

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr 161/3455/20
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 26 maja 2020r.

Informacje na temat ustanowienia ram wykonania
dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa
Podkarpackiego na lata 2014-2020

I. Część ogólna dotycząca całego programu

Ramy wykonania są zgodne z zasadami funkcjonowania mechanizmu ram wykonania określonych w rozporządzeniach oraz w Umowie Partnerstwa. Niniejszy załącznik do PO zawiera informacje wymagane przez art. 4 rozporządzenia wykonawczego (UE) 215/2014. Prezentowane pośrednie i docelowe wartości dla wskaźników wybranych do ram wykonania zostały ustalone w oparciu o metodologię szacowania, która została zaprezentowana KE w trakcie negocjacji. Instytucja Zarządzająca przedstawiła w nim wszystkie uwarunkowania, jakie według jej obecnej wiedzy miały i mogą mieć wpływ na realizację przyjętych wartości. Udostępniona metodologia zawiera opis przyjętych założeń i głównych czynników, jakie miały wpływ na przyjętą (wyszacowaną) wartość docelową danego wskaźnika. Podstawowe kryteria szacowania wartości wskaźników bazują na danych historycznych, którymi dysponowała IZ, uwzględniając dotychczasowe doświadczenia we wdrażaniu podobnych przedsięwzięć. Kryteria te, to: średnia wartość projektu, typ beneficjenta, rodzaj instrumentu / formy wsparcia, poziom danych (kraj/region), wielkość próby, tryb wyboru projektu, tempo realizacji wskaźników, poziom osiągnięcia założonych wskaźników. Dodatkowo, poza danymi historycznymi i kosztami jednostkowymi, szacując wartości docelowe została wzięta pod uwagę również dostępne opracowania dotyczące obecnej sytuacji oraz trendów społeczno-gospodarczych, np.: analizy i prognozy branżowe, grup docelowych, oczekiwania społeczne, popyt na dane wsparcie czy nasycenie wsparciem na rynku.

Instytucja Zarządzająca będzie na bieżąco monitorować realizację wartości dla ram wykonania i na bieżąco reagować na zjawiska, które mogą mieć wpływ na realizację założonych wartości, jak również dokonywać odpowiednich korekt po przeprowadzeniu stosownych analiz.

I. Część ogólna dotycząca całego programu

Ramy wykonania do *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020* zostały opracowane z uwzględnieniem mechanizmów i zaleceń horyzontalnych, mających na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu spójności z innymi programami operacyjnymi, tzn.:

1. Informacje dotyczące wyboru wskaźników, szacowania ich wartości oraz innych czynników mających wpływ na osiągnięcie celów pośrednich i końcowych zostały przedstawione w niniejszym załączniku do programu operacyjnego, zgodnie ze wzorem opracowanym przez MliR i obowiązującym wszystkie programy operacyjne.
2. Przedstawione w ramach wykonania wartości pośrednie odzwierciedlają taki etap realizacji osi priorytetowych, którego osiągnięcie na koniec 2018 r. umożliwi osiągnięcie również wartości końcowych na koniec 2023 r., zgodnie z posiadaną w momencie programowania wiedzą o istotnych czynnikach mających wpływ na proces wdrażania oraz z danymi historycznymi dotyczącymi cyklu i kosztów realizacji odpowiednich typów projektów.
3. Wszystkie elementy ram wykonania (tj. wskaźniki produktu, ewentualne KEW oraz wskaźniki finansowe) uwzględniają podział na fundusze.
4. **Wskaźnik finansowy** – wszystkie PO stosują jedną nazwę wskaźnika – „całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych” – a jego wartości pośrednie i końcowe przedstawiono w EUR. W celu oszacowania celów pośrednich dla poszczególnych osi priorytetowych każdy PO zastosował poniższy algorytm w celu określenia minimalnego poziomu certyfikacji na koniec 2018 r.

Krok		Algorytm	
1	Obliczenie minimalnej kwoty środków unijnych, które muszą być wykorzystane w ramach całego programu operacyjnego do końca 2018 r., (obliczenia oddzielnie dla każdego funduszu i – w przypadku EFRR i EFS –kategorii regionów).	(alokacja unijna PO na 2014 - rezerwa PO na 2014) + (alokacja unijna PO na 2015 - rezerwa PO na 2015) - zaliczki początkowe (tzn. łącznie 3% * 94% alokacji unijnej dla PO) - zaliczka roczna dla 2016 (2% * 94% alokacji unijnej PO) – zaliczka roczna dla 2017 (2,625% * 94% alokacji unijnej PO) – zaliczka roczna dla 2018 (2,75% * 94% alokacji unijnej PO) = minimalna kwota wniosków o płatność w części wkładu przesłanych do KE na koniec 2018 r.	
		291 796 099	Minimalna wartość wydatków certyfikowanych – w odniesieniu do wkładu UE [EUR]
2	Obliczenie kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych, które muszą zostać certyfikowane dla całego programu na koniec 2018 r.	Pełna kwota całkowitych wydatków kwalifikowalnych, które muszą zostać certyfikowane na koniec 2018 r. = wynik kroku 1: 0,85 (lub 0,80 dla Mazowsza)	
		343 289 529	Kwota całkowitych wydatków kwalifikowanych certyfikowanych w ramach całego Programu [EUR]
		246 723 841	Minimalna wartość całkowitych wydatków certyfikowanych EFRR do końca 2018r. [EUR]
		96 565 688	Minimalna wartość całkowitych wydatków certyfikowanych EFS do końca 2018r. [EUR]

3	<p>Odliczenie pomocy technicznej (dotyczy tylko funduszu, z którego finansowana jest pomoc techniczna)</p>	<p>Całkowite wydatki kwalifikowalne certyfikowane do końca 2018 r. dla zwykłych osi priorytetowych = wynik kroku 2 – oszacowane wydatki kwalifikowalne certyfikowane na koniec 2018 r. dla osi pomocy technicznej</p> <table><tr><td>246 723 841</td><td>Minimalna wartość całkowitych wydatków certyfikowanych EFRR do końca 2018r. [EUR]</td></tr><tr><td>81 210 694</td><td>Minimalna wartość całkowitych wydatków certyfikowanych EFS do końca 2018r. [EUR]</td></tr></table> <p>Obliczając wartość wydatków kwalifikowanych certyfikowanych w ramach pomocy technicznej wykorzystano doświadczenia minionej perspektywy finansowej (rokiem porównawczym dla 2018 był rok 2011 w ramach perspektywy 2007-2013), zgodnie z algorytmem zastosowanym w ekspertyzie pn. „<i>Opracowanie metodologii wraz z oszacowaniem wartości wskaźników Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020</i>”.</p> <p>W algorytmie uwzględniono certyfikację pomocy technicznej w okresie 2007-2013 zarówno z RPO WP, jak i POKL, a następnie proporcjonalnie do wielkości alokacji na EFRR i EFS oraz minimalnej kwoty certyfikacji wyliczono poziom certyfikacji pomocy technicznej w RPO WP 2014-2020.</p>	246 723 841	Minimalna wartość całkowitych wydatków certyfikowanych EFRR do końca 2018r. [EUR]	81 210 694	Minimalna wartość całkowitych wydatków certyfikowanych EFS do końca 2018r. [EUR]
246 723 841	Minimalna wartość całkowitych wydatków certyfikowanych EFRR do końca 2018r. [EUR]					
81 210 694	Minimalna wartość całkowitych wydatków certyfikowanych EFS do końca 2018r. [EUR]					
4	<p>Rozłożenie otrzymanej kwoty po „zwykłych” osiach priorytetowych w zależności od specyficznego dla każdej z nich tempa certyfikacji</p> <p>Rokiem porównawczym dla 2018 był rok 2011 w ramach perspektywy 2007-2013. Na podstawie danych historycznych w latach 2007-2011 obliczono tempo certyfikacji wydatków w ramach poszczególnych osi priorytetowych/działań RPO WP 2007-2013 oraz komponentu regionalnego PO KL. Wzięto również pod uwagę specyfikę perspektywy 2014-2020, charakteryzującej się wieloma obostrzeniami w przeciwieństwie do lat 2007-2013 (m.in. warunkowość ex-ante, warunki dot. wsparcia niektórych typów inwestycji – np. dróg lokalnych, terenów inwestycyjnych, kultury, zmiany zasad udzielania pomocy publicznej, zmiany zasad certyfikacji wydatków w ramach instrumentów finansowych).</p> <p>Podział otrzymanej w wyniku w/w obliczeń kwoty w ramach osi priorytetowych I-IX RPO WP 2014-2020 dokonano z uwzględnieniem specyficznego dla każdej z nich tempa certyfikacji. W ramach w/w obliczeń przyjęto założenie, iż suma całkowitych wydatków kwalifikowanych certyfikowanych do końca 2018 r. odpowiada wynikom obliczeń w krokach 1-3.</p> <p>Aktualizacja wartości pośredniej wskaźnika finansowego w zakresie EFRR wynika wyłącznie ze zmiany metodologii szacowania wartości wskaźnika finansowego (dostosowanie do nowych założeń dotyczących spełnienia zasady n+3 na koniec 2018r.), natomiast w zakresie EFS dodatkowo uwarunkowana jest zmianami sytuacji społeczno-ekonomicznej w województwie podkarpackim w obszarze włączenia społecznego (OP8).</p> <p>Podczas ustalania celu końcowego dla wskaźnika finansowego wykonano podobne działania w celu określenia minimalnego poziomu certyfikacji na koniec 2023 r., tzn.:</p>					

Krok		algorytm
1	Obliczenie minimalnej kwoty środków unijnych, które muszą być wykorzystane w ramach całego programu operacyjnego do końca 2023 r., (obliczenia oddzielnie dla każdego funduszu i kategorii regionów).	Całkowita alokacja unijna dla całego programu w podziale na fundusz i kategorie regionów, uwzględniając rezerwę wykonania = minimalna kwota wniosków o płatność w części wkładu przesłanych do KE na koniec 2023 r.
2	Obliczenie kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych, które muszą zostać certyfikowane dla całego programu na koniec 2023 r.	Pełna kwota całkowitych wydatków kwalifikowalnych, które muszą zostać certyfikowane na koniec 2023 r. = wynik roku 1: 0,85 (lub 0,80 dla Mazowsza)
3	Odliczenie pomocy technicznej (dotyczy tylko funduszu, z którego finansowana jest pomoc techniczna)	Całkowite wydatki kwalifikowalne certyfikowane do końca 2023 r. dla zwykłych osi priorytetowych = wynik kroku 2 – o szacowane wydatki kwalifikowalne certyfikowane na koniec 2023 r. dla osi pomocy technicznej
4	W rezultacie cel końcowy powinien = całkowitej alokacji przewidzianej dla danej „zwykłej” osi, zgodnie z tabelą 18 PO (plan finansowy).	

5. Kwoty będące wynikiem działań opisanych w punkcie 4. powinny zostać przedstawione w **poniższej tabeli celów pośrednich i końcowych dla wskaźnika finansowego**, zakładanych dla każdej osi priorytetowej niebędącej osią pomocy technicznej. Tam, gdzie jest to stosowne, należy dokonać rozbicia na fundusz i na kategorie regionów:

nr osi	fundusz	kategoria regionów	alokacja UE	całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych w ujęciu narastającym		%	uzasadnienie
				2018	2023	2018/2023	
I	EFRR		374 372 710	62 263 834	440 438 484	14,1%	Ustalając cel pośredni wskaźnika finansowego na koniec 2018r. wzięto pod uwagę możliwość ogłoszenia pierwszych konkursów w tych PI, które obejmują największą część alokacji OP1 i w największym stopniu wpłyną na tempo certyfikacji wydatków, tj. PI 3c obejmujący ponad 56% alokacji OP1). Wzięto również pod uwagę ograniczenia nałożone na PI, które determinować będą możliwość rozpoczęcia realizacji projektów, tj. termin wydania rozporządzeń dot. pomocy publicznej, warunkowość ex-ante w zakresie przygotowania RIS3. W OP1 wystąpią również IIF, jednak ostateczna decyzja co do zastosowania określonych form

		Reg. słabiej rozwinięte					<p>finansowania zostanie podjęta w oparciu o wyniki badania ewaluacyjnego. Powyższe będzie miało ogromny wpływ na zainteresowanie wnioskodawców oraz sprawną dystrybucję środków, a co za tym idzie poziom osiągniętych wskaźników finansowych.</p> <p>Zatem, cel pośredni ustalono na poziomie niższym od wartości certyfikacji wydatków w ramach podobnych projektów w analogicznym okresie perspektywy 2007-2013, jednocześnie pozwalającym na bezpieczne osiągnięcie wartości docelowej wskaźnika finansowego.</p> <p>Aktualizacja wartości pośredniej wskaźnika finansowego w zakresie EFFR wynika ze zmiany metodologii szacowania wartości wskaźnika finansowego (dostosowanie do nowych założeń dotyczących spełnienia zasady n+3 na koniec 2018r.).</p> <p>Aktualizacja wartości docelowej wskaźnika finansowego wynika z konieczności dostosowania do zmian wykazanych w Tabeli 18 a <i>Plan finansowy programu (EUR)</i> w OP1.</p>
II	EFRR		76 176 859	21 750 572	89 619 835	24,2%	<p>Średni poziom certyfikacji podobnych projektów wyniósł na koniec 2011 roku (roku odniesienia) 7%, ale ponieważ w obecnej perspektywie nie przewiduje się tak znaczących problemów z uruchomieniem wdrażania jak w okresie 2007-2013 (głównie z powodu wyłączenia Internetu szerokopasmowego, który obecnie nie będzie wspierany), założono, że uda się przyspieszyć realizację projektów w ramach OP2.</p> <p>W bieżącej perspektywie finansowej realizowane w ramach OP2 projekty polegać będą przede wszystkim na e-administracji, zatem w ograniczonym zakresie przedsięwzięć tych dot. będą kwestie wynikające z obwarowań dot. prawa budowlanego, procedur środowiskowych itp.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż obecnie zakłada się przyspieszenie realizacji projektów w OP2, tempo certyfikacji na koniec 2018r. ustalono na poziomie 22,8%, pozwalającym na bezpieczne osiągnięcie wartości docelowej wskaźnika finansowego.</p> <p>Aktualizacja wartości pośredniej wskaźnika finansowego w zakresie</p>

							<p>EFFR wynika ze zmiany metodologii szacowania wartości wskaźnika finansowego (dostosowanie do nowych założeń dotyczących spełnienia zasady n+3 na koniec 2018r.). Aktualizacja wartości docelowej wskaźnika finansowego wynika z realokacji środków. Z OP 2 z alokacji podstawowej przenoszone jest 4 862 353 euro do OP 4, z kategorii interwencji 081, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 301 146 euro na Poddziałanie 4.3.2 Zaopatrzenie w wodę (PI 6b) na kategorię interwencji 020, - 2 561 207 euro na Działanie 4.4 Kultura (PI 6c) do kategorii interwencji 094. <p>Obecny stan wdrażania OP2 wskazuje, że środki nie będą w całości wykorzystane. Biorąc pod uwagę duże potrzeby w Działaniu 4.3 Gospodarka wodno - ściekowa możliwe jest przeniesienie środków w kwocie 4 862 353 euro z Działania 2.1 Podniesienie efektywności i dostępności e-usług na ww. obszar.</p>
III	EFRR		253 741 612	46 093 302	298 519 544	15,4%	<p>Średni poziom certyfikacji podobnych projektów wyniósł na koniec 2011 roku (rok odniesienia) 32%. Ustalając cel pośredni wskaźnika finansowego na koniec 2018r. wzięto pod uwagę możliwość ogłoszenia pierwszych konkursów w tych PI, które obejmują największą część alokacji OP3 i w największym stopniu wpłyną na tempo certyfikacji wydatków. W OP3 ok. 50% alokacji przewidziano na PI 4c, w ramach którego planowana jest m.in. termomodernizacja budynków publicznych, a projekty tego typu charakteryzują się krótkim okresem realizacji. Dodatkowo, realizacja projektów nie będzie obciążona obostrzeniami o charakterze proceduralnym, tj. m.in. dot. wydania rozporządzeń w sprawie pomocy publicznej. Stąd dla PI 4c założono, że tempo certyfikacji będzie szybsze (założono je na zbliżonym poziomie do roku 2011 minionej perspektywy).</p> <p>Natomiast, w odniesieniu do PI 4a dot. projektów z zakresu OZE założono wolniejsze tempo certyfikacji środków, z uwagi na fakt, iż realizacja projektów tego</p>

						<p>typu uwarunkowana będzie wydaniem rozporządzeń dot. pomocy publicznej. Dodatkowo projekty z zakresu OZE to projekty skomplikowane, charakteryzujące się dłuższym okresem realizacji. Biorąc również pod uwagę fakt, iż wszystkie interwencje w ramach CT4 muszą uwzględniać szersze podejście wpisując się w dokumenty strategiczne lub plany dotyczące niskoemisyjności (które mają być przygotowane przez beneficjentów), założono tempo certyfikacji na poziomie 15,4%, pozwalającym na bezpieczne osiągnięcie wartości docelowej wskaźnika finansowego. Jest ono wolniejsze niż tempo certyfikacji podobnych projektów w analogicznym okresie perspektywy 2007-2013, jednak biorąc pod uwagę wielkość alokacji przypadającej na oś, wartość pośrednia wskaźnika finansowego jest na poziomie ponad dwukrotnie wyższym.</p> <p>Aktualizacja wartości pośredniej wskaźnika finansowego w zakresie EFRR wynika ze zmiany metodologii szacowania wartości wskaźnika finansowego (dostosowanie do nowych założeń dotyczących spełnienia zasady n+3 na koniec 2018r.).</p>
IV	EFRR	191 021 992	24 196 100	224 731 756	10,8%	<p>Średni poziom certyfikacji podobnych projektów wyniósł na koniec 2011 roku (rok odniesienia) 67%, jednak biorąc pod uwagę liczne ograniczenia determinujące możliwość realizacji projektów w perspektywie 2014-2020, cel pośredni wskaźnika finansowego ustalono na niższym poziomie (wzięto pod uwagę możliwość ogłoszenia pierwszych konkursów w tych PI, które obejmują największą część alokacji OP4 i w największym stopniu wpłyną na tempo certyfikacji, tj. PI 6a oraz PI 6b -ponad 60% alokacji). Na w/w PI zostały nałożone warunki o charakterze proceduralnym, które determinować będą rozpoczęcie realizacji projektów, a tym samym wpłyną na tempo certyfikacji wydatków w pierwszym okresie wdrażania RPO WP 2014-2020, tj. warunkowość ex-ante w odniesieniu do gospodarki odpadami (przyjęcie WPGO planowane jest na IV kw. 2016r.), konieczność aktualizacji KPOŚK oraz zgodność z Masterplanem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG,</p>

						<p>a także zgodność z tzw. Masterplanem dla dorzeczy Odry i Wisły.</p> <p>W związku z powyższym, założono, iż tempo certyfikacji w OP4 w początkowym okresie wdrażania RPO WP 2014-2020 będzie na niższym poziomie w porównaniu z tempem certyfikacji podobnych projektów w analogicznym okresie perspektywy 2007-2013.</p> <p>Aktualizacja wartości pośredniej wskaźnika finansowego w zakresie EFFR wynika ze zmiany metodologii szacowania wartości wskaźnika finansowego (dostosowanie do nowych założeń dotyczących spełnienia zasady n+3 na koniec 2018r.).</p> <p>Aktualizacja wartości docelowej wskaźnika finansowego wynika z realokacji środków. Z OP 2 z alokacji podstawowej przenoszone jest 4 862 353 euro do OP 4, z kategorii interwencji 081, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 301 146 euro na Poddziałanie 4.3.2 Zaopatrzenie w wodę (PI 6b) na kategorię interwencji 020, - 2 561 207 euro na Działanie 4.4 Kultura (PI 6c) do kategorii interwencji 094. <p>Obecny stan wdrażania OP2 wskazuje, że środki nie będą w całości wykorzystane. Biorąc pod uwagę duże potrzeby w Działaniu 4.3 Gospodarka wodno - ściekowa możliwe jest przeniesienie środków w kwocie 4 862 353 euro z Działania 2.1 Podniesienie efektywności i dostępności e-usług na ww. obszar.</p>	
V	EFRR		406 382 648	53 833 047	478 097 234	11,3%	<p>Średni poziom certyfikacji podobnych projektów wyniósł na koniec 2011 roku (rok odniesienia) 42%, jednak biorąc pod uwagę liczne ograniczenia determinujące możliwość realizacji projektów w perspektywie 2014-2020, cel pośredni wskaźnika finansowego ustalono na niższym poziomie (wzięto pod uwagę możliwość ogłoszenia pierwszych konkursów w tych PI, które obejmują największą część alokacji OP5 i w największym stopniu wpłyną na tempo certyfikacji).</p> <p>Kluczowe znaczenie dla rozpoczęcia wdrażania OP5, a tym samym tempa certyfikacji mającego wpływ na osiągnięcie wartości pośredniej wskaźnika finansowego, będzie miała konieczność przygotowania regionalnego planu</p>

						<p>transportowego obejmującego wszystkie wcześniej zidentyfikowane inwestycje transportowe planowane do realizacji w ramach CT7 (przyjęcie dokumentu planowane jest na 31.12.2015r.). Dodatkowo, inwestycje w zakresie transportu niskoemisyjnego (PI 4e) będą musiały wynikać z przygotowanych wcześniej planów gospodarki niskoemisyjnej. Dodatkowo, projekty kolejowe (ok. 33% alokacji OP5) charakteryzują się znacznym skomplikowaniem, długim cyklem realizacji, co również ma wpływ na wartość certyfikacji wydatków. Powyższe czynniki będą determinować tempo certyfikacji wydatków w początkowym okresie wdrażania Programu, a tym samym bezpośrednio wpłyną na wartość pośrednią wskaźnika finansowego. Zatem tempo certyfikacji w początkowym okresie wdrażania RPO WP 2014-2020 ustalono na poziomie niższym od tempa certyfikacji podobnych projektów w analogicznym okresie perspektywy 2007-2013. Należy również podkreślić, iż w minionej perspektywie finansowej duży wpływ na tempo certyfikacji działania 2.1 RPO WP 2007-2013 (<i>Infrastruktura komunikacyjna</i>) miały projekty z zakresu dróg lokalnych, na które obecnie zostały nałożone bardzo duże ograniczenia co do możliwości ich realizacji. Aktualizacja wartości pośredniej wskaźnika finansowego w zakresie EFRF wynika ze zmiany metodologii szacowania wartości wskaźnika finansowego (dostosowanie do nowych założeń dotyczących spełnienia zasady n+3 na koniec 2018r.).</p>
VI	EFRR	217 821 373	38 586 986	256 260 440	15,1%	<p>Mimo, iż w minionej perspektywie finansowej, certyfikacja wydatków w ramach podobnych projektów przebiegała sprawnie, obecnie na większość PI w OP6 zostały nałożone ograniczenia determinujące możliwość realizacji projektów, zatem cel pośredni wskaźnika finansowego ustalono na niższym poziomie (wzięto pod uwagę możliwość ogłoszenia pierwszych konkursów w tych PI, które obejmują największą część alokacji OP6 i w największym stopniu wpłyną na tempo certyfikacji, tj. projekty z zakresu</p>

						<p>infrastruktury ochrony zdrowia (cz. PI 9a), rewitalizacji (PI 9b), wsparcia uzdrowisk (PI 8b) – obejmujące ok. 60% alokacji. Realizacja inwestycji w ochronie zdrowia możliwa będzie wyłącznie na zasadach wynikających z Policy Paper oraz Planu działań w sektorze zdrowia, których przygotowanie koordynowane jest na szczeblu krajowym.</p> <p>Również projekty z zakresu rewitalizacji uzależnione będą od terminu przygotowania wytycznych horyzontalnych dotyczących rewitalizacji. Brak powyższych wytycznych, a co za tym idzie kolejnych dokumentów implementacyjnych (w tym przede wszystkim LPR, które mają być przygotowane i zatwierdzone przez JST) stanowi poważną przeszkodę w sprawnym wdrażaniu.</p> <p>Projekty dot. wsparcia uzdrowisk w PI 8b, muszą wynikać z przygotowanych wcześniej lokalnych planów działań.</p> <p>Dodatkowo, rozpoczęcie realizacji projektów w zakresie PI 8b oraz PI 9b będzie uzależnione od przyjęcia rozporządzeń dot. pomocy publicznej.</p> <p>Natomiast, dla projektów z zakresu PI 10a (infrastruktura edukacyjna) oraz PI 9a (infrastruktura społeczna) stanowiących ok. 40% alokacji OP6, nie obarczonych ograniczeniami o charakterze proceduralnym, determinującymi rozpoczęcie realizacji projektów, założono sprawne wydatkowanie środków, a co za tym idzie ich certyfikacji.</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe, tempo certyfikacji w OP6 określono na poziomie ok. 15,1%, pozwalającym na bezpieczne osiągnięcie wartości docelowej wskaźnika finansowego.</p> <p>Aktualizacja wartości pośredniej wskaźnika finansowego w zakresie EFFR wynika ze zmiany metodologii szacowania wartości wskaźnika finansowego (dostosowanie do nowych założeń dotyczących spełnienia zasady n+3 na koniec 2018r.).</p>
VII	EFS	218 385 570	54 411 622	256 924 201	21,18%	<p>Średni poziom certyfikacji podobnych projektów wyniósł na koniec 2011 roku (rok odniesienia) 37%.</p> <p>Z uwagi na podobieństwo zakresu wsparcia w ramach RPO WP</p>

						<p>2014-2020 oraz komponentu regionalnego PO KL, wartość pośrednią wskaźnika finansowego obliczono w odniesieniu do analogicznego okresu perspektywy 2007-2013, przy założeniu, iż minimalna wartość wskaźnika finansowego (obliczonego zgodnie z przyjętym algorytmem) zostanie zachowana.</p> <p>Zatem, poziom certyfikacji skorygowany o poziom minimalnej wartości wskaźnika finansowego wyniósł 20,3%.</p>
VIII	EFS		169 088 779	22 190 000	198 927 976	11,15%
IX	EFS		128 549 197	23 097 368	151 234 350	15,3%

							skorygowany o poziom minimalnej wartości wskaźnika finansowego wyniósł 15,3%.
Razem			2 035 540 740	346 422 831	2 394 753 820	14,46%	

6. **Wskaźniki produktu** – wszystkie wskaźniki produktu zastosowane w ramach wykonania zostały zaczerpnięte z tabeli 5 programu operacyjnego, dzięki temu ramy wykonania są związane bezpośrednio z realizacją celów szczegółowych dla danej osi. Zostały one zaczerpnięte ze Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych, dzięki czemu zapewniona została spójność systemu ram wykonania z systemem programowania i monitorowania postępów we wdrażaniu dla wszystkich programów operacyjnych. Kluczowy etap wdrażania (KEW) jest stosowany wówczas, gdy wartość celu pośredniego oszacowana dla wskaźnika produktu jest równa zero, a może być stosowany również wtedy, gdy jest ona niewielka lub trudna do oszacowania. KEW jest bezpośrednio powiązany z jednym, konkretnym wskaźnikiem produktu, ale nie zastępuje go i jest dodatkowym elementem ram wykonania.

7. **Dla wszystkich programów operacyjnych przyjęto takie same parametry makroekonomiczne**, biorąc pod uwagę „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw” opracowane przez Ministerstwo Finansów (aktualizacja – czerwiec 2014 r.). W celu możliwie największego urealnienia tych prognoz, wykorzystano metodę wyliczenia średniej ważonej, przyjmując przy tym, że tempo wydatkowania środków w okresie 2014-2020 będzie podobne do tego dla lat 2007-2013. Na tej podstawie określono ważony **kurs EUR/PLN o wartości 3,55 zł** wspólny dla wszystkich programów operacyjnych. Uwzględniono również prognozowaną dynamikę cen specyficzną dla danego typu projektów, posługując się **trzema następującymi indeksami**:

- Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI – Consumer Price Index) – do zastosowania w projektach miękkich, dla których decydujące znaczenie mają wynagrodzenia pracowników. Zakłada się, że w ujęciu skumulowanym jego wartość ważona dla lat 2007-2013 wynosi 94,24%, a dla lat 2014-2023 – 113,79%;
- Wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu (WCPSP) – do zastosowania w projektach związanych ze wsparciem przedsiębiorstw. Zakłada się, że w ujęciu skumulowanym jego wartość ważona dla lat 2007-2013 wynosi 96,77%, a dla lat 2014-2023 – 114,10%;
- Wskaźnik cen produkcji budowlano-montażowej (WCPBM) – do zastosowania w projektach infrastrukturalnych. Zakłada się, że w ujęciu skumulowanym jego wartość ważona dla lat 2007-2013 wynosi 100,36%, a dla lat 2014-2023 – 110,71%.

8. Zgodnie z umową partnerstwa i w celu regularnego monitorowania postępów we wdrażaniu, **po zaakceptowaniu przez KE programu operacyjnego IZ określili na potrzeby krajowe dodatkowe cele roczne na lata 2016, 2017, 2019-2022** w odniesieniu do wszystkich ram wykonania.

9. Narzędziem wspomagającym realizację założeń ram wykonania będzie również proces ewaluacji programów operacyjnych. Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie systemu ewaluacji polityki spójności oraz realizacji ewaluacji programów operacyjnych perspektywy 2014-2020” plany ewaluacji programów operacyjnych zawierać będą badania obligatoryjne dla wszystkich programów operacyjnych, których wyniki służyć będą bezpośrednio realizacji ram wykonania, w szczególności: „Ewaluacja systemu wdrażania PO” (badanie dotyczyć będzie m.in. kryteriów wyboru projektów i ich wpływu na realizację założeń ram wykonania) oraz „Ewaluacja mid-term dot. postępu rzeczowego danego PO dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania” (badania mid-term uzupełnione zostaną metaanalizą/przełogiem systematycznym dokonanym

przez KJE). Wymienione badania realizowane będą przez Jednostki Ewaluacyjne funkcjonujące w ramach programów operacyjnych na podstawie odpowiednich wytycznych przygotowanych przez Krajową Jednostkę Ewaluacji. Ponadto, wytyczne MliR w zakresie sprawozdawczości i monitorowania zapewniają regularne zbieranie danych dotyczących postępów w osiąganiu celów pośrednich i końcowych ram wykonania.

10. W umowie partnerstwa przedstawiono zasady horyzontalne dotyczące alokowania rezerwy wykonania podczas programowania i jej realokacji w wyniku przeglądu wyników w 2019 r.

11. Określając wartości pośrednie oraz końcowe wskaźników produktu/finansowych wzięto pod uwagę następujące opracowania: „*Analiza trafności oraz spójności systemu ram wykonania dla Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych na lata 2014-2020*”, opracowaną przez IMAPP Sp. z o.o. z Warszawy na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, ekspertyzę pn. „*Opracowanie metodologii wraz z oszacowaniem wartości wskaźników Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020*”, opracowaną na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

12. Ustanawiając cele pośrednie oraz końcowe wskaźników produktu w ramach EFRR brano pod uwagę wyłącznie projekty w pełni zrealizowane, zatem przy określaniu ich wartości uwzględniano przeciętny czas realizacji danych typów projektów. Natomiast w zakresie EFS, wskaźnik produktu odnosi się zarówno do projektów zrealizowanych, jak i będących w trakcie realizacji.

Na ostateczny poziom realizacji wskaźników istotny wpływ może mieć zastosowanie *Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/276 z dnia 23 lutego 2018 r. zmieniającego rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 215/2014 w odniesieniu do zmian sposobu określania celów pośrednich i końcowych dla wartości wskaźników produktu na potrzeby ram wykonania w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych*.

13. Określając odpowiednie relacje między wskaźnikiem produktu a wskaźnikiem finansowym, wzięto pod uwagę fakt, iż wskaźnik finansowy dotyczy całej alokacji danej osi, a wskaźnik produktu obrazuje jedynie część interwencji przewidzianych na oś. Biorąc pod uwagę fakt, iż wskaźniki produktu wybrane do ram wykonania stanowią ponad 50% alokacji danej osi priorytetowej, ich wartości ustalono na poziomie pozwalającym osiągnąć założoną wartość certyfikacji dla celu pośredniego wskaźnika finansowego.

14. Horyzontalne czynniki wpływające na praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe stosowane w ramach RPO WP 2014-2020:

- a. **kryteria wyboru projektów** - będą one głównym narzędziem pozwalającym na skoncentrowanie interwencji na tych typach projektów, które przełożą się na realizację pośrednich i końcowych wartości wskaźników wybranych do ram wykonania (tj. premiowanie konkretnych typów projektów, które dodatkowo - w przypadku EFRR - zostaną zakończone przed 2019 r). Przy konstruowaniu kryteriów wyboru projektów zastosowane zostaną preferencje dla projektów, które w największym stopniu będą przyczyniać się do realizacji celów pośrednich i końcowych. Zostaną one zastosowane w przypadku osi priorytetowych, gdzie są optymalne z punktu widzenia osiągnięcia oczekiwanych rezultatów (celów szczegółowych interwencji). Tak więc w pewnych obszarach (zwłaszcza projekty drogowe lub inne inwestycje infrastrukturalne, projekty badawcze, projekty w obszarze rynku pracy i/lub integracji społecznej) będzie się unikać tego typu rozwiązań.
- b. **Harmonogram planowanych do ogłoszenia konkursów**, który będzie ustalony w taki sposób, aby w pierwszej kolejności realizowane były nabory projektów przyczyniających się do wykonania założonych celów pośrednich.

- c. **Tworzenie list projektów rezerwowych**, w celu przyspieszenia procesu wdrażania,
- d. **Pozakonkursowy tryb wyboru projektów** (w przypadku osi priorytetowych w których jest przewidziany i stanowi znaczną część alokacji), pozwoli na lepsze możliwości bieżącej kontroli nad postępami realizacji.
- e. **System monitorowania programów** - ramy wykonania będą monitorowane w sposób pogłębiony i ze zwiększoną częstotliwością, co pozwoli na odpowiednio szybkie reagowanie na problematyczne sytuacje.
- f. **Proces ewaluacji**, w celu usprawnienia realizacji celów pośrednich wyznaczonych w ramach wykonania.

Szczegółowe czynniki, specyficzne dla danej osi priorytetowej zostały opisane w pkt. d Części II szczegółowej.

15. Horyzontalne czynniki mogące mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych w ramach poszczególnych osi priorytetowych RPO WP 2014-2020, których ujawnienie w trakcie wdrażania Programu będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych wskaźników.

W trakcie wdrażania parametry decydujące o metodyce szacowania wartości pośrednich i końcowych ram wykonania, wskazane w punkcie a. części I szczegółowej mogą ulec zmianie i wówczas konieczne może być odpowiednie dostosowanie ram wykonania. Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki:

- a. zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej,
- b. czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante), a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków,
- c. fluktuacja cen na rynku,
- d. wzrost zadłużenia JST jak również innych podmiotów uprawnionych do aplikowania,
- e. zmiana sytuacji społeczno-gospodarczej (np. wzrost inflacji, wzrost kursu euro powodujący spadek wielkości alokacji, wzrost bezrobocia),
- f. ograniczenia prawne uniemożliwiające realizację projektów,
- g. opóźnienia związane z przyjęciem, zmianą prawodawstwa dot. pomocy publicznej i pomocy de minimis,
- h. wystąpienie klęsk żywiołowych (np. powodzi), które uniemożliwią bądź znacząco opóźnią realizację założonych typów projektów,
- i. opóźnienie w przystąpieniu do uruchamiania naborów projektów planowanych do realizacji w formule ZIT, które są nowym mechanizmem wdrażania w obecnej perspektywie,
- j. problemy w generowaniu projektów w formule partnerskiej, zwłaszcza kierowanych do trudnych grup docelowych,
- k. problemy beneficjentów z zapewnieniem środków finansowych na finansowanie wkładu własnego,
- l. opóźnienie związane z wdrażaniem systemów informatycznych niezbędnych do prawidłowej realizacji programu, w zakresie elementów niezależnych od Instytucji Zarządzającej,
- m. inne, niewymienione powyżej ryzyka, które ujawnią się podczas wdrażania Programu.

Szczegółowe czynniki, specyficzne dla danej osi priorytetowej zostały opisane w pkt. e Części II szczegółowej.

II. Część szczegółowa dotycząca poszczególnych osi i ustanowionych dla nich ram wykonania

Oś priorytetowa I. KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny.	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)			Cel końcowy (2023)			Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
							M	K	O	M	K	O		
OP1	wskaźnik produktu	1	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	szt.	EFRR	słabiej rozwinięty	199			2001			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 90% alokacji OP1
OP1	wskaźnik finansowy	2	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	EUR	EFRR	słabiej rozwinięty	62 263 834			440 438 484			SL2014	Obowiązkowy

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykle lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

Założenia i dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych

Wskaźnik produktu - *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie*

Wskaźnik ten jest reprezentatywny dla PI 1b, PI 3a, PI 3c.

Odniesieniem dla oszacowania wskaźnika *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie* były dane historyczne dot. realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 i Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 w zakresie analogicznego lub podobnego wsparcia przedsiębiorstw i sfery B+R, które założono w RPO WP 2014-2020. W oparciu o te dane ustalono koszty jednostkowe dla tych typów projektów, które będą występować w RPO WP 2014-2020 w CT1 i CT3.

Głównym punktem odniesienia dla określenia wartości docelowych i pośrednich była realizacja Osi priorytetowej I Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka RPO WP 2007-2013, w ramach której wspierano przedsiębiorczość, sferę B+R, IOB.

Przedsiębiorczość wspierana była w ramach działania 1.1 *Wsparcie kapitałowe przedsiębiorczości schemat A - Wsparcie kapitałowe funduszy* oraz schemat B - *Bezpośrednie dotacje inwestycyjne* RPO WP 2007-2013.

Środki finansowe z EFRR przewidziane do wykorzystania w ramach działania na cały okres programowania 2007-2013 wynosiły 182 643 693 euro. Wkład wspólnotowy, jaki przeznaczono na jej realizację stanowił 15,23% alokacji EFRR na RPO WP.

W ramach schematu A - *Wsparcie kapitałowe funduszy* przeprowadzono 2 konkursy. Szacunkowa kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursów wyniosła 111 189 842,12 PLN. Złożono 18 projektów z wnioskowanym dofinansowaniem wynoszącym 145 675 285 PLN, tj. 131% szacunkowej kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów. W ramach schematu B - *Bezpośrednie dotacje inwestycyjne* przeprowadzono 4 konkursy. Szacunkowa kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wyniosła 343 787 936 PLN. Złożono 2 232 projekty z wnioskowanym dofinansowaniem wynoszącym 1 562 211 553,97 PLN, tj. 454% szacunkowej kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów.

Sferę B+R wspierano w działaniu 1.3 *Regionalny system innowacji* w RPO WP 2007-2013.

Środki finansowe z EFRR przewidziane do wykorzystania w ramach działania na cały okres programowania 2007-2013 wyniosły 96 083 939 euro. Wkład wspólnotowy, jaki przeznaczono na jej realizację stanowił 8,02% alokacji EFRR na RPO WP.

W ramach działania przeprowadzono 4 konkursy. Szacunkowa kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wyniosła 113 000 000 PLN. Złożono 167 projektów z wnioskowanym dofinansowaniem wynoszącym 161 056 776 PLN, tj. 143% szacunkowej kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów.

IOB wspierano w ramach działania 1.2 *Instytucje otoczenia biznesu* w RPO WP 2007-2013.

Środki finansowe z EFRR przewidziane do wykorzystania w ramach działania na cały okres programowania 2007-2013 wyniosły 3 727 700 euro. Wkład wspólnotowy, jaki przeznaczono na jej realizację stanowi 0,3% alokacji EFRR na RPO WP.

W ramach działania przeprowadzono 2 konkursy. Szacunkowa kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wyniosła 68 865 913,35 PLN. Złożono 48 projektów z wnioskowanym dofinansowaniem wynoszącym 32 130 979,46 PLN, tj. 47% szacunkowej kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów.

Mając na uwadze znaczącą różnorodność wsparcia oferowanego dla przedsiębiorców w perspektywie 2014-2020 przyjęto koszty jednostkowe dla różnych typów projektów bazując na danych historycznych. W przypadku działań planowanych do realizacji w ramach priorytetu inwestycyjnego 1b wzięto również pod uwagę dane z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (działania 4.1, 4.2 i 4.5) z uwagi, iż zakres wsparcia odpowiada działaniom realizowanym w ramach tego Programu. Dla projektów dotyczących wsparcia rozwoju nowo powstałych przedsiębiorstw w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK, sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny), tworzenia i udostępniania usług elektronicznych, wartość kosztu jednostkowego oszacowana została w oparciu o dane z działań 8.1 i 8.2 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, ponieważ działania te są tożsame z planowanym zakresem wsparcia w ramach PI3c.

Wskaźnik liczby przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie obliczono dla każdego typu projektu w ramach poszczególnych priorytetów inwestycyjnych tj.: PI1b, PI3a, PI 3c. Dodatkowo uwzględniono sytuację, że beneficjenci poszczególnych typów projektów mogą się powtarzać.

typ projektu	Koszt jednostkowy wydatków kwalifikowalnych w projektach - wartość do obliczeń (ceny bieżące)
PI 1b	
Projekty B+R przedsiębiorstw, obejmujące realizację badań, prac rozwojowych, aż do etapu pierwszej produkcji włącznie oraz bony na innowacje ukierunkowane na zwiększenie aktywności innowacyjnej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, w ramach projektów o małej skali.	3 000 000,00 zł
Wsparcie na stworzenie lub rozwój istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego .	13 467 611,69 zł
Projekty związane z wdrożeniem prac B+R w działalności przedsiębiorstw.	6 499 100,36 zł
PI 3a	
Profesjonalizacja usług IOB (usługi dla MŚP)	59 785,54 zł
PI 3c	
Wsparcie rozwoju istniejących MŚP poprzez dofinansowanie projektów inwestycyjnych ukierunkowanych na wprowadzenie nowego lub ulepszanego produktu albo usługi oraz inwestycje na rzecz poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstw służące	1 354 905,45 zł

poprawie konkurencyjności produkcji.	
Wsparcie rozwoju nowo powstałych przedsiębiorstw w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK, sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny), tworzenia i udostępniania usług elektronicznych.	652 490,99 zł
Wsparcie dostępu przedsiębiorstw do kapitału zewnętrznego poprzez instrumenty finansowe.	140 738,57 zł

Na podstawie obliczeń uzyskano następujące wartości docelowe wskaźnika *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie*:

PI 1b: Wielkość alokacji na ten PI wynosi 85 000 000 euro z EFRR. Wielkość alokacji na ten wskaźnik w tym PI wynosi 98%. Zastosowano koszty jednostkowe odrębne dla każdego typu projektów w ramach PI. Uzyskana wartość docelowa wyniosła **71 szt.**

PI 3a: Wielkość alokacji na ten PI wynosi 59 224 334 euro z EFRR. Wielkość alokacji na ten wskaźnik w tym PI wynosi 26%, co daje 15 279 312 euro. Wyliczono koszt jednostkowy i na jego podstawie uzyskano wartość docelową wynoszącą **477 szt.**

PI 3c: Wielkość alokacji na ten PI wynosi 210 148 376 euro z EFRR. Wielkość alokacji na ten wskaźnik w tym PI wynosi 100%. Zastosowano koszty jednostkowe odrębne dla 3 typów projektów, rozróżniając wsparcie dotacyjne i wsparcie w formie instrumentów finansowych. Uzyskana wartość docelowa wyniosła **1385 szt.**

Wartość docelowa ujęta w ramach wykonania wynosi **1933 szt.** i stanowi sumę wartości docelowej obliczonej dla poszczególnych PI oraz wartość wyliczonej dla przedsiębiorstw wspieranych w ramach instrumentów finansowych. Dokonując wyliczeń kosztu jednostkowego w poszczególnych typach projektów uwzględniono również założenia makroekonomiczne wskazane w części I.

Przedstawione założenia i szacowane wartości dotyczące wkładu instrumentów finansowych w realizację celu pośredniego i końcowego dla wskaźnika produktu są szacunkowe. Po otrzymaniu ostatecznych wyników oceny ex ante może zaistnieć konieczność ich korekty.

Wartość pośrednia:

Przyjęto wartości wynikające z właściwego oszacowania prowadzonego oddzielnie dla każdego PI, przyjmując różne założenia. Odniesieniem dla oszacowania wartości pośredniej w/w wskaźnika były dane historyczne dot. stanu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013. Dane skorygowano o czynniki mające znaczenie dla uruchomienia wdrażania w porównaniu z okresem 2007-2013 opisane w pkt. e (poniżej).

Na podstawie obliczeń uzyskano następujące wartości wskaźnika *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie*:

PI 1b: Wskaźnik realizuje 22% alokacji na OP1. Przyjęto poziom certyfikacji w 2018r. na poziomie 0% z uwagi na przewidywane opóźnienia we wdrażaniu Programu oraz długi czas fazy operacyjnej projektów z zakresu B+R.

PI 3a: Wskaźnik realizuje 4% alokacji na OP1. Przyjęto poziom certyfikacji w 2018r. na poziomie 7%. Poziom ten wynika z danych historycznych dla 2011 r. dotyczących realizacji działania 1.2 w RPO WP 2007-2013, gdzie wspierane były IOB w zakresie świadczenia usług dla przedsiębiorstw. Na tej podstawie wyliczono wartość pośrednią, która wynosi **33 szt.**

PI 3c: Wskaźnik realizuje 56% alokacji na OP1. Przyjęto poziom certyfikacji w 2018r. na poziomie 33%. Poziom ten wynika z danych historycznych dla 2011 roku dotyczących postępu w wdrażaniu Osi I RPO WP 2007-2013, ponieważ alokacja przeznaczona na realizację PI 3c stanowi 56% alokacji przeznaczonej na całą Oś I. Na tej podstawie wyliczono wartość pośrednią, która wynosi **166 szt.**

Wartość pośrednia ujęta w ramach wykonania wynosi **199 szt.** i stanowi sumę wartości pośrednich obliczonych dla poszczególnych PI.

Określając wartości wskaźnika produktu wzięto pod uwagę fakt, iż dotyczy on wyłącznie projektów w pełni zrealizowanych, uwzględniono przeciętny czas realizacji tych projektów. W związku z powyższym w wartości pośredniej nie uwzględniono przedsiębiorstw wspieranych w ramach instrumentów finansowych.

- b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI) – jest wskaźnikiem reprezentatywnym dla PI 1b, PI 3a, PI 3c i obrazuje projekty realizowane w n/w kategoriach interwencji:

056 Inwestycje w infrastrukturę, zdolności i wyposażenie w MŚP, związane bezpośrednio z działaniami badawczymi i innowacyjnymi,

057 Inwestycje w infrastrukturę, zdolności i wyposażenie w dużych przedsiębiorstwach, związane bezpośrednio z działaniami badawczymi i innowacyjnymi,

059 Infrastruktura na rzecz badań naukowych i innowacji (prywatna, w tym parki nauki),

061 Działania badawcze i innowacyjne w prywatnych ośrodkach badawczych, w tym tworzenie sieci,

062 Transfer technologii i współpraca między uczelniami a przedsiębiorstwami, z korzyścią głównie dla MŚP,

063 Wsparcie dla klastrów i sieci przedsiębiorstw, z korzyścią głównie dla MŚP,

064 Procesy badawcze i innowacyjne w MŚP (w tym systemy bonów, innowacje procesowe, projektowe, innowacje w obszarze usług i innowacje społeczne,

066 Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania),

067 Rozwój działalności MŚP, wsparcie przedsiębiorczości i tworzenia przedsiębiorstw (w tym wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out),

082 Usługi i aplikacje TIK dla MŚP (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe), żywych laboratoriów, przedsiębiorstw internetowych i nowych przedsiębiorstw TIK.

Łącznie na te kategorie interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej 82% całości alokacji na tę oś priorytetową.

- c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi priorytetowej:

Wskaźnik **Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie** jest właściwym miernikiem postępów na koniec 2023 r. gdyż dane będą liczone odpowiednio dla 82% alokacji osi I. Wartość ta w pełni obrazuje logikę interwencji i zakres wsparcia dla podstawowej grupy

beneficjentów, którymi są przedsiębiorstwa. Ponadto wskaźnik jest wskaźnikiem horyzontalnym i związanym z przebiegiem postępu finansowego realizacji osi priorytetowej.

d. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Wskaźnik **Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI)** dotyczy głównej grupy beneficjentów lub grupy docelowej projektów zapisanych Osi priorytetowej I Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka w RPO WP tj. przedsiębiorstw.

Szczegółowy opis czynników znajduje się w pkt. 14 Części I ogólnej niniejszego Załącznika.

e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnia się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

- Większa podaż instrumentów inżynierii finansowej finansowanych ze środków innych niż RPO WP 2014-2020.
- Wybieranie bardziej konkurencyjnych mechanizmów wsparcia w programie krajowym.
- Znaczący wzrost kosztów realizacji projektów budowlanych lub wyposażenia.
- Niesatysfakcjonujące możliwości uzyskania realnego wsparcia doradczego przy przygotowaniu wniosku o dofinansowanie dla złożonych projektów B+R.
- Opóźnienia po stronie beneficjenta w uzyskaniu niezbędnej dokumentacji projektowej.
- Inne czynniki horyzontalne zostały opisane w części I ogólnej dotyczącej całego Programu, w pkt. 15.

Aktualizacja wartości wskaźnika - czynniki wpływające na zmianę oszacowanej pierwotnie wartości końcowej wskaźnika *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie*

Wskaźnik ten jest reprezentatywny dla PI 1b, PI 3a, PI 3c.

W PI 1b (71 szt.) oraz PI 3a (477 szt.) nie była konieczna modyfikacja wartości wskaźnika.

PI 3c: Wielkość alokacji na ten PI wynosi 253 588 854 (218 288 854 euro + 35 300 000 euro – realokacja środków na Działanie 1.4 *Wsparcie MŚP*) z EFRR. Wielkość alokacji na ten wskaźnik w tym PI wynosi 100%.

Powyższa realokacja wpływa na wzrost wartości docelowej wskaźnika.

Wartość wskaźnika stanowi sumę wskaźnika *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje* (CI 2) oraz *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje* (CI 3) - IF. Obecnie szacowana w umowach wartość przedmiotowego wskaźnika wynosi 1278 szt. co stanowi 92% obecnej wartości docelowej.

Biorąc pod uwagę nowo oszacowane wartości otrzymujemy: $516 + 1014 \text{ (IF)} = 1530 \text{ szt.}$ Zapewniając bufor bezpieczeństwa otrzymaną wartość pomniejszono o 5% (powtarzalność pomiędzy poddziałaniami 1.4.1 a 1.4.2) - **1453 szt.**

Wartość docelowa ujęta w ramach wykonania wynosi **2001 szt.** Na wartość wskaźnika składa się 71 przedsiębiorstw z PI 1b (wartość niezmienniana) + 477 przedsiębiorstw z PI 3a (wartość niezmienniana) + 1453 przedsiębiorstwa z PI 3c.

Oś priorytetowa II. CYFROWE PODKARPACIE

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny.	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)			Cel końcowy (2023)			Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
							M	K	O	M	K	O		
OP2	wskaźnik produktu	1	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3	szt.	EFRR	Słabiej rozwinięty	5			1 800			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 100% alokacji OP2
OP2	KEW powiązany z WP 1	2	Szacunkowa wartość wskaźnika produktu na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie	szt.	EFRR	Słabiej rozwinięty	37			nd			SL 2014	KEW dla wskaźnika produktu <i>Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3.</i>
OP2	wskaźnik finansowy	3	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych	EUR	EFRR	Słabiej rozwinięty	21 750 572			89 619 835			SL2014	Obowiązkowy

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykle lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji ex ante:

Założenia i dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych

Źródło danych historycznych stanowi oś priorytetowa III Społeczeństwo informacyjne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013.

Wskaźnik produktu *Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o poziomie dojrzałości co najmniej 3*

W ramach wskaźnika przewiduje się ujmowanie usług:

- nowych lub istotnie udoskonalonych
  - skierowanych do klientów spoza administracji publicznej: obywateli (usługi A2C, Administration to Customer) i/lub przedsiębiorców (A2B, Administration to Business).
- Powyższe warunki będą traktowane łącznie

Metodologia szacowania wartości:

- E-administracja: można przyjąć, że rozwój usług świadczonych przez administrację publiczną rozpoczął się z chwilą wprowadzenia w życie ustawy o informatyzacji podmiotów publicznych (2005 r.) Również w tym czasie został zapoczątkowany program Wrota Polski, a w przypadku województwa podkarpackiego Wrota Podkarpackie. Na portalu zostały utworzone 3 usługi świadczone w formie elektronicznej. Ilość dokumentów jaka wpłynęła do UMWP była bardzo mała i ograniczała się w zasadzie do zapytań o informację publiczną. W związku z realizacją projektu ePUAP nastąpiła intensyfikacja działań zmierzających do zwiększenia ilości usług świadczonych drogą elektroniczną. Pod tym względem sytuacja systematycznie poprawia się, zwłaszcza od 2013 roku. Obecnie większość JST posiada na platformie ePUAP elektroniczną skrzynkę podawczą oraz ma miejsce proces udostępniania usług jednak zaawansowanie jest nadal jeszcze niewielkie. Analiza stanu faktycznego prowadzi do wniosku, że większość JST udostępnia pojedynczą ilość usług (najczęściej jest to pismo ogólne). Problemem jest nadal świadczenie usług na poziomie 4.
- W perspektywie finansowej 2007-2013 w województwie podkarpackim realizowany jest projekt „PSeAP - Podkarpacki System e-Administracji Publicznej”, który polega na podniesieniu poziomu informatyzacji JST w województwie. Oprócz sprzętu i oprogramowania EOD przygotowane zostaną e-usługi w ilości: 1 poziom – 200, 2 poziom – 150, 3 – poziom 50, 4 poziom – 20. Inwentaryzacja stanu przeprowadzona w ramach PSeAP zidentyfikowała 1200 różnego rodzaju systemów dziedzinowych. Usprawnienie działania administracji wymaga ich zintegrowania z systemem głównym, którym jest EOD. Przewiduje się, że spośród JST działających w województwie podkarpackim, znaczna część będzie zainteresowana usprawnieniem działania systemów informatycznych. W perspektywie 2007-2013 w projekcie PSeAP realizowanych jest 70 e-usług 3 i 4 poziomu (3 – 50 szt. i 4 – 20 szt.) co stanowiło około 15% ogółu realizowanych e-usług. Sprawne funkcjonowanie systemu informatycznego, a tym samym udostępnienie usług wymaga

integracji dziedzinowych systemów informatycznych z EOD-em oraz z dedykowanymi serwisami internetowymi.

- GIS (SIP): W zakresie informacji przestrzennej w województwie podkarpackim w perspektywie 2007-2013 samorządy realizowały projekty indywidualnie. Ogłoszone zostały dwa nabory wniosków, w wyniku których akceptacje uzyskało 10 projektów z zakresu informacji przestrzennej. Można dostrzec powiązanie pomiędzy rozwojem usług wynikających z projektów realizowanych w zakresie systemów informacji przestrzennej a rozwojem e-usług w administracji publicznej. Wydaje się że po zrealizowaniu projektu PSeAP, zakres interwencji dotyczył będzie integracji EOD-ów z systemami dziedzinowymi. Za takie systemy dziedzinowe można uważać także SIP-y (GIS-y).
- E-zdrowie: W perspektywie 2007–2013 realizowanych jest 20 projektów (szpitale powiatowe) i 8 projektów (szpitale wojewódzkie PSIM). W województwie podkarpackim funkcjonuje ponad 1100 podmiotów leczniczych, z czego 119 to podmioty lecznicze publicznej służby zdrowia (2012 r.) W perspektywie 2007-2013 w województwie podkarpackim realizowany był projekt „PSIM – Podkarpacki System Informacji Medycznej”. W ramach tego programu udostępnionych zostało 6 e-usług, które w dużym zakresie pokrywają rzeczywiste potrzeby.

Koszty historyczne kształtują się na następującym poziomie:

Wszystkie projekty	Liczba uruchomionych on-line usług na poziomie 2 - Interakcja	Liczba uruchomionych on-line usług na poziomie 3 – dwustronna interakcja	Liczba uruchomionych on-line usług na poziomie 4 – transakcja
e-administracja	559 830	1 776 009	4 864 034
e-kultura	2 237 334	3 027 414	4 300 242
e-turystyka	658 788	Brak danych	Brak danych
e-zdrowie	1 893 296	2 749 787	2 995 219
GIS	576 998	1 187 323	364 128

- Ponieważ planuje się wspierać przede wszystkim usługi na poziomie 4, co będzie premiowane podczas oceny projektów, jako koszt jednostkowy przyjęto koszty usługi na poziomie 4 – transakcja
- W przypadku projektów z zakresu e-turystyki przyjęto koszty usługi na poziomie 2 z uwagi na brak danych
- W przypadku projektów GIS z uwagi na całkowitą reorientację wsparcia i realizację projektu kluczowego, koszt jednostkowy wynika z zakresu rzeczowego projektu i kosztorysu projektu
- Zastosowano indeks zmian cen CPI, z uwagi na charakter usługowy realizowanych projektów

Średni koszt jednostkowy uzyskania wskaźnika *Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o poziomie dojrzałości co najmniej 3* po uwzględnieniu indeksu cen wyniósł 950 511,02 zł dla e-administracji, 4 563 038,67 zł dla e-kultury, 699 047,84 zł dla e-turystyki oraz 3 178 262,47 zł dla e-zdrowia.

W oparciu o zastosowaną w ekspertyzie metodologię wyliczenia wartości wskaźników uzyskano wartość docelową wskaźnika na poziomie **63 sztuki** w tym : e-administracja 22 szt. sztuki, e-kultura 5 szt. , e-turystyka 15 szt., e-zdrowie 16 szt, GIS 5 sz.

W przypadku GIS (SIP): należy wziąć pod uwagę rzeczywistą ilość e-usług dotyczącą tego obszaru; wydaje się, że liczba **5 usług** (unikatowych) świadczona na poziomie 3 lub wyższym jest wielkością realną. W tym zakresie docelowa grupa adresatów takich usług jest znacząco mniejsza niż w zakresie innych e-usług.

W ramach analizy przyjęto szereg założeń które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz w konsekwencji na poziom wartości docelowych wskaźników.

Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen zastosowano indeks zmian cen WCPBM,
  - scenariusz kursu PLN/EUR zastosowano kurs 1 euro =3,55
  - przeliczenie cen bieżących na ceny stałe
  - intensywność wsparcia na poziomie 85%
- Alokacja dla wskazanego PI wynosi 81 039 212 euro.

Alokacja (wkład unijny i krajowy) na projekty po przeliczeniu na zł i po uwzględnieniu intensywności wsparcia oraz indeksu cen wyniesie 297 227 720,26 zł, z czego 20 736 817,69 zł – na e-administrację, 20 736 817,69 zł – na e-kulturę, 10 368 408,85 zł – na e-turystykę, 51 842 044,23 zł – na e-zdrowie, a także 193 543 631,80 zł – na GIS.

Proponowane, finalne wielkości wskaźnika wynikają z szacunków w zakresie możliwości i zasadności wdrażania potencjalnie realizowanych usług. Należy mieć także na uwadze ich unikatowość oraz niepowielanie się z projektami już zrealizowanymi w perspektywie finansowej 2007-2013.

- b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Alokacja określona dla PI 2c wynosi 81 039 212 euro. Na typ projektu objęty ramami wskaźnika przewidziano 100% alokacji PI. Wskaźnik produktu dotyczy n/w kategorii interwencji:

078 Usługi i aplikacje w zakresie e-administracji (w tym elektronicznych zamówień publicznych, informatycznych środków wsparcia reformy administracji publicznej, bezpieczeństwa cybernetycznego, środków na rzecz zaufania i ochrony prywatności, e-sprawiedliwości i demokracji elektronicznej) co stanowi 71 % alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

079 Dostęp do informacji sektora publicznego (w tym otwartych danych w zakresie e-kultury, bibliotek cyfrowych, zasobów cyfrowych i turystyki elektronicznej) – co stanowi 15 % alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

081 Rozwiązania informatyczne na rzecz aktywnego i zdrowego starzenia się oraz usługi i aplikacje w zakresie e-zdrowia (w tym e-opieka i nowoczesne technologie w służbie osobom starszym) co stanowi 14 % alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Z uwagi na przewidywaną na koniec 2018 r. niską wartość wskaźnika produktu zdecydowano o wprowadzeniu Kluczowego Etapu Wdrażania pn. *Szacunkowa wartość wskaźnika produktu na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie*. Wartość **KEW** dla tego wskaźnika produktu wynosi **37 szt.** .

- c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi priorytetowej:

Celem interwencji osi jest *wyższa jakość i rozszerzony zakres usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną*.

Wybrany do ram wykonania wskaźnik produktu pn. *Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3 [szt.]* bezpośrednio koresponduje z celem osi priorytetowej 2.

W ramach wskaźnika przewiduje się ujmowanie usług: nowych lub istotnie udoskonalonych, skierowane do klientów spoza administracji publicznej: obywateli (usługi A2C, Administration to Customer) i/lub przedsiębiorców (A2B, Administration to Business).

Każda usługa, która najpierw zostanie wprowadzona, a potem zostanie znacząco ulepszona, może być zliczona kilkakrotnie do wskaźnika. Poprzez znaczące ulepszenie rozumie się:

- zwiększenie stopnia dojrzałości z 3 na 4
- zwiększenie zakresu użytkowników np. udostępnienie jej poprzez dostosowanie innym użytkownikom, np. przedsiębiorcom lub mieszkańcom zwiększenie zakresu funkcjonowania, np. z gminnego na ponad gminny, powiatowy, albo regionalny.

Zakłada się, że w ramach każdego typu projektu realizowany będzie przedmiotowy wskaźnik. Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa priorytetowymi zadaniami w zakresie elektronicznej administracji są: zapewnienie interoperacyjności publicznych systemów teleinformatycznych oraz udostępnienie jak najszerszego zakresu usług publicznych świadczonych elektronicznie umożliwiających pełną interakcję z urzędem, czyli możliwość całkowitego załatwienia danej sprawy na odległość.

- d. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Zakłada się premiowanie w kryteriach wyboru operacji projektów o najwyższym stopniu dojrzałości. Jednocześnie planuje się określenie, jako warunku brzegowego, wsparcia e-usług o poziomie dojrzałości co najmniej 3 poziomu.

Aby zapewnić praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe osi priorytetowej 2 Cyfrowe Podkarpackie RPO WP 2014-2020, w odniesieniu do zakresu interwencji objętego ramami wskaźnika, w postępowaniach konkursowych będzie się dążyć do formułowania kryteriów w taki sposób, aby wspierały one wykonanie wskaźników w jak największym stopniu. Założenie to dotyczy także projektów wybieranych w trybie pozakonkursowym. Konieczne będzie także bieżące i skrupulatne monitorowanie projektów centralnych, tak aby możliwa była ich korelacja z działaniami w ramach RPO WP.

Szczegółowy opis czynników znajduje się w pkt. 14 części I ogólnej niniejszego Załącznika.

- e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawniają się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należycie uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

- Stan prawny oraz przeszkody wynikające z możliwości autoryzacji petenta w systemie informatycznym.
- Opóźnienia po stronie beneficjenta w uzyskaniu niezbędnej dokumentacji projektowej

Czynniki horyzontalne zostały opisane w części I ogólnej dotyczącej całego Programu, w pkt. 15.

Aktualizacja wartości docelowej wskaźnika produktu - Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3 - w ramach przeglądu śródk okresowego

W RPO WP 2014-2020 ujęto wartość docelową wskaźnika na poziomie 63 szt., niemniej źródłem danych do metodologii były dane historyczne, co nie znajduje odzwierciedlenia w obecnej sytuacji. Wstępnie planowano realizację projektu własnego w zakresie GIS, w ramach którego zakładano uruchomienie 5 szt. unikatowych e-usług przy koszcie około 193,5 mln PLN (koszt jednostkowy wynikał z zakresu rzeczowego projektu i jego kosztorysu). W przypadku projektów GIS, z uwagi na całkowitą reorientację wsparcia (w perspektywie 07-13 e-usługi powstawały w ramach projektów zakładających przede wszystkim zakup wyposażenia - obecnie projekty nakierowane są przede wszystkim na tworzenie e-usług), szacowane i osiągnięte wartości wskaźnika znacząco wzrosły. Ponadto na wartość wskaźnika duży wpływ ma projekt pn. Podkarpacki System Informacji Przestrzennej, który angażuje 43,31% alokacji OP II i zakłada realizację niniejszego wskaźnika na poziomie ponad 500 szt. Należy również zwrócić uwagę na zmniejszenie się szacowanej wartości wskaźnika w okresie sprawozdawczym (o 46 szt.) w stosunku do roku poprzedniego, co spowodowane jest rozwiązaniem 1 UoD oraz zawarciem 2 aneksów (m.in. zmieniano wartość wskaźnika). Jako czynniki oddziałujące na spadek wartości wskaźnika należy także wskazać brak projektów pozakonkursowych oraz większe rozproszenie projektów IT.

W wyniku przeprowadzonych naborów (dotychczas zakończono 2 nabory konkursowe) w ramach Działania 2.1 Podniesienie efektywności i dostępności e-usług udostępniono alokację w wysokości 469 790 401,00 zł. Na koniec II kwartału 2019 r. podpisane zostały 45 UoD. Uruchomione dotychczas nabory nie zaangażowały całej alokacji podstawowej II osi priorytetowej (bez rezerwy wykonania), dlatego zaplanowano ogłoszenie kolejnych 2 konkursów w 2019 r. na projekty z zakresu e-zdrowia. Zakłada się, że zaplanowane nabory w całości zaangażują niewykorzystaną część alokacji przeznaczonej na PI 2c/ dz. 2.1. Zakłada się, że przeprowadzone już nabory oraz planowane konkursy wyczerpią potencjał absorpcyjny w obszarze OP II, dlatego IZ planuje przeniesienie środków rezerwy wykonania z OP II do OP IV. Uruchomienie nowych naborów wygeneruje dodatkowe wartości wskaźnika, jednak przewiduje się, że w skali dokonanej zmiany spodziewany przyrost nie wpłynie znacząco na wartość docelową. Biorąc pod uwagę powyższe, zakłada się, że wartość docelowa wskaźnika będzie głównie wynikała z projektów zrealizowanych w wyniku dotychczas przeprowadzonych naborów (wartość wskaźnika szacowana po umowach -1 734 szt.) oraz nowych naborów z zakresu e-zdrowia i wyniesie łącznie 1800 szt. Po uwzględnieniu realokacji środków zmianie uległa wielkość alokacji z kwoty 81 039 212 euro na kwotę 76 176 859 euro. Z OP 2 z alokacji podstawowej przenoszone jest 4 862 353 euro do OP 4, z kategorii interwencji **081**, w tym:

- 2 301 146 euro na Poddziałanie 4.3.2 Zaopatrzenie w wodę (PI 6b) na kategorię interwencji **020**,
- 2 561 207 euro na Działanie 4.4 Kultura (PI 6c) do kategorii interwencji **094**.

Oś priorytetowa III. CZYSTA ENERGIA

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny.	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)			Cel końcowy (2023)			Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
							M	K	O	M	K	O		
OP3	wskaźnik produktu	1	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej	MW	EFRR	Słabiej rozwinięty	3			240			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 42% alokacji OP3
OP3	KEW powiązany z WP1	2	Szacunkowa wartość wskaźnika produktu na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie	MW	EFRR	Słabiej rozwinięty	6			nd			SL2014	KEW dla wskaźnika produktu <i>Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej</i>
OP3	wskaźnik produktu	3	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	kWh/rok	EFRR	Słabiej rozwinięty	3 000 000			120 000 000			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 24% alokacji OP3
OP3	wskaźnik finansowy	4	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych	EUR	EFRR	Słabiej rozwinięty	46 093 302			298 519 544			SL2014	Obowiązkowy

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

Założenia i dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych

Wskaźnik produktu - *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej*

Koszt wytworzenia jednostek o mocy 1 MW, został oszacowany na podstawie danych zawartych w ocenie skutków regulacji do ustawy o odnawialnych źródłach energii (projekt z 4 stycznia 2012 r.). Przy wyliczaniu wartości docelowej zweryfikowano koszty jednostkowe uzyskania MW mocy z uwzględnieniem podziału na rodzaje energii odnawialnej tj. energia wodna, energia wiatru, energia słoneczna, energia geotermalna, energia biogazu, energia biomasy, które wspierane są w RPO WP.

Do szacowania ww. wskaźnika brano pod uwagę następujące dane:

- Zgodnie z danymi Urzędu Regulacji Energetyki zainstalowana moc urządzeń działających w oparciu o OZE w 2011 r., w woj. Podkarpackim wynosiła 278,68 MW, z czego 200 MW przypadało na elektrownię szczytowo-pompową Solina – Myczkowce. Dało to możliwość (według źródeł GUS za 2011 r.) wytworzenia 11,1 % energii z OZE w 2011 r.
- Jako źródło danych wykorzystano również dane z OSR (Ocena skutków regulacji do Ustawy OZE - projekt z 4.1.2012 r.). Dane historyczne przeliczono na ceny stałe z 2014r.

Koszt wytworzenia jednostek o mocy 1 MW z poszczególnych źródeł odnawialnych jest różny, dlatego do wyliczeń przyjęto sześć pozycji odzwierciedlających kluczowe OZE wspierane w ramach RPO WP. Następnie przeliczono je według indeksu cen PPI, aby wyrazić je w cenach z 2014 roku. Wskaźnik PPI jest najbardziej odpowiedni, bowiem wsparcie będzie głównie polegało na zakupie jednostek wytwarzania energii odnawialnej i ich montażu.

Źródło OZE	Jed n.	Koszt w cenach bieżących (zł)	Koszt w cenach stałych z 2014 roku (zł)	Źródło
energia wodna	szt.	16 000 000	16 534 498,06	OSR (Ocena skutków regulacji do Ustawy OZE - projekt z 4.1.2012 r.)
energia wiatru	szt.	6 200 000	6 407 118	
energia słoneczna	szt.	7 500 000	7 750 545,97	
energia geotermalna	szt.	6 800 000	7 027 161,68	
energia biogazu	szt.	15 000 000	15 501 091,93	
energia biomasy	szt.	15 000 000	15 501 091,93	

W ramach analizy przyjęto szereg założeń, które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz – w konsekwencji – na poziom wartości docelowych wskaźników. Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen
- scenariusz kursu PLN/EUR
- wewnętrzna struktura priorytetów inwestycyjnych i typów projektów
- przeliczenie cen bieżących na ceny stałe
- intensywność wsparcia

Do wyliczenia wartości docelowej przyjęto następujące założenia:

- Zastosowano indeks zmian cen PPI z uwagi na charakter projektów (w przeważającej części dostawy i usługi)
- Zastosowano kurs 1 EUR = 3,55 zł
- Na PI 4a w OP 3 Czysta energia przeznaczono alokację 62 840 853 euro z EFRR
- Na typy projektów, z którymi powiązany jest ten wskaźnik przeznaczono 66% alokacji na PI, czyli 41 474 962,98 euro z EFRR
- Założono intensywność wsparcia na poziomie: 85%
- Alokacja (wkład unijny i krajowy) na projekty po przeliczeniu na zł i po uwzględnieniu intensywności wsparcia oraz indeksu cen wyniesie: 151 704 114,48 zł
- Zastosowano następujący podział alokacji na poszczególne źródła energii z OZE:

Źródło OZE	% alokacji na PI
energia wodna	5,5%
energia wiatru	4,3%
energia słoneczna	21,2%
energia geotermalna	8,2%
energia biogazu	13,7%
energia biomasy	13,0%

Przy wyliczaniu wartości docelowej wzięto po uwagę alokację (wkład unijny i krajowy) na dany typ projektu wyrażony w zł po uwzględnieniu intensywności wsparcia i indeksu wzrostu cen oraz koszt jednostkowy wskaźnika wyrażony w wydatkach kwalifikowanych, jak poniżej:

Źródło OZE	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej [MW]
energia wodna	1,0
energia wiatru	2,0
energia słoneczna	6,0
energia geotermalna	3,0

energia biogazu	2,0
energia biomasy	2,0

Łącznie wartość docelowa wskaźnika *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej* wyniesie **16 MW**.

Wartość celu pośredniego wskazanego na 2018 r. wynosi 3% wartości docelowej. Przy określaniu wartości wskaźnika uwzględniono tempo realizacji projektów w okresie 2007 – 2013 (Działanie 2.2 Infrastruktura energetyczna). Przy wyliczaniu wartości pośredniej wskaźnika przyjęto założenie, że dla uzyskania wartości pośrednich niezbędne jest poniesienie odpowiednich wydatków. Na tej podstawie oszacowano wartość pośrednią wskaźnika - **0,5 MW**.

Z uwagi na przewidywaną na koniec 2018 r. niską wartość wskaźnika produktu, zdecydowano o wprowadzeniu **KEW** pn. „Szacunkowa wartość wskaźnika produktu na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie”. Wartość **KEW** dla tego wskaźnika produktu to **6 MW**.

Określając wartość wskaźnika produktu wzięto pod uwagę fakt, iż dotyczy on wyłącznie projektów w pełni zrealizowanych, uwzględniono przeciętny czas realizacji tych projektów. Wzięto również pod uwagę fakt, iż certyfikacja dotyczy wydatków w ramach całej osi priorytetowej, a wskaźnik produktu obrazuje jedynie część interwencji przewidzianych na oś.

Aktualizacja wartości pośredniej i wartości docelowej wskaźnika produktu - *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej* - w ramach renegotjacji RPO WP 2014-2020 w 2018r.

Aktualizację wartość wskaźnika produktu - *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej* oparto na danych wygenerowanych z SL2014, zgodnie z którymi zaktualizowano koszt wytworzenia jednostki o mocy 1 MW z OZE wspieranych w ramach RPO WP 2014-2020.

Na podstawie danych wygenerowanych z SL2014 wg. stanu na dzień 18 lutego 2018r., obliczono koszt jednostkowy wytworzenia 1 MW energii OZE wynoszący **2 928 063,75 zł**. Przedmiotowy koszt jednostkowy obliczono na podstawie zawartych umów o dofinansowanie projektów w ramach PI 4a (dz. 3.1 i 3.4), biorąc pod uwagę ich wartość ogółem oraz oszacowaną w nich wartość wskaźnika produktu.

Ze względu na fakt, iż we wszystkich dotychczas zawartych umowach – jako wiodący, wskazano zakres interwencji 010 - *Energia odnawialna: słoneczna*, w przyjętych obliczeniach został zaktualizowany wyłącznie koszt wytworzenia 1 MW energii słonecznej.

Do wyliczenia zaktualizowanej wartości pośredniej i docelowej wskaźnika przyjęto następujące założenia:

- realokacja środków w ramach OP 3 - w kwocie 47 152 391 euro z PI 4c (38 242 571 euro) oraz z PI 4e (8 909 820 euro) do PI 4a,
- na wartość wskaźnika ma wpływ realizacja projektów w ramach PI 4a oraz w ramach PI 4c,
- na typy projektów w PI 4a, z którymi powiązany jest ten wskaźnik przeznaczono 81% alokacji na PI, czyli 89 754 521 euro (uwzględniając realokację środków),

- na typy projektów w PI 4c, z którymi powiązany jest ten wskaźnik przeznaczono 7,9% alokacji na PI, czyli 6 915 907,29 euro.

Po uwzględnieniu w/w uwarunkowań, wartość docelowa wskaźnika *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej* w rozbiu na poszczególne źródła OZE przedstawia się następująco:

Źródło OZE	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej [MW]
energia wodna	0
energia wiatru	1,0
energia słoneczna	84,0
energia geotermalna	3,0
energia biogazu	2,0
energia biomasy	2,0

Łącznie wartość docelowa wskaźnika *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej* wyniesie **92 MW**.

Ponadto, z uwagi na zmianę metodologii wyliczania wskaźnika - *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej*, poprzez umożliwienie wliczania do wartości w/w wskaźnika z RW również wskaźnika z PI 4c, zwiększono wartość pośrednią wskaźnika. Wartość pośrednią wskaźnika oszacowano na podstawie danych wygenerowanych z SL2014 (mając na uwadze zadeklarowany przez beneficjentów termin zakończenia realizacji projektów, należy przypuszczać, że do końca 2018r. beneficjenci uzyskają zadeklarowaną wartość wskaźnika). Na tej podstawie ustalono wartość pośrednią wskaźnika – **3 MW**.

Po uwzględnieniu realokacji środków w ramach OP 3 Czysta energia:

- na PI 4a w OP 3 Czysta energia przeznaczono alokację 109 993 244 euro z EFRR,
- na realizację tego wskaźnika przeznaczono 81% alokacji na PI 4a, czyli 89 754 521 euro z EFRR oraz 7,9% alokacji na PI 4c, czyli 6 915 907,28 euro z EFRR.

Wskaźnik produktu - Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych

Obliczenia wartości wskaźnika oparte są na świadectwach energetycznych budynków (patrz Art.12.1.b Dyrektywy 2010/31 / UE). Zgodnie z terminami określonymi w dyrektywie, wskaźnik musi dotyczyć wszystkich budynków publicznych powyżej 500m² całkowitej powierzchni, które zostały zrekonstruowane z wykorzystaniem wsparcia z funduszy strukturalnych. Jeżeli rozpoczęcie budowy nastąpi po 9 lipca 2015 r. próg powierzchni użytkowej budynków publicznych spadnie do 250m². Instytucja Zarządzająca może objąć budynki w obliczeniach o powierzchni mniejszej niż 250m² lub (przed 07.09.2015) 500m².

Wartość zostanie obliczona ze świadectw energetycznych emitowanych przed i po przebudowie. Wskaźnik pokaże całkowite zmniejszenie rocznego zużycia, a nie całkowitą zaoszczędzoną konsumpcję.

Wartość kosztu jednostkowego zmniejszenia zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych w ujęciu rocznym została obliczona na podstawie danych pochodzących z RPO WP 2007 – 2013 (Działanie 2.2 Infrastruktura energetyczna), i wynosi 2192,72 zł co pozwala na osiągnięcie celu końcowego tj. **30 000 000 kWh/rok** (wartość została wyliczona w GJ i następnie przeliczona kWh). Z uwagi na charakter projektów, średni koszt jednostkowy uzyskania wskaźnika uzyskano po uwzględnieniu indeksu cen PPI i wyniósł on 2 265,97 zł.

Do szacowania ww. wskaźnika brano pod uwagę dane z SIMIK 2007-2013 dla projektów z Działania 2.2. Infrastruktura energetyczna. W tym okresie było realizowanych 87 projektów obejmujących wskaźnik „Ilość zaoszczędzonej energii pierwotnej w wyniku realizacji projektów[GJ/rok]” o wartości wydatków kwalifikowanych 187 114 706,0 zł i wartości wskaźnika 85 334,7 GJ/rok.

W ramach analizy przyjęto szereg założeń, które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz – w konsekwencji – na poziom wartości docelowych wskaźników. Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen
- scenariusz kursu PLN/EUR
- wewnętrzna struktura priorytetów inwestycyjnych i typów projektów
- przeliczenie cen bieżących na ceny stałe
- intensywność wsparcia

Do wyliczenia wartości docelowej przyjęto następujące założenia:

- Zastosowano indeks zmian cen PPI z uwagi na charakter projektów (w przeważającej części dostawy i usługi)
- Zastosowano kurs 1 EUR = 3,55 zł
- Na PI 4c w OP 3 Czysta energia przeznaczono alokację 125 565 733,00 euro z EFRR
- Na realizację tego wskaźnika przeznaczono 55% alokacji na PI, czyli 69 061 153,15 euro z EFRR
- Założono intensywność wsparcia na poziomie: 85%
- Alokacja (wkład unijny i krajowy) na projekty po przeliczeniu na zł i po uwzględnieniu intensywności wsparcia oraz indeksu cen wyniesie: 252 606 882,10 zł.

Wartość docelową wskaźnika wyliczono po uwzględnieniu alokacji (wkład unijny i krajowy) na dany typ projektu wyrażona w zł po uwzględnieniu intensywności wsparcia oraz indeksu wzrostu cen oraz koszt jednostkowy wskaźnika wyrażonego w wydatkach kwalifikowanych. Wartość docelową zostało przekształcona z jednostki GJ/rok na kWh/rok mnożąc uzyskany wynik przez 0,27778.

Wartość docelowa wskaźnika wyniesie: **30 000 000 kWh/rok**.

Z uwagi na fakt, iż w ramach PI 4c przewiduje się sprawną realizację projektów, wartość pośrednią wskaźnika produktu określono na poziomie **3 000 000 kWh/rok**.

Określając wartość wskaźnika produktu wzięto pod uwagę fakt, iż dotyczy on wyłącznie projektów w pełni zrealizowanych, uwzględniono przeciętny czas realizacji tych projektów. Wzięto również pod uwagę fakt, iż certyfikacja dotyczy wydatków w ramach całej osi priorytetowej, a wskaźnik produktu obrazuje jedynie część interwencji przewidzianych na oś.

Po uwzględnieniu realokacji środków w ramach OP 3 Czysta energia:

- na PI 4c w OP 3 Czysta energia przeznaczono alokację 87 323 162 euro z EFRR,

- na realizację tego wskaźnika przeznaczono 55% alokacji na PI 4c, czyli 48 027 739,10 euro z EFRR.

b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

- Wskaźnik produktu *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej* jest reprezentacyjny dla typów projektów realizowanych w PI 4a oraz w PI 4c, w ramach kategorii interwencji (w PI 4a – kategorie wiodące, w PI 4c – kategorie uzupełniające):

005 Energia elektryczna (magazynowanie i przesył), alokacja na poziomie 11 574 699 euro.

009 Energia odnawialna: wiatrowa, alokacja na poziomie 2 724 793 euro,

010 Energia odnawialna: słoneczna, alokacja na poziomie 13 348 760 euro,

011 Energia odnawialna: z biomasy, alokacja na poziomie 8 174 380 euro,

012 Pozostałe rodzaje energii odnawialnej (w tym hydroelektryczna, geotermalna i morska) oraz integracja energii odnawialnej (w tym magazynowanie, zamiana energii elektrycznej na gaz oraz infrastruktura wytwarzania energii odnawialnej z wodoru) , alokacja na poziomie 17 247 934 euro,

016 Wysokosprawna kogeneracja i centralne ogrzewanie, alokacja na poziomie 9 770 287 euro.

Po uwzględnieniu realokacji środków zmianie uległa wielkość alokacji na kategorię interwencji **010 Energia odnawialna: słoneczna** – 60 501 150 euro (PI 4a).

Ponadto, do wielkości alokacji przewidzianej na wskaźnik wliczona została alokacja z PI 4c w kwocie 6 915 907,28 euro (przypisana do KI 010).

Z uwagi na przewidywaną na koniec 2018 r. niską wartość wskaźnika produktu, zdecydowano o wprowadzeniu **KEW** pn. „Szacunkowa wartość wskaźnika produktu na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie”. Wartość **KEW** dla tego wskaźnika produktu to **6 MW**.

Wskaźnik realizuje 38% alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową i 81% alokacji na PI 4a oraz 7,9% alokacji na PI 4c.

- Wskaźnik produktu *Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych* jest reprezentacyjny dla typów projektów realizowanych w PI 4c, w ramach kategorii interwencji:

013 Renowacja infrastruktury publicznej dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia, alokacja na poziomie 64 898 653 euro,

014 Renowacja istniejących budynków mieszkalnych dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia, alokacja na poziomie 60 667 080 euro.

Wskaźnik realizuje 19% alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową i 55% alokacji na PI 4c.

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi priorytetowej:

Wskaźnik produktu *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej* odnosi się do typów projektów prowadzących do instalacji bądź modernizacji jednostek wytwarzających

energię elektryczną /lub i ciepłą z odnawialnych źródeł energii wraz z inwestycjami dotyczącymi podłączenia do sieci elektroenergetycznej. Wskaźnik dotyczy również typów projektów mających na celu wykorzystanie wysokosprawnej kogeneracji z OZE w jednostkach wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej.

Wartości wskaźnika obrazują tempo uzyskania dodatkowej mocy produkcji energii (elektrycznej i ciepłej) ze źródeł odnawialnych w wyniku realizacji projektu w okresie pełnego roku kalendarzowego po zakończeniu projektu.

Wskaźnik powiązany jest ze wskaźnikiem *Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych*.

Wskaźnik skonsolidowany z celem szczegółowym *Zwiększony poziom produkcji energii z odnawialnych źródeł energii w generacji rozproszonej*. **Odpowiada za 81 % alokacji PI 4a oraz 7,9% alokacji na PI 4c.**

Wskaźnik produktu *Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych* powiązany jest z projektami mającymi na celu zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w wyniku głębokiej termomodernizacji budynków, z wprowadzeniem systemów zarządzania energią (np. smart metering). Wskaźnik odnosi się do rocznego zużycia.

Wskaźnik powiązany jest ze wskaźnikiem *Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych*.

Wskaźnik skonsolidowany z celem szczegółowym *Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej*. **Odpowiada za 55 % alokacji PI 4c.**

d. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Szczegółowy opis czynników znajduje się w pkt. 14 części I ogólnej niniejszego Załącznika.

e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnia się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadnione przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

- Fluktuacja cen na rynku energii – spadek cen za energię może spowodować zmniejszenie zachęt do oszczędzania energii w obiektach i tym samym wzrost zużycia energii na cele mieszkaniowe
- Fluktuacja cen na rynku budowlanym i infrastruktury energetycznej również może wpłynąć na decyzje o inwestycjach przewidzianych w tej osi priorytetowej
- Zmiana klimatu, która automatycznie przekłada się na sprzedaż energii ciepłej (i elektrycznej) do obiektów. Jeżeli klimat będzie się oziębiał – zużycie energii będzie rosło i odwrotnie,
- Przepisy pomocy publicznej dotyczące spółdzielni mieszkaniowych, które będą beneficjentami w tym priorytecie, przewiduje się, że przepisy te zostaną przyjęte przez Rząd Polski do końca 2015 roku – oznacza to przynajmniej 2-letnie opóźnienie w rozpoczęciu wdrażania schematów z udziałem tej grupy beneficjentów,
- Wejście w życie ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Czynniki horyzontalne zostały opisane w części I ogólnej dotyczącej całego Programu, w pkt. 15.

Aktualizacja wartości docelowej wskaźnika produktu - *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej* - w ramach przeglądu śródkresowego

Aktualizację wartości wskaźnika produktu - *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej* oparto na danych wygenerowanych z SL2014, zgodnie z którymi zaktualizowano koszt wytworzenia jednostki o mocy 1 MW z OZE wspieranych w ramach RPO WP 2014-2020.

Jako koszt jednostkowy przyjęto wartość **2 928 063,75 zł** (obliczony na podstawie danych wygenerowanych z SL2014 wg. stanu na dzień 18 lutego 2018r.) - analogiczny koszt jednostkowy przyjęto do obliczenia wartości pośredniej wskazanego wskaźnika znajdującego się w Ramach Wykonania (metodologia RW dla wskaźnika była aktualizowana w czasie renegotiacji RPO WP 2014-2020 w 2018r.).

Do wyliczenia zaktualizowanej wartości docelowej wskaźnika przyjęto następujące założenia:

- realokacja środków w ramach OP 3 - 25 570 624 euro z PI 4c (9 734 722 euro) oraz z PI 4e (12 359 776 euro) oraz z PI 6e (3 476 126 euro) do PI 4a,
- zwiększenie wartości wskaźnika wynika z umożliwienia przez KE kontraktacji większej liczby projektów dotyczących OZE. Decyzja ta odpowiada zapotrzebowaniu wyrażonemu liczbą wniosków złożonych w konkursach oraz wyjątkowo dużym efektem związanym z promowaniem OZE, ograniczaniem emisji gazów cieplarnianych i korzyściom gospodarczym (oszczędności dla mieszkańców, przedsiębiorstw i jednostek publicznych). Wieloaspektową zasadność zwiększenia wsparcia na OZE jednoznacznie potwierdzają wyniki audytu ETO oraz ewaluacja mid-term,
- wg. stanu na 30.06.2019r. wolne środki znajdujące się w PI 4a wynoszą 10 mln euro + 8 156 227 euro = 18 156 227 euro (tj. 77 191 199 zł). Zatem biorąc pod uwagę pozostałą alokację oraz przyjęty koszt jednostkowy ostateczną wartość wskaźnika należy zwiększyć o 26 MW,
- aktualizacja metodologii szacowania w/w wskaźnika miała miejsce w trakcie renegotiacji RPO WP 2014-2020 w 2018r. ,
- na etapie programowania RPO WP 2014-2020 (renegotiacji Programu) przyjęto różny koszt jednostkowy w odniesieniu do różnych rodzajów OZE. Ze względu na fakt, iż obecnie w większości zawartych umów o dofinansowanie projektów realizujących wskaźnik jako wiodący, wskazano zakres interwencji 010 - Energia odnawialna: słoneczna, w obliczeniach jako koszt jednostkowy przyjęto wyłącznie koszt wytworzenia 1 MW energii słonecznej, którego wartość była najniższa.,
- pierwotna metodologia szacowania ww. wskaźnika opierała się na danych historycznych pozyskanych z perspektywy finansowej 2007-2013 (inna specyfika projektów, w perspektywie 2014-2020 pojawiły się projekty komercyjne, gdzie dofinansowania z UE wynosi 50%, co pozwala osiągnąć wyższą wartość wskaźnika przy niższym nakładzie środków wspólnotowych),
- wskaźnik - *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej* znajduje się w RW,
- wartość wskaźnika oszacowana na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie wg. stanu na 30.06.2019r. wyniosła 203 MW,
- na PI 4a przeznaczono alokację w kwocie 135 563 868 euro (uwzględniając realokację środków), tj. 576 349 785 zł - środki przeliczone po kursie obowiązującym w lipcu: 1 euro = 4,2515 zł.,

- w ramach PI 4a (Działanie 3.1) nie planuje się już naborów wniosków, realokowane środki zostaną przeznaczone na projekty znajdujące się na listach rezerwowych,
- PI 4a obejmuje Działanie 3.1 i Działanie 3.4,
- wartość wskaźnika zaokrąglono do pełnych wartości,
- na wartość wskaźnika ma wpływ realizacja projektów w ramach PI 4a oraz w ramach PI 4c,
- zaktualizowana wartość wskaźnika w PI 4a wynosi 230 MW, natomiast wartość wskaźnika w PI 4c wynosi 11,35 MW.

Biorąc pod uwagę powyższe, wartość docelową wskaźnika ustalono na poziomie **240 MW** (wartość wskaźnika zaokrąglono w dół do pełnych wartości).

Zwiększenie wartości wskaźnika wynika z umożliwienia przez KE kontraktacji większej liczby projektów dotyczących OZE. Decyzja ta odpowiada zapotrzebowaniu wyrażonemu liczbą wniosków złożonych w konkursach oraz wyjątkowo dużym efektem związanym z promowaniem OZE, ograniczaniem emisji gazów cieplarnianych i korzyściom gospodarczym (oszczędności dla mieszkańców, przedsiębiorstw i jednostek publicznych). Wieloaspektową zasadność zwiększenia wsparcia na OZE jednoznacznie potwierdzają wyniki audytu ETO oraz ewaluacja mid-term.

Aktualizacja wartości docelowej wskaźnika produktu - *Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych* - w ramach przeglądu śródkresowego

W ramach PI 4c przeprowadzono dwa konkursy wniosków dot. modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej (obejmujących wskaźnik pn. Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych).

Aktualizację wartości wskaźnika produktu - Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI32) oparto na danych wygenerowanych z SL2014 wg. stanu na 30.06.2019r., zgodnie z którymi zaktualizowano koszt jednostkowy projektów realizujących wskaźnik w ramach Działania 3.2 (PI 4c).

Na podstawie danych wygenerowanych z SL2014 obliczono koszt jednostkowy wynoszący 2,18 zł. Przedmiotowy koszt jednostkowy obliczono na podstawie zawartych umów o dofinansowanie projektów realizujących wskaźnik, biorąc pod uwagę wartość wkładu UE (tj. 267 599 335,69 zł) oraz oszacowaną wartość wskaźnika produktu (tj. 122 894 946 kWh/rok).

Do wyliczenia zaktualizowanej wartości docelowej wskaźnika przyjęto następujące założenia:

- pierwotna metodologia szacowania ww. wskaźnika opierała się na danych historycznych pozyskanych z perspektywy finansowej 2007-2013. Na etapie programowania RPO WP 2014-2020, wartość kosztu jednostkowego zmniejszenia zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych w ujęciu rocznym została obliczona na podstawie Działanie 2.2 Infrastruktura energetyczna RPO WP 2007-2013 (inna specyfika projektów). W perspektywie 2014-2020 zastryżły się uwarunkowania dot. głębokiej modernizacji energetycznej budynków, IZ RPO WP skupiła się na wsparciu budynków najbardziej energochłonnych, co wpłynęło na nadwykonanie wskaźnika,
- w ramach PI 4c (Działanie 3.2) nie planuje się już naborów wniosków, w Działaniu 3.2 Modernizacja energetyczna budynków (PI 4c) przeprowadzono 3 nabory wniosków, w wyniku których zostały złożone projekty na kwoty znacznie poniżej kwot udostępnionych w konkursach (skala zgłoszonych potrzeb była mniejsza niż udostępnione środki),

- na typy projektów w PI 4c, z którymi powiązany jest ten wskaźnik przeznaczono 267 599 335,69 zł (uwzględniając realokację środków), tj. 62 942 334,63 euro (środki przeliczone po kursie obowiązującym w lipcu: 1 euro = 4,2515 zł),.
- wskaźnik znajduje się w RW,
- realokacja środków w ramach OP 3 - w kwocie 9 734 722 euro do PI 4a,
- wartość zaokrąglona w dół do pełnych milionów.

Biorąc pod uwagę powyższe, wartość docelową wskaźnika ustalono na poziomie **120 000 000 kWh/rok** (wartość szacowana na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie).

Oś priorytetowa IV. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny.	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)			Cel końcowy (2023)			Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
							M	K	O	M	K	O		
OP4	wskaźnik produktu	1	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	EFRR	Stabiej rozwinięty	162			740			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za około 29% alokacji OP4
OP4	wskaźnik produktu		Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych	szt.	EFRR	Stabiej rozwinięty	4			49			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za około 24% alokacji OP4
OP4	wskaźnik produktu	2	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	szt.	EFRR	Stabiej rozwinięty	6			87			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za około 12% alokacji OP4
OP4	wskaźnik produktu	3	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	szt.	EFRR	Stabiej rozwinięty	1			62			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za około 9% alokacji OP4
OP4	wskaźnik finansowy	4	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	EUR	EFRR	Stabiej rozwinięty	24 196 100			224 731 756			SL2014	Obowiązkowy

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

Założenia i dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych

Wskaźnik produktu - *Długość sieci kanalizacji sanitarnej*

Do szacowania ww. wskaźnika brano pod uwagę dane historyczne z SIMIK 2007-2013 dla projektów z Działania 4.1 Infrastruktura ochrony środowiska RPO WP 2007-2013. W ramach ww. działania zrealizowanych zostało 46 projektów realizujących wskaźnik: *Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej*, w ramach których wybudowano 1 547,24 km sieci kanalizacyjnej. Wartość wydatków kwalifikowanych ww. projektów była na poziomie 360 675 366,70 zł.

Za podstawę przyjęto wydatki kwalifikowane w projektach.

Na podstawie doświadczeń z realizacji RPO WP 2007-2013 wyliczono średni koszt wsparcia 1 km sieci kanalizacyjnej na poziomie 233 108,87 zł.

Zastosowano indeks zmian cen WCPBM, z uwagi na charakter projektów (prace budowlano-montażowe). Średni koszt jednostkowy uzyskania wskaźnika po uwzględnieniu indeksu cen wyniósł: 232 272,84 zł.

W ramach analizy przyjęto szereg założeń, które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz – w konsekwencji – na poziom wartości docelowych wskaźników. Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen - zastosowano indeks zmian cen WCPBM, z uwagi na charakter projektów (prace budowlano-montażowe)
- scenariusz kursu PLN/EUR - zastosowano kurs 1 EUR = 3,55
- wewnętrzna struktura priorytetu inwestycyjnego – podział na typy projektów
- przeliczenie cen bieżących na ceny stałe
- intensywność wsparcia - założono intensywność wsparcia na poziomie: 85%

Alokacja (wkład unijny i krajowy) na projekty objęte wskaźnikiem produktu *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* po przeliczeniu na zł i po uwzględnieniu intensywności wsparcia oraz indeksu cen wyniesie: 269 756 318,05 zł.

W oparciu o zastosowaną metodologię uzyskano wartość docelową wskaźnika na poziomie **1 161 km** wspartej sieci kanalizacyjnej.

Założono, że przy wyliczeniu wartości pośredniej wskaźnika kluczowe znaczenie mieć będzie:

- moment ogłoszenia pierwszych konkursów
- czas od złożenia wniosku do podpisania umowy dla projektów z tego zakresu
- czas realizacji projektów z tego zakresu

O ile czas od złożenia wniosku do podpisania umowy oraz czas realizacji projektów w okresie 2014-2020 można uznać za analogiczny do okresu 2007-2013, o tyle moment ogłoszenia pierwszego konkursu będzie znacząco się różnił. Przewiduje się, że z powodu uzależnienia ogłoszenia naborów z zakresu kanalizacji sanitarnej od zatwierdzenia IV Aktualizacji KPOŚK, opóźnienie w stosunku do okresu 2007-2013 wynosić będzie ponad rok. Biorąc pod uwagę powyższe oraz analizując realizację analogicznego wskaźnika produktu w ramach RPO WP 2007-2013 przyjęto, że poziom realizacji wskaźnika na koniec 2018 roku wyniesie około 14% jego wartości docelowej, czyli **162 km**.

Aktualizacja wartości wskaźnika - czynniki wpływające na zmianę oszacowanej pierwotnie wartości końcowej wskaźnika *Długość sieci kanalizacji sanitarnej*

Szacowaną wartość wskaźnika pierwotnie oparto na danych historycznych z SIMIK 2007-2013 dla projektów z Działania 4.1 *Infrastruktura ochrony środowiska* RPO WP 2007-2013. W poprzedniej perspektywie z uwagi na duże zapotrzebowanie wspierano więcej sieci kanalizacyjnych. Obecnie w większym stopniu niż w poprzedniej perspektywie wsparcie ukierunkowane jest na oczyszczalnie ścieków.

Ponadto, w poprzedniej perspektywie ze środków RPO WP 2007-2013 dofinansowanie mogły otrzymać aglomeracje z przedziału 2-15 tys. RLM. Natomiast w obecnej perspektywie w wyniku nowej demarkacji pomiędzy poziom krajowy a regionalny aglomeracje o wielkości powyżej 10 000 RLM kwalifikują się do dofinansowania z POIS, w wyniku czego nie przyczynią się do wzrostu wartości wskaźnika *długość sieci kanalizacji sanitarnej* oszacowanej w RPO WP 2014-2020.

W ramach ogłoszonych konkursów dla Poddziałania 4.3.1 *Gospodarka ściekowa* (PI 6b) udostępniono 374 mln zł (cała alokacja przewidziana na Poddziałanie 4.3.1).

W II kwartale 2016 roku ogłoszono dwa konkursy (konkurs ogólny i konkurs dedykowany dla MOF) dla Poddziałania 4.3.1. W ramach przeprowadzonych konkursów do dofinansowania wybrano 35 projektów, w których szacowana sumaryczna wartość wskaźnika *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* wyniosła 324,22 km. W III kwartale 2017 roku również ogłoszono dwa konkursy w ramach Poddziałania 4.3.1.

Po zakończonej ocenie wniosków szacowana sumaryczna wartość wskaźnika *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* wyniosła 279,48 km.

Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej we wnioskach ocenionych pozytywnie została oszacowana przez beneficjentów na poziomie **603 km**.

Wskaźnik produktu – *Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych*

Do szacowania ww. wskaźnika brano pod uwagę dane wygenerowane z SL2014 oraz planowane do realizacji projekty wybrane do dofinansowania w ramach Poddziałania 4.3.1 *Gospodarka ściekowa* oraz 4.3.3 *Gospodarka ściekowa - ZIT*. W ramach ww. poddziałań realizujących wskaźnik: *Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych* planuje się wsparcie 42 oczyszczalni ścieków komunalnych. Koszty kwalifikowane na realizację ww. projektów szacuje się na około 199 873 808,32 zł.

Na podstawie danych wygenerowanych z SL2014 wg. stanu na dzień 7 maja 2018 r. oraz wybranych do dofinansowania projektów w ramach Poddziałania 4.3.1 *Gospodarka ściekowa* oraz 4.3.3 *Gospodarka ściekowa - ZIT* obliczono szacunkowy koszt wsparcia 1 oczyszczalni ścieków komunalnych wynoszący około 4 758 900 zł. Przedmiotowy koszt jednostkowy obliczono na podstawie zawartych umów oraz planowanych po decyzji Zarządu Województwa do realizacji projektów w ramach PI 6b (poddziałanie 4.3.1 i 4.3.3), biorąc pod uwagę ich wartość ogółem oraz szacowaną wartość wskaźnika produktu.

Na wartość wskaźnika składa się:

- liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych,
- liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych ,
- liczba rozbudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

Łącznie wartość docelowa wskaźnika *Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych* szacuje się na **42 szt.**

Na typy projektów w PI 6b, z którymi powiązany jest ten wskaźnik planuje się przeznaczyć około 40 296 183 euro z EFRR, czyli około 44 % alokacji na PI 6b.

Wartość pośrednią wskaźnika oszacowano na podstawie danych wygenerowanych z SL2014. Na tej podstawie ustalono wartość pośrednią wskaźnika – **4 szt.**

Powyższy wskaźnik jest uzupełnieniem do wskaźnika pn. *Długość sieci kanalizacji sanitarnej*

Wskaźnik produktu - *Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem*

Do szacowania ww. wskaźnika brano pod uwagę dane historyczne z SIMIK 2007-2013 dla projektów z Osi Priorytetowej 6. Turystyka i kultura RPO WP 2007-2013. W ramach ww. działania zrealizowanych zostało 18 projektów realizujących wskaźnik: *Liczba przebudowanych obiektów dziedzictwa kulturowego*, w ramach których wsparto 26 obiektów. Wartość wydatków kwalifikowanych ww. projektów była na poziomie 43 535 762,50 zł. Za podstawę przyjęto wydatki kwalifikowane w projektach.

Na podstawie doświadczeń z realizacji RPO WP 2007-2013 wyliczono średni koszt wsparcia 1 zabytku na poziomie 1 674 452,40 zł.

Zastosowano indeks zmian cen WCPBM, z uwagi na charakter projektów (prace budowlano-montażowe). Średni koszt jednostkowy uzyskania wskaźnika po uwzględnieniu indeksu cen wyniósł: 1 668 447,12 zł.

W ramach analizy przyjęto szereg założeń, które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz – w konsekwencji – na poziom wartości docelowych wskaźników. Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen - zastosowano indeks zmian cen WCPBM, z uwagi na charakter projektów (prace budowlano-montażowe)
- scenariusz kursu PLN/EUR - zastosowano kurs 1 EUR = 3,55
- wewnętrzna struktura priorytetu inwestycyjnego – podział na typy projektów
- przeliczenie cen bieżących na ceny stałe
- intensywność wsparcia - założono intensywność wsparcia na poziomie: 85%

Alokacja (wkład unijny i krajowy) na projekty objęte wskaźnikiem produktu *Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem* po przeliczeniu na zł i po uwzględnieniu intensywności wsparcia oraz indeksu cen wyniesie: 74 061 692,92 zł.

W oparciu o zastosowaną metodologię uzyskano wartość docelową wskaźnika na poziomie **44 szt.**

Założono, że przy wyliczeniu wartości pośredniej wskaźnika kluczowe znaczenie mieć będzie:

- moment ogłoszenia pierwszych konkursów
- czas od złożenia wniosku do podpisania umowy dla projektów z tego zakresu
- czas realizacji projektów z tego zakresu

O ile moment ogłoszenia pierwszych konkursów oraz czas od złożenia do podpisania umowy w okresie 2014-2020 można uznać za analogiczny do okresu 2007-2013, o tyle czas realizacji projektów może się różnić. Zakłada się, że projekty realizowane w perspektywie 2014-2020 będą bardziej kompleksowe od projektów realizowanych w poprzedniej perspektywie, zatem czas ich realizacji może być dłuższy.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz analizując realizację analogicznego wskaźnika produktu w ramach RPO WP 2007-2013 przyjęto, że poziom realizacji wskaźnika na koniec 2018 roku wyniesie około 14% jego wartości docelowej, czyli **6 szt.**

Wskaźnik produktu - *Liczba instytucji kultury objętych wsparciem*

Do szacowania ww. wskaźnika brano pod uwagę założenia wsparcia oferowanego w ramach PI 6c (maksymalna wartość kosztów całkowitych pojedynczego projektu w obszarze kultury wynosi 5 mln euro). Założono, że wsparcie będzie skierowane na projekty kompleksowe, które uzyskają dofinansowanie bliskie maksymalnemu (wraz z wkładem własnym nie przekroczyć 5 mln euro).

Zatem przeliczając 5 mln euro na zł po kursie 3,55 zł/euro, średnia wartość projektu wyniesie około: 17 750 000 zł.

Zastosowano indeks zmian cen WCPBM, z uwagi na charakter projektów (prace budowlano-montażowe). Średni koszt jednostkowy uzyskania wskaźnika po uwzględnieniu indeksu cen wyniósł: 17 686 341,07 zł.

Alokacja (wkład unijny i krajowy) na projekty objęte wskaźnikiem produktu *Liczba instytucji kultury objętych wsparciem* po przeliczeniu na zł i po uwzględnieniu intensywności wsparcia oraz indeksu cen wyniesie: 74 061 692,92 zł.

W ramach analizy przyjęto szereg założeń, które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz – w konsekwencji – na poziom wartości docelowych wskaźników. Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen - zastosowano indeks zmian cen WCPBM, z uwagi na charakter projektów (prace budowlano-montażowe)
- scenariusz kursu PLN/EUR - zastosowano kurs 1 EUR = 3,55
- wewnętrzna struktura priorytetu inwestycyjnego – podział na typy projektów
- przeliczenie cen bieżących na ceny stałe
- intensywność wsparcia - założono intensywność wsparcia na poziomie: 85%

W oparciu o zastosowaną metodologię wartość docelowa wskaźnika wyniesie dokładnie 4,2 wspartych instytucji kultury. Jednak biorąc pod uwagę, że przyjęto maksymalny koszt jednostkowy, a wsparte mogą zostać również projekty o niższej wartości, wartość docelową wskaźnika przyjęto na poziomie **5 szt.**

Założono, że przy wyliczeniu wartości pośredniej wskaźnika kluczowe znaczenie mieć będzie:

- moment ogłoszenia pierwszych konkursów
- czas od złożenia wniosku do podpisania umowy dla projektów z tego zakresu
- czas realizacji projektów z tego zakresu

O ile moment ogłoszenia pierwszych konkursów oraz czas od złożenia do podpisania umowy w okresie 2014-2020 można uznać za analogiczny do okresu 2007-2013, o tyle czas realizacji projektów może się różnić. Zakłada się, że projekty realizowane w perspektywie 2014-2020 będą bardziej kompleksowe od projektów realizowanych w poprzedniej perspektywie, zatem czas ich realizacji może być dłuższy.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz analizując realizację analogicznego wskaźnika produktu w ramach RPO WP 2007-2013 przyjęto, że poziom realizacji wskaźnika na koniec 2018 roku wyniesie 20% jego wartości docelowej, czyli **1 szt.**

- b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* obejmuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji **nr 022 Oczyszczanie ścieków**. Na tę kategorię interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji w wysokości **87 617 412 euro**, co stanowi około **47%** całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Dla PI 6b została określona alokacja na poziomie **91 745 981 euro**, w tym na projekty objęte wskaźnikiem produktu *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* przeznaczono **71 561 865 euro**, co stanowi około **78%** alokacji przeznaczonej na cały PI 6b oraz około **38%** alokacji przeznaczonej na całą OP4.

Wskaźnik produktu *Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem* oraz **wskaźnik produktu *Liczba instytucji kultury objętych wsparciem*** obejmują projekty realizowane w ramach kategorii interwencji **nr 094 Ochrona, rozwój i promowanie dóbr publicznych w dziedzinie kultury i dziedzictwa**. Na tę kategorię interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji w wysokości **39 294 671 EUR**, co stanowi około **21%** całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Dla PI 6c została określona alokacja na poziomie **39 294 671 euro**, w tym na projekty objęte wskaźnikiem produktu *Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem* przeznaczono **19 647 335,5 euro**, co stanowi **50%** alokacji przeznaczonej na cały PI 6c oraz około **11%** alokacji przeznaczonej na całą OP4.

Na projekty objęte wskaźnikiem produktu *Liczba instytucji kultury objętych wsparciem* przeznaczono **19 647 335,5 euro**, co stanowi **50%** alokacji przeznaczonej na cały PI 6c oraz około **11%** alokacji przeznaczonej na całą OP4.

W sumie na kategorii interwencji nr 022 i nr 094 przewiduje się przeznaczenie alokacji w wysokości 126 912 083 euro, co stanowi około 68% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową. Natomiast na typy projektów objęte wskaźnikami produktu wybranymi do ram wykonania przewiduje się przeznaczenie alokacji w wysokości 110 856 536 euro, co stanowi około 60% całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

- c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi priorytetowej:

Przy wyborze odpowiednich wskaźników produktu do ram wykonania, wzięto pod uwagę ich reprezentatywność w odniesieniu do całkowitej alokacji przypadającej na OP4.

Zgodnie z zaleceniami mówiącymi, iż udział finansowy operacji objętych wskaźnikami produktu i KEW w ramach wykonania powinien stanowić więcej niż 50% alokacji danej osi, do ram wykonania wybrane zostały wskaźniki produktu dotyczące typów projektów, na które wstępnie przeznaczono największą część alokacji OP4. W sumie na projekty dotyczące kanalizacji sanitarnej, zabytków nieruchomych i instytucji kultury wstępnie przeznaczano około **60% alokacji** OP4.

Wskaźnik produktu *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* został wybrany również z uwagi na fakt, iż odgrywa kluczową rolę w osiąganiu celu szczegółowego OP4: *Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków* oraz zakładanego rezultatu obrazowanego przez wskaźnik: *Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków*. Wskaźnik produktu zostanie osiągnięty poprzez realizację projektów z zakresu budowy kanalizacji ściekowej dla aglomeracji z przedziału 2 - 10 tys. RLM.

Natomiast wskaźniki produktu *Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem* oraz *Liczba instytucji kultury objętych wsparciem* zostały wybrane również z uwagi na fakt, iż odgrywają kluczową rolę w osiąganiu celu szczegółowego OP4: *Podniesiona atrakcyjność kulturalna regionu i zwiększona dostępność dóbr kultury* oraz zakładanego rezultatu obrazowanego przez wskaźnik: *Korzystający z teatrów, muzeów i bibliotek (ogółem) na 1000 mieszkańców*. Wskaźnik *Liczba zabytków nieruchomych* zostanie osiągnięty poprzez realizację projektów z zakresu ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego. Natomiast wskaźnik *Liczba instytucji kultury objętych wsparciem* zostanie osiągnięty poprzez realizację projektów dotyczących infrastruktury służącej działalności kulturalnej i ochronie dziedzictwa kulturowego.

- d. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Szczegółowy opis czynników znajduje się w pkt. 14 części I ogólnej niniejszego Załącznika.

- e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należycie uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

Czynniki horyzontalne zostały opisane w części I ogólnej dotyczącej całego Programu, w pkt. 15.

Aktualizacja wartości wskaźnika - czynniki wpływające na zmianę oszacowanej pierwotnie wartości końcowej wskaźnika *Długość sieci kanalizacji sanitarnej* - w ramach przeglądu śródkresowego

Wzrost wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na Poddziałanie 4.3.1, co umożliwia realizację dodatkowych projektów. Na podstawie zakontraktowanych projektów wyliczono koszt jednostkowy wskaźnika na poziomie 325 028,08 PLN. (Do wyliczeń wykorzystano wkład UE w projektach generujących wskaźnik 234 296 489,09 PLN oraz wartość wskaźnika z umów 720,85 km). Wartość wskaźnika na podstawie aktualnie zakontraktowanych projektów stanowi 119,54% wartości docelowej. W związku z realokacją środków w kwocie 2 788 075 EUR do dofinansowania wybrane zostały 3 projekty z listy rezerwowej (nabór nr RPPK.04.03.01-IZ.00-18-003/17). Projekty te zrealizują wskaźnik na poziomie 26km.

Nowa wartość wskaźnika: 720,85 (kontraktacja) + 26 (oczekujące na kontraktację) = 746,85km

Propozycja zmiany docelowej wartości wskaźnika z uwzględnieniem zaokrąglenia w dół do wartości 740 km.

Nowa wartość - **740 km.**

Aktualizacja wartości wskaźnika - czynniki wpływające na zmianę oszacowanej pierwotnie wartości końcowej wskaźnika *Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych* - w ramach przeglądu śródkresowego

Wzrost wartości wskaźnika wynika z realokacji środków na Poddziałanie 4.3.1, co umożliwiło realizację dodatkowych projektów. Na podstawie wartości z umów o dofinansowanie projektów wyliczono koszt jednostkowy wskaźnika na poziomie 3 978 340,2 PLN. (Do wyliczeń wykorzystano wkład UE w projektach generujących wskaźnik 194 938 670,40 PLN oraz wartość wskaźnika z umów 49 szt.

Nowa wartość - **49 szt.**

Aktualizacja wartości wskaźnika - czynniki wpływające na zmianę oszacowanej pierwotnie wartości końcowej wskaźnika *Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem* - w ramach przeglądu śródkresowego

Na podstawie zakontraktowanych projektów wyliczono koszt jednostkowy wskaźnika na poziomie 1 747 864,91 PLN. (Do wyliczeń wykorzystano wkład UE w projektach generujących wskaźnik 148 568 517,57 PLN oraz wartość wskaźnika z umów 85 szt.)

Do szacowania wartości wskaźnika przyjęto, iż alokacja na projekty objęte wskaźnikiem Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem wyniesie 74 061 692 zł (jest to połowa alokacji przeznaczonej na PI 6c - przyjęto, że druga połowa alokacji zostanie przeznaczona na projekty objęte wskaźnikiem Liczba instytucji kultury objętych wsparciem).

Na podstawie przeprowadzonych naborów wniosków w obszarze kultury w 2016 r. można zauważyć, że większość projektów realizujących wskaźnik Liczba instytucji kultury objętych wsparciem realizuje również wskaźnik Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem. Oznacza to, iż na projekty realizujące wskaźnik Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem została wykorzystana większa alokacja niż pierwotnie zakładano, w wyniku czego możliwe było wsparcie większej ilości zabytków nieruchomych.

Ponadto, dodatkowa realokacja środków (2 561 207 euro) pozwoli na realizację 4 projektów o wartości wkładu UE -11 234 733,12 zł. W ramach przedmiotowych projektów zostanie wsparte dodatkowe 2 zabytki nieruchome.

Nowa wartość - **87 szt.**

Aktualizacja wartości wskaźnika - czynniki wpływające na zmianę oszacowanej pierwotnie wartości końcowej wskaźnika *Liczba instytucji kultury objętych wsparciem* - w ramach przeglądu śródkresowego

Pierwotnie do szacowania wartości wskaźnika Liczba instytucji kultury objętych wsparciem brano pod uwagę założenia wsparcia oferowanego w ramach PI 6c (maksymalna wartość kosztów całkowitych pojedynczego projektu w obszarze kultury wynosi 5 mln euro). Założono, że wsparcie będzie skierowane na projekty kompleksowe, które uzyskają dofinansowanie bliskie maksymalnemu. Po przeliczeniu na zł założono, że średnia wartość projektu wyniesie 17 750 000 zł.

Natomiast na podstawie zakontraktowanych projektów wyliczono koszt jednostkowy wskaźnika na poziomie 1 905 313,71 PLN, tj. ponad 9 razy mniejszy niż pierwotnie zakładano. (Do wyliczeń wykorzystano wkład UE w projektach generujących wskaźnik 110 508 195 PLN oraz wartość wskaźnika z umów 58 szt.). Z uwagi na niższą wartość kosztu jednostkowego została osiągnięta większa wartość wskaźnika niż pierwotnie szacowana.

Ponadto, dodatkowa realokacja środków (2 561 207 euro) pozwoli na realizację 4 projektów o wartości wkładu UE -11 234 733,12 zł. W ramach przedmiotowych projektów zostanie wsparte 4 instytucje kultury.

Nowa wartość - **62 szt.**

Oś priorytetowa V. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny.	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)			Cel końcowy (2023)			Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
							M	K	O	M	K	O		
OP5	wskaźnik produktu	1	Całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	km	EFRR	Słabiej rozwinięty	38			200			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 52 % alokacji OP5
OP5	KEW powiązany z WP 1	2	Szacunkowa wartość wskaźnika produktu na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie	km	EFRR	Słabiej rozwinięty	81			nd			SL 2014	KEW dla wskaźnika produktu <i>Całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg</i>
OP5	wskaźnik finansowy	3	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	EUR	EFRR	Słabiej rozwinięty	53 833 047			478 097 234			SL2014	Obowiązkowy

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykle lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji ex ante:

Założenia i dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych

Źródło danych historycznych stanowi oś priorytetowa II Infrastruktura techniczna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013.

W wyniku analizy danych historycznych RPO WP 2007-2013 przyjęto następujące założenia mające bezpośredni wpływ na uzyskane wyniki oszacowań;

1) Wyliczenia wartości docelowej bazowały na trzech kosztach jednostkowych, tj. dla dróg wojewódzkich (regionalnych), powiatowych i gminnych (lokalnych). Należy jednak zaznaczyć, że w ramach RPO WP 2014-2020, znaczny nacisk będzie położony na drogi wojewódzkie o największym koszcie jednostkowym ze względu na wagę tworzonych powiązań komunikacyjnych.

2) W związku z powyższym oraz dużą niejednorodnością kosztów inwestycji tego typu, związaną np. z występowaniem lub brakiem obiektów inżynierskich (m.in. mostowych) w ramach danej inwestycji (niekiedy punktowej) uwzględniono dane wynikające z planów projektowych, a nie jedynie kosztów jednostkowych, wynikających z danych historycznych RPO WP 2007-2013.

3) W analizach uwzględniono dane otrzymane z Departamentu Dróg i Publicznego Transportu Zbiorowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego (DT), dotyczące dróg wojewódzkich planowanych do realizacji w ramach RPO WP 2014-2020 (wyliczenia Podkarpackiego Zarządu Dróg Wojewódzkich – dane oparte na planach i szacunkach dot. przewidywanych do realizacji inwestycji w ramach RPO WP 2014-2020 oraz wiedzy historycznej w zakresie terminów i harmonogramów realizacji inwestycji tego typu, realizowanych w perspektywie 2007-2013).

Wskaźnik produktu **Całkowita długość nowych dróg** (CI 13)

Dane wykorzystane do obliczeń:

Wyszczególnienie	Na podstawie danych RPO WP 2007-2013	Na podstawie danych DT dot. planowanych projektów
Drogi wojewódzkie	14 120 567,31 zł	13 222 179,14 zł
Drogi lokalne (powiatowe)	2 045 316,90 zł	N/d

Średni koszt budowy 1 km drogi wojewódzkiej jest niższy w przypadku projektów, które są ujęte w planach, w związku z tym przyjęto koszt jednostkowy dla dróg wojewódzkich na podstawie danych DT

Średni koszt jednostkowy uzyskania wskaźnika **Całkowita długość nowych dróg** / Total length of newly built roads (CI 13) po uwzględnieniu indeksu cen wyniósł:

- dla dróg wojewódzkich **13 174 tys. zł.**

- dla dróg lokalnych **2 037 tys. zł.**

Wskaźnik produktu *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg*
(CI 14)

Dane wykorzystane do obliczeń:

Wyszczególnienie	Na podstawie danych RPO WP 2007-2013	Na podstawie danych DT dot. przyszłych projektów
Drogi wojewódzkie	4 358 559,18 zł	2 505 338,08 zł
Drogi lokalne (powiatowe)	734 816,28 zł*)	N/d

Średni koszt przebudowy 1 km drogi wojewódzkiej jest niższy w przypadku projektów, które są ujęte w planach, w związku z tym przyjęto koszt jednostkowy dla dróg wojewódzkich na podstawie danych DT

Średni koszt jednostkowy uzyskania wskaźnika *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg* / Total length of reconstructed or upgraded Roads (CI 14) po uwzględnieniu indeksu cen, wyniósł:

- dla dróg wojewódzkich **2 496 tys. zł.**
- dla dróg lokalnych **732 tys. zł.**

W oparciu o doświadczenie perspektywy 2007-2013 oraz po analizie planów inwestycyjnym Departamentu Dróg i Publicznego Transportu Zbiorowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego dokonano uszczegółowienia opisu priorytetu inwestycyjnego 7b i dokonano podziału dostępnej alokacji na drogi nowe i przebudowane w proporcjach 50/50 alokacji PI.

Należy jednocześnie zaznaczyć, że ww. założenie dot. podziału alokacji na drogi nowe i przebudowane zostanie zweryfikowane w regionalnym planie transportowym, przygotowywanym zgodnie z wymaganiami określonymi przepisami rozporządzenia ramowego w zakresie warunkowości ex-ante.

Sposób obliczenia:

- alokacja określona dla wskazanego PI 7b wynosi 211 547 013 euro
- na oba typy projektu (CI 13 i CI 14) przewidziano po 50% alokacji PI, tj. 105 773 506,50 euro
- w odniesieniu do każdego wskaźnika na drogi regionalne przewidziano 85% powstałej alokacji, czyli 89 907 480,53 euro, na drogi regionalne – 15%, czyli 15 866 025,98 euro
- zastosowano kurs 1 euro = 3,55 zł
- zastosowano indeks cen WCPBM z uwagi na charakter budowlano-inwestycyjny projektów
- intensywność wsparcia wynosi 85%

Uzasadnienie dla zastosowania zagregowanego wskaźnika *Całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg* (CI 13, 14)

Przy określaniu ram wykonania zastosowano zasadę, w myśl której liczba wskaźników powinna być możliwie jak najmniejsza i odzwierciedlać koncentrację środków dla osiągnięcia założonych celów osi priorytetowej.

Rozkład alokacji na poszczególne kategorie interwencji wskazuje, że potencjalnie możliwe są różne warianty ram wykonania:

- zagregowany wskaźnik dla dróg, obejmujący ponad 52% alokacji (211 mln euro),

- oba wskaźniki dla kolei i dla transportu miejskiego obejmujące łącznie poniżej 50% alokacji osi (194 mln euro),

Jednocześnie, aby wskaźnik związany z drogami obejmował ponad 50% alokacji danej osi, konieczne jest uwzględnienie nie tylko dróg przebudowanych/zmodernizowanych (kategoria interwencji 034), ale również nowych dróg (031 i 032). Zagregowany wskaźnik drogowy odzwierciedla większość środków przeznaczonych na tę oś. Objęte nim projekty mają kluczowe znaczenie dla realizacji celów określonych dla tej osi. Zastosowanie innej konfiguracji ram wykonania, np. w zakresie uwzględnienia dróg przebudowanych/zmodernizowanych oraz transportu miejskiego lub np. nowych dróg i transportu miejskiego nie zapewnia reprezentatywności na poziomie 50%. Jednocześnie uwzględnienie dodatkowego wskaźnika dotyczącego kolei skutkowałoby nieuzasadnionym zwiększeniem elementów w ramach wykonania.

W oparciu o zastosowaną w ekspertyzie metodologię wyliczenia wartości wskaźników uzyskano zagregowaną wartość docelową wskaźnika na poziomie **273 km**, w tym **55 km** nowych dróg oraz **218 km** przebudowanych/ zmodernizowanych dróg.

Analiza planów inwestycyjnych RPO WP 2014-2020 wykazała, że jedynie w odniesieniu do 2 projektów (drogi regionalne) planowane jest ich zakończenie przed końcem 2018 roku (o łącznej wartości wskaźnika 7,5 km - **14%** z 55 km). Opierając się na tych danych przyjęto więc założenie, że średnio zrealizowane zostanie **14%** wartości docelowej zagregowanego wskaźnika. Szacuje się zatem, że do roku 2018 realne jest rzeczowe zakończenie inwestycji, w ramach których zostanie wybudowane/ przebudowane **38 km** dróg.

Z uwagi na przewidywaną na koniec 2018 r. relatywnie niską wartość wskaźnika produktu, zdecydowano o wprowadzeniu **KEW** pn. „Szacunkowa wartość wskaźnika produktu na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie”. Wartość **KEW** dla tego wskaźnika produktu to **81 km**.

Określając odpowiednie relacje między wskaźnikiem produktu a wskaźnikiem finansowym, wzięto pod uwagę fakt, iż wskaźnik finansowy dotyczy całej alokacji danej osi, a wskaźnik produktu obrazuje jedynie część interwencji przewidzianych na oś.

- b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Alokacja określona dla PI 7b wynosi 211 547 013 euro. Celem osiągnięcia odpowiedniej reprezentatywności dla osi priorytetowej zastosowano zagregowany wskaźnik CI 13 i CI 14. Ponieważ alokacja dla osi priorytetowej wynosi 406 382 648 euro, w związku z tym typy projektu objęte ramami wskaźnika obejmują **52%** alokacji osi priorytetowej 5.

Wskaźnik produktu dotyczy n/w kategorii interwencji:

031 Pozostałe drogi krajowe i regionalne (nowo budowane)

032 Lokalne drogi dojazdowe (nowo budowane)

034 Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne)

- c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi priorytetowej:

Celem nadrzędnym osi priorytetowej V. *Infrastruktura komunikacyjna* jest **poprawa powiązań komunikacyjnych województwa** w tym *Lepsza dostępność transportowa*

województwa w ruchu drogowym. Wybrany do ram wykonania zagregowany wskaźnik produktu pn. *Całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg [km]* bezpośrednio koresponduje z celem interwencji. Zakłada się, że w ramach każdego typu projektu w ramach PI 7b realizowany będzie przedmiotowy wskaźnik. Z tego względu, wskaźnik jest reprezentatywny dla osi priorytetowej.

d. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Na etapie wyboru do dofinansowania premiiowane będą projekty uwzględniające w swoim zakresie projekty o najwyższej efektywności kosztowej co oznacza, iż najniższym kosztem wkładu unijnego uzyskany zostanie największy efekt. Podstawowe kryteria wsparcia w zakresie projektów drogowych w ciągu dróg wojewódzkich, których dotyczyć będzie zdecydowana większość inwestycji w ramach PI 7b, dotyczyć będą:

- rejestrowanego natężenia ruchu,
- kontynuacji ciągu,
- funkcji drogi.

Poprzez bezpośrednie zidentyfikowanie konkretnych projektów transportowych w regionalnym zestawieniu projektów priorytetowych (zgodnie z zapisami UP) będzie możliwe precyzyjne skierowanie środków na zdiagnozowane potrzeby dotyczące sieci dróg w województwie, co w optymalny sposób przyczyni się do osiągnięcia celów osi priorytetowej.

Szczegółowy opis czynników znajduje się w pkt. 14 części I ogólnej niniejszego Załącznika

e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnia się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należycie uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

- Czynniki związane z realizacją planu działań dot. spełnienia warunków wstępnych, które są poza kompetencjami IZ oraz innych instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków:
- Opóźnienia w uzyskaniu niezbędnej dokumentacji projektowej w sytuacji wyboru innego wariantu realizacji inwestycji, aniżeli zakładany w przyjętym początkowo planie, (na podstawie którego szacowano koszty inwestycji).

Czynniki horyzontalne zostały opisane w części I ogólnej dotyczącej całego Programu, w pkt. 15.

Aktualizacja wartości docelowej wskaźnika produktu – *Całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg* – w ramach przeglądu śródkresowego:

Potrzeba aktualizacji wartości docelowych wskaźników produktu pn.:

- *Całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 13, 14),*
- *Całkowita długość nowych dróg (CI 13),*
- *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14),*

wynika przede wszystkim z zaobserwowanego nasycenia rynku budowlanego oraz znaczącego wzrostu cen materiałów i usług budowlanych, powodującego wyższe koszty inwestycji, co z kolei wpływa na składane w toku zamówień oferty – oferty są bardzo kosztowne, przekraczające szacunki zleceńodawców lub też nie są w ogóle składane. Problem ten wynika z uruchomienia w całym kraju programów operacyjnych 2014-2020 i skumulowania w tym samym czasie rozstrzygnięć w licznych naborach wniosków w podobnych obszarach inwestycyjnych.

Z przeprowadzonej analizy posiadanych danych wynika, że wartość wskaźnika agregującego budowę nowych i przebudowę dróg dla projektów, które zostały już zakontraktowane (drogi lokalne i wojewódzkie), są wybrane do dofinansowania i oczekują na podpisanie umowy (drogi lokalne), zostały złożone w wyniku wezwania i są w trakcie procedury oceny (drogi wojewódzkie) oraz projekty zidentyfikowane lub wymagające ponownej identyfikacji lub są jeszcze niezidentyfikowane wyniesie **łącznie 200,56 km**. Jest to o 72,44 km mniej niż zakłada cel końcowy na 2023 r.

Jednocześnie zakłada się, że wskazane wyżej projekty, które jeszcze nie zostały zakontraktowane, a będą miały podpisane umowy, w pełni wyczerpią alokację przeznaczoną na działanie 5.1 (PI 7b). Wobec czego, obecnie IZ nie dysponuje żadnymi innymi, wolnymi środkami, które mogłaby uruchomić celem wygenerowania dodatkowej wartości wskaźnika, która pozwoliłaby na osiągnięcie celu założonego na 2023 r.

Wobec tego IZ wnioskuje o obniżenie wartości docelowej wskaźnika *Całkowita długość nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 13, 14)* (km) z wartości 273 km do wartości **200 km**.

Jednocześnie, mając na względzie powyższe, konieczna jest również aktualizacja wartości docelowych wskaźników stanowiących składowe agregatu, tj. *Całkowita długość nowych dróg (CI 13)* (km) oraz *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14)* (km).

W odniesieniu do wskaźnika *Całkowita długość nowych dróg (CI 13)* (km) proponuje się zwiększenie wartości wskaźnika z 55 km do **68 km**, zaś dla wskaźnika *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14)* proponuje się obniżenie wartości docelowej z 218 km do **132 km**.

W odniesieniu do pierwotnych założeń należy wskazać, iż w mniejszym niż zakładano wymiarze dofinansowano drogi lokalne (korekta wskaźnika obejmuje głównie ten obszar). W większym zakresie wsparto natomiast drogi wojewódzkie - ze względu na skalę, obszar i znaczenie dla rozwoju województwa. W obu kategoriach dróg zaobserwowano znaczny wzrost cen inwestycji.

Oś priorytetowa VI. SPÓJNOŚĆ PRZESTRZENNA I SPOŁECZNA

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)			Cel końcowy (2023)			Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
							M	K	O	M	K	O		
OP6	wskaźnik produktu	1	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	szt.	EFRR	Słabiej rozwinięty	7			21			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 33% alokacji OP6
OP6	wskaźnik produktu	2	Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty	szt.	EFRR	Słabiej rozwinięty	17			368			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 26% alokacji OP6
OP6	wskaźnik finansowy	3	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	EUR	EFRR	Słabiej rozwinięty	38 586 986			256 260 440			SL2014	Obowiązkowy

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*.

Założenia i dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych

Wskaźnik produktu - *Liczba wspartych podmiotów leczniczych*

Zgodnie z zapisami projektu RPO WP 2014-2020 w ramach PI 9a w obszarze ochrony zdrowia realizowane będą zarówno projekty wybierane w trybie konkursowym, jak i pozakonkursowym (projekty strategiczne). Identyfikację czynników wpływu na wybór wariantu podstawy oszacowania danych przeprowadzono oddzielnie dla projektów strategicznych i konkursowych. Za podstawę przyjęto wydatki kwalifikowane w projektach. Zastosowano indeks zmian cen WCPBM, z uwagi na charakter inwestycyjno-budowlany realizowanych przedsięwzięć.

Do szacowania ww. wskaźnika (dla projektów strategicznych) przeprowadzono rozpoznanie potrzeb w formie naboru na projekty o znaczeniu strategicznym dla rozwoju regionu. Przyjęto założenie, że dla uzyskania wartości pośrednich wskaźnika niezbędne jest poniesienie odpowiednich wydatków.

Z analizy zgłoszonych projektów (ok. 30 propozycji) wynika, iż mając na uwadze zdiagnozowane potrzeby regionu w obszarze ochrony zdrowia założono, iż procedura pozakonkursowa obejmować będzie jednostki wielospecjalistyczne tj. **9 szpitali**.

Podczas weryfikacji zgłoszonych propozycji projektów strategicznych ustalono, iż średni koszt przedsięwzięcia dla jednostki wysokospecjalistycznej wahał się w granicach 18-22 mln zł. Do obliczeń przyjęto górną granicę wartości projektu tj. **22 mln zł**.

Dla projektów konkursowych w celu oszacowania kosztu jednostkowego dokonana została analiza danych historycznych tj. projektów realizowanych w ramach RPO WP 2007-2013, OP 5. Infrastruktura publiczna, Działanie 5.2 Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej, schemat A – infrastruktura ochrony zdrowia - wg. podpisanych umów. Wybrano 31 projektów, które realizowały wskaźnik *Liczba wyposażonych instytucji ochrony zdrowia* oraz 28 projektów, które realizowały wskaźnik *Liczba przebudowanych instytucji ochrony zdrowia*.

Na podstawie doświadczeń RPO WP 2007-2013 (dla projektów konkursowych) wyliczono średni koszt jednostkowy uzyskania wskaźnika *Liczba wyposażonych instytucji ochrony zdrowia* oraz wskaźnika *Liczba przebudowanych instytucji ochrony zdrowia* na poziomie 3 300 489,28 zł. Po uwzględnieniu indeksu cen koszt ten wyniósł **3 288 652,35 zł**.

Przyjęto założenie, że dla uzyskania wartości pośrednich wskaźnika niezbędne jest poniesienie odpowiednich wydatków.

Wartość pośrednia wskaźnika produktu w roku 2018 wyniesie **7 szt.**, przy czym, w przypadku projektów pozakonkursowych mogą wystąpić problemy z zakończeniem projektów do końca roku, są to bowiem projekty duże, często skomplikowane, z długim czasem przygotowania.

W ramach analizy przyjęto szereg założeń, które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz w konsekwencji – na poziom wartości docelowych wskaźników.

Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen – zastosowano indeks zmian cen WCPBM, z uwagi na charakter projektów (prace budowlano – montażowe)
- scenariusz kursu PLN/EUR – zastosowano kurs 1 EUR = 3,55
- wewnętrzna struktura priorytetu inwestycyjnego – podział na typy projektów
- przeliczenie cen bieżących na ceny stałe
- intensywność wsparcia – założono intensywność wsparcia na poziomie: 85 %

W oparciu o zastosowaną w ekspertyzie metodologię wyliczenia wartości wskaźników, uzyskano wartość docelową wskaźnika dla projektów pozakonkursowych na poziomie 8 szt. (koszt wskazany przez DOZ UMWP wynikający z planów inwestycyjnych (fiszek projektów pozakonkursowych), a dla projektów konkursowych 13 szt. (koszt jednostkowy na podstawie doświadczeń RPO WP 2007-2013). Łącznie wartość docelowa wskaźnika wyniesie **21 szt.**

Alokacja (wkład unijny i krajowy) na projekty pozakonkursowe po przeliczeniu na zł i po uwzględnieniu intensywności wsparcia oraz indeksu cen wyniesie **173 285 793,26 zł.** Alokacja (wkład unijny i krajowy) na projekty konkursowe po przeliczeniu na zł i po uwzględnieniu intensywności wsparcia oraz indeksu cen wyniesie **43 321 448,31 zł.**

Do wyliczenia średniego poziomu certyfikacji - który wyniósł na koniec 2010 roku (roku odniesienia – przewiduje się opóźnienie przy uruchomieniu naborów z zakresu ochrony zdrowia, w stosunku do okresu 2007-2013, które wynosić będzie ponad rok, biorąc pod uwagę bariery określone przez wiodącą rolę Mechanizmu Koordynacji w wyznaczaniu priorytetów) 25% - wybrano Działanie 5.2 Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej RPO WP 2007-2013. Natomiast poziom certyfikacji skorygowany o poziom minimalnej wartości wskaźnika finansowego wyniósł 10 % w roku odniesienia.

Określając wartości wskaźnika produktu wzięto pod uwagę fakt, iż dotyczy on wyłącznie projektów w pełni zrealizowanych, uwzględniono przeciętny czas realizacji tych projektów. Wzięto również pod uwagę fakt, iż certyfikacja dotyczy wydatków w ramach całej osi priorytetowej, a wskaźnik produktu obrazuje jedynie część interwencji przewidzianych na oś.

Wskaźnik produktu - *Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty*

Zgodnie z zapisami projektu RPO WP 2014-2020 w ramach PI 10 realizowane będą zarówno projekty wybierane w trybie konkursowym, jak i pozakonkursowym (PWSZ).

Czynniki wpływające na wybór wariantu podstawy oszacowania wynikają z dostępności danych historycznych dla RPO WP 2007-2013 i podobnych tematycznie projektów realizowanych w okresie 2014-2020. Dla projektów z tego PI były to dane historyczne z wdrażania RPO WP 2007-2013. Za podstawę przyjęto wydatki kwalifikowane w projektach. Zastosowano indeks zmian cen WCPBM, z uwagi na charakter inwestycyjno-budowlany realizowanych przedsięwzięć.

Do szacowania ww. wskaźnika wzięto pod uwagę analizę dotyczącą projektów znajdujących się w KSI SIMIK 07-13 (OP 5. Infrastruktura publiczna, działanie 5.1 Infrastruktura edukacyjna, wg podpisanych umów), która pozwoliła na wyodrębnienie projektów, realizowanych w obszarze oświaty (schemat B), które zawierały przynajmniej jeden z przypisanych do działania wskaźników produktu tj. *Liczba przebudowanych obiektów*

infrastruktury szkół wyższych/szkół, Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury szkół wyższych/szkół.

W przypadku w/w wskaźników wyselekcjonowano 103 obiekty o łącznej wartości 118 919 502,05 zł wydatków kwalifikowanych EFRR.

Przyjęto założenie, że dla uzyskania wartości pośrednich wskaźnika niezbędne jest poniesienie odpowiednich wydatków.

Biorąc pod uwagę całkowitą wartość wydatków kwalifikowanych analizowanych projektów obliczono średni koszt jednostkowy dla wskaźników: *Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury szkół wyższych/szkół, Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury szkół wyższych/szkół – 1 866 869,48 zł.*

W oparciu o zastosowaną w ekspertyzie metodologię wyliczenia wartości wskaźników, uzyskano wartość docelową wskaźnika na poziomie **115 szt.**.

Biorąc pod uwagę dane historyczne, do obliczenia wartości pośredniej wskaźnika przyjęto tempo realizacji podobnych projektów w analogicznym okresie perspektywy 2007-2013 (rokiem porównawczym był rok 2011), zatem wartość pośrednią wskaźnika produktu w roku 2018 określono na poziomie 15% wartości docelowej, tj. **17 szt.**

W ramach analizy przyjęto szereg założeń, które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz – w konsekwencji – na poziom wartości docelowych wskaźników.

Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen – zastosowano indeks zmian cen WCPBM, z uwagi na charakter projektów (prace budowlano – montażowe)
- scenariusz kursu PLN/EUR – zastosowano kurs 1 EUR = 3,55
- wewnętrzna struktura priorytetu inwestycyjnego – podział na typy projektów
- przeliczenie cen bieżących na ceny stałe
- intensywność wsparcia – założono intensywność wsparcia na poziomie: 85 %

Istnieją jednak przesłanki zmieniające nieco charakter projektów: w nowej perspektywie finansowej będą ograniczenia dotyczące finansowania infrastruktury edukacyjnej w ramach EFRR tj. m.in. budowa nowych obiektów tylko w uzasadnionych przypadkach.

Określając wartości wskaźnika produktu wzięto pod uwagę fakt, iż dotyczy on wyłącznie projektów w pełni zrealizowanych, uwzględniono przeciętny czas realizacji tych projektów. Wzięto również pod uwagę fakt, iż certyfikacja dotyczy wydatków w ramach całej osi priorytetowej, a wskaźnik produktu obrazuje jedynie część interwencji przewidzianych na oś.

b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Wskaźnik produktu - Liczba wspartych podmiotów leczniczych obejmuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji **nr 053 - Infrastruktura ochrony zdrowia**.

Na tę kategorię interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej **26%** całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową, z czego **21%** przypada na projekty pozakonkursowe, a **5%** na projekty konkursowe.

Dla wskazanego PI 9a została określona alokacja na poziomie 88 403 537 euro, w tym na projekty strategiczne (konkursowe) objęte wskaźnikiem produktu *Liczba wspartych*

podmiotów leczniczych przeznaczono 45 969 839,24 euro, co stanowi **52%** alokacji przeznaczonej na cały PI 9a, z tego alokacja na kategorię interwencji nr **053** - Infrastruktura ochrony zdrowia, stanowi **65%**, natomiast **80%** zostanie przeznaczone na projekty kluczowe. Projekty konkursowe objęte wskaźnikiem produktu *Liczba wspartych podmiotów leczniczych* przeznaczono 11 492 459,81 euro, co stanowi **13 %** alokacji przeznaczonej na cały PI 9a, z czego alokacja na kategorię interwencji nr **053** - Infrastruktura ochrony zdrowia stanowi **65%**, z tego **20%** zostanie przeznaczone na projekty konkursowe.

Wskaźnik produktu - *Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty* obejmuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji:

049 – Infrastruktura edukacyjna na potrzeby szkolnictwa wyższego (PWSZ),

050 – Infrastruktura edukacyjna na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kształcenia osób dorosłych,

051 – Infrastruktura edukacyjna na potrzeby edukacji szkolnej (na poziomie podstawowym i średnim ogólnokształcącym),

052 – Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji elementarnej i opieki nad dzieckiem.

W sumie na tę kategorię interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej **26%** całości alokacji przeznaczonej na oś priorytetową.

Dla wskazanego PI została określona alokacja na poziomie 56 925 606 euro.

Łącznie na te kategorie interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej **52% całości alokacji przeznaczonej na oś priorytetową.**

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi priorytetowej:

Interwencja w ramach OP6 przyczyniać się ma do realizacji celów głównych Umowy Partnerstwa tj. poprawy spójności społecznej i terytorialnej oraz zwiększenia konkurencyjności gospodarki, jak również jej celów szczegółowych tj. ograniczenia ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług, włączenia społeczności zamieszkałych obszary peryferyjne i zdegradowane oraz lepszych kompetencji kadr gospodarki. W związku z powyższym, wskaźniki produktu do ram wykonania, zostały wybrane w oparciu o logikę interwencji przyjętą dla danego PI mając na uwadze poszczególne cele szczegółowe w ramach danego PI.

Jednym z kluczowych elementów systemu, wpływającym na jakość i dostępność udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej, jest stan oraz ilość infrastruktury ochrony zdrowia. Wybrany do ram wykonania wskaźnik produktu pn. *Liczba wspartych podmiotów leczniczych* bezpośrednio koresponduje z celami OP6. Wskaźnik odnosi się do podmiotów leczniczych objętych robotami budowlanymi oraz wyposażonych w aparaturę medyczną oraz techniczną niezbędną do udzielania świadczeń medycznych i odzwierciedla efekty rzeczowe inwestycji w obiektach ochrony zdrowia oraz wyposażenia w nowoczesną aparaturę i urządzenia medyczne podmiotów ochrony zdrowia świadczących usługi medyczne w obszarach deficytowych. Ponadto, w przypadku wyboru ww. wskaźnika, wzięto pod uwagę, że rozbudowa czy też wyposażenie podmiotów leczniczych powinno przekładać się na większą dostępność dla pacjentów lub skrócenie czasu oczekiwania, co w dalszej perspektywie przyczyni się do ograniczenia ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług zdrowotnych.

Zakładane wartości wskaźnika produktu pn. *Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty* zostaną osiągnięte poprzez realizację działań polegających na: inwestycjach w infrastrukturę dydaktyczną i/lub wyposażenie szkół i placówek tworzących system oświaty; wzmacnianiu sprawności fizycznej uczniów, o ile

służą zajęciom dydaktycznym; instytucji popularyzujących naukę i innowacje; państwowych wyższych szkół zawodowych, służących poprawie dostępu i jakości kształcenia. Wspierane inwestycje będą uwzględniały konieczność dostosowania infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Działania te przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych: wzrostu dostępności edukacji przedszkolnej poprzez wsparcie infrastruktury edukacji przedszkolnej oraz wzrostu jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego w zakresie infrastruktury edukacyjnej.

- d. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Szczegółowy opis czynników znajduje się w pkt. 14 części I ogólnej niniejszego Załącznika.

- e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt. 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

- Znaczący wzrost kosztów realizacji projektów budowlanych lub wyposażenia
- Policy Paper dla sektora ochrony zdrowia **(PI 9a)**
- Likwidacja szkół/placówek kształcenia ogólnego ze względu na zmiany demograficzne (spadek liczby urodzeń) **(PI 10)**
- Likwidacja szkół/placówek kształcenia zawodowego ze względu na zmianę polityki edukacyjnej organów prowadzących **(PI 10)**

Czynniki horyzontalne zostały opisane w części I ogólnej dotyczącej całego Programu w pkt. 15.

Aktualizacja informacji w ppkt b dotycząca alokacji finansowej w zakresie projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania dla wskaźnika produktu - Liczba wspartych podmiotów leczniczych

W wyniku realokacji środków w kwocie 1 900 000 euro dla PI 9a została określona alokacja na poziomie 73 629 883 euro. Przesunięcie kwoty 1 900 000 euro następuje w ramach PI 9a, tj. z Poddziałania 6.2.2 Infrastruktura pomocy społecznej do Poddziałania 6.2.1 Infrastruktura ochrony zdrowia - z kategorii interwencji **055** do kategorii interwencji **053** (szpital nr 1).

Wskaźnik produktu - Liczba wspartych podmiotów leczniczych obejmuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 053 - Infrastruktura ochrony zdrowia.

Na tę kategorię interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej **33%** całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

W ramach działania 6.2.2 Infrastruktura pomocy społecznej przeznaczono środki w wysokości 30 963 792 EUR.

W dotychczasowym okresie wdrażania Programu przeprowadzone zostały nabory wniosków w trybie konkursowym, które objęły pełne spektrum wsparcia określonego w ramach Programu w tym obszarze. W efekcie przeprowadzonych naborów wybrane zostały do

dofinansowania, a następnie zakontraktowane, wszystkie projekty, które przeszły pozytywnie proces oceny. Tym samym zabezpieczone zostały wszystkie potrzeby zidentyfikowane w obszarze infrastruktury pomocy społecznej zgłoszone w przeprowadzonych naborach wniosków. Brak jest projektów na liście rezerwowej, które mogłyby uzyskać dofinansowanie.

Pozostała w poddziałaniu kwota środków w wysokości 1,9 mln EUR jest zbyt mała do przeprowadzenia efektywnego dodatkowego naboru wniosków w tym poddziałaniu.

W trakcie programowania perspektywy 2014-2020 zakładano, że środki w zakresie infrastruktury pomocy społecznej zostaną przekazane na wsparcie DPS. W późniejszym okresie okazało się, iż wsparcie tych podmiotów obarczone jest wieloma uwarunkowaniami (tj. deinstytucjonalizacja - w placówce opiekuńczo-pobytowej liczba mieszkańców mniejsza niż 30 osób, w placówce opiekuńczo-wychowawczej liczba mieszkańców mniejsza niż 14 osób).

Powyższa zmiana spowodowała, iż projekty dot. infrastruktury pomocy społecznej w ramach 6.2.2. nie mogły zostać zrealizowane zgodnie z wcześniejszymi założeniami, dlatego zostały niewykorzystane środki. W miejsce tych projektów realizowano projekty z EFS w ramach OPVIII (asystent rodziny, domy pomocy).

Jednocześnie w obszarze wybranych już do dofinansowania, zakontraktowanych i realizowanych projektów w obszarze ochrony zdrowia w tym samym Działaniu 6.2 Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej, w Poddziałaniu 6.2.1 Infrastruktura ochrony zdrowia, występują dodatkowe potrzeby wynikające z konieczności zwiększenia kosztów kwalifikowanych w efekcie rozstrzygnięć przetargowych. Dotyczy to w szczególności projektu pozakonkursowego [KSzW1], który jest jednostką samorządu województwa, pn. „Rozbudowa Kliniki Hematologii oraz Kliniki Nefrologii ze Stacją Dializ Klinicznego Szpitala Wojewódzkiego Nr 1 im. F. Chopina w Rzeszowie”, którego pierwotna wartość wynosiła 42 735 294,12 zł, przy dofinansowaniu ze środków EFRR w wysokości 36 324 999,94 zł. Trudna sytuacja na rynku robót budowlanych doprowadziła do zwiększenia wartości dofinansowania EFRR o 5,9 mln zł. W związku z dynamicznym postępowaniem w leczeniu między innymi chorób krwi, szpiku kostnego, tkani limfatycznej, istnieje ponadto konieczność dokonania zmiany zakresu rzeczowego projektu: wykonanie prac budowlanych instalacyjnych pozwalających na certyfikację i walidację pomieszczeń banku komórek, dokonanie aktualizacji instalacji systemu sygnalizacji pożaru, instalacja LAN i WiFi, dodatkowe elektryczne modyfikacje instalacji WLZ i rozdzielnic elektrycznych ze stacją trafo, doposażenie banku komórek oraz zakup dodatkowego wyposażenia medycznego spełniającego wymogi dla banku komórek, co wiązać się będzie ze zwiększeniem dofinansowania EFRR dla ww. projektu.

Przesunięcie środków z Działania 6.2.2 umożliwi dofinansowanie zwiększonych kosztów kwalifikowanych na poziomie przyjętym dla całego pierwotnego projektu.

Podobna sytuacja miała miejsce w szpitalu w Tarnobrzegu (projekt pn. „Poprawa dostępności do leczenia onkologicznego mieszkańców województwa podkarpackiego. Rozwój Centrum Onkologicznego Wojewódzkiego Szpital im. Zofii z Zamoyskich Tarnowskiej w Tarnobrzegu”), gdzie z powodu wzrostu cen usług budowlanych Samorząd Województwa był zmuszony o zwiększenie wartości dofinansowania EFRR projektu o 7 195 754,65 PLN.

Aktualizacja wartości docelowej wskaźnika produktu - Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty - w ramach przeglądu śródkresowego

W wyniku przeprowadzonych naborów w ramach Działania 6.4 Infrastruktura edukacyjna: Poddziałanie 6.4.1 Przedszkola, Poddziałanie 6.4.2 Kształcenie zawodowe i ustawiczne oraz PWSZ, Poddziałanie 6.4.3 Szkolnictwo ogólne (1 nabór konkursowy i 5 naborów pozakonkursowych) udostępniono alokację w wysokości 154 182 865,00 zł. Na koniec II kwartału 2019 r. podpisane zostały 140 UoD. Analiza przeprowadzona na podstawie

wspartych projektów, wskazuje, że zdecydowana większość ukierunkowana jest na rozbudowę, przebudowę, dostosowanie obiektów, jak też poprawę warunków kształcenia i rozwój bazy (doposażenie). Jednocześnie z uwagi na wysoki potencjał absorpcyjny, IZ dokonała zwiększenia alokacji w ww. zakresie. Wartość docelowa wskaźnika będzie wynikała z projektów zrealizowanych w wyniku dotychczas przeprowadzonych naborów w ramach Poddziałów 6.4.1, 6.4.2 i 6.4.3 i zgodnie z danymi z SL wyniesie 368 szt. Znaczne przekroczenie docelowej wartości wskaźnika wynika z dużego zapotrzebowania Beneficjentów na wsparcie w zakresie infrastruktury edukacyjnej (zwłaszcza w zakresie przedszkoli oraz szkolnictwa ogólnego).

Oś priorytetowa VII REGIONALNY RYNEK PRACY

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny.	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)			Cel końcowy (2023)			Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
							M	K	O	M	K	O		
OP7	wskaźnik produktu	1	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	os.	EFS	Słabiej rozwinięty	798			2 979			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 26,24% alokacji OP7
OP7	wskaźnik produktu	2	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (C)	os.	EFS	Słabiej rozwinięty	3 207	4 167	7 374	11 015	14 307	25 322	SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 58,66% alokacji OP7
OP7	wskaźnik finansowy	3	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	EUR	EFS	Słabiej rozwinięty	54 411 622			256 924 201			SL2014	Obowiązkowy

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykle lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

Założenia i dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych

Źródło danych historycznych stanowią dane historyczne na temat projektów realizowanych/zrealizowanych.

W ramach analizy przyjęto szereg założeń, które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz – w konsekwencji – na poziom wartości pośrednich i docelowych wskaźników. Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen - z uwagi na charakter projektów zastosowano indeks zmian cen CPI (projekty miękkie); do wyliczenia kosztu jednostkowego wskaźnika w cenach stałych zastosowano CPI 2007-2013 (94,24%)
- scenariusz kursu PLN/EUR - zastosowano kurs 1 EUR = 3,55 zł
- wewnętrzna struktura priorytetu inwestycyjnego – podział PI oraz alokacji na typy projektów
- przeliczenie cen bieżących na ceny stałe (do przeliczenia alokacji na ceny stałe zastosowano CPI 2014-2023 (113,79%))
- intensywność wsparcia - założono intensywność wsparcia na poziomie: 85%

Wskaźnik produktu - *Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie*

W związku z faktem, że zakres interwencji w ramach PI 8iii w odniesieniu do typów operacji jest tożsamy z typami operacji, jakie realizowane były w ramach Działania 6.2 PO KL 2007-2013 przy wyliczeniu kosztu jednostkowego wskaźnika brano pod uwagę dane historyczne będące w posiadaniu WUP Rzeszów – IP dla komponentu regionalnego PO KL, w szczególności:

- średnią wartość projektu w Działaniu 6.2 na podstawie, której została przyjęta wartość kosztów zarządzania i kosztów pośrednich (limity zgodne z *Zasadami finansowania PO KL*);
- w projektach zakładających wsparcie bezzwrotne, wskaźnik został wyliczony na podstawie danych z 17 projektów z Działania 6.2 które zostały wyłonione do dofinansowania w okresie 2013/2014.

W celu obliczenia średniej wartości wsparcia przyjęto:

- Kwota dotacji 50 000 zł. Zwiększenie kwoty w porównaniu z PO KL (w perspektywie 2007-13 kwota dotacji w Działaniu 6.2 wynosi 40 000 PLN) wynika z inflacji i rosnących kosztów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.
- Wsparcie finansowe pomostowe podstawowe (od 1 do 6 m-ca) oraz przedłużone (od 6 do 12 miesiąca) w maksymalnej miesięcznej wysokości minimalnego wynagrodzenia

(miesięczny koszt wsparcia w kwocie minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w marcu 2014 roku, czyli 1 680 zł x 12 miesięcy) – 20 160 zł.

- Szkolenie i doradztwo przed rozpoczęciem działalności gospodarczej – 968 zł (uwzględniający: koszt szkolenia, dodatki szkoleniowe, zwrot kosztów dojazdu). Koszty zostały oszacowane na podstawie 17 projektów z Działania 6.2 które zostały wyłonione do dofinansowania w okresie 2013/14.
- Doradztwo po rozpoczęciu działalności gospodarczej – 462 zł. Opierając się na 17 projektach z Działania 6.2 które zostały wyłonione do dofinansowania w okresie 2013/14 przyjmuje się, iż doradztwem zostanie objętych 69% uczestników projektów (w ww. projektach 473 osoby na 676) – 462 PLN x 69% = 318 zł (na każdego uczestnika projektu).

Na podstawie przeprowadzonej analizy wyliczono średni koszt przyznania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, który po uwzględnieniu indeksu cen wyniósł **71 525 zł**

Wartość alokacji na realizację działań z zakresu rozwoju przedsiębiorczości zaplanowano na poziomie **57 300 000 euro**, z czego na kwotę **51 570 000 euro** przeznaczono na udzielanie dotacji dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Kierunek wsparcia	Alokacja UE euro	UE+kraj euro	Alokacja pomniejszona o rezerwę euro	Alokacja pomniejszona o rezerwę zł [1€=3,55zł] i przeliczona na ceny stałe 2014 r. wg wskaźnika CPI	Alokacja pomniejszona o koszty administracyjne przeliczona na ceny stałe 2014 zł
Dotacja	51 570 000	60 670 588	57 030 353	177 906 637	133 429 978

W oparciu o zastosowaną metodologię wartość docelowa wskaźnika wynosić będzie **1 865** osób, którym udzielone zostanie wsparcie w postaci dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Cel pośredni wskaźnika oszacowano przy uwzględnieniu następujących założeń:

Wartość wskaźników na potrzeby celu pośredniego oszacowano zakładając, że pierwsze konkursy zostaną ogłoszone w drugiej połowie 2015 roku. Biorąc pod uwagę fakt, że proces wyboru projektów i podpisywania umów o dofinansowanie w perspektywie 2007-2013 trwał średnio 4 – 6 miesięcy, roku 2015 nie uwzględnia się w wyliczaniu wartości wskaźników dla potrzeby celu pośredniego. Założono także, że w roku 2023 nie będzie już osób rozpoczynających udziału w projektach, będzie to już, bowiem okres zamykania programu. W związku z powyższym przyrost wskaźników następował będzie w latach 2016 – 2022. Wartość wskaźników na potrzeby celów pośrednich wyliczono dzieląc wartość docelową wskaźnika przez liczbę lat (7 lat), w których nastąpi przyrost wskaźników. Otrzymaną w ten sposób wartość pomnożono przez liczbę lat (3 lata) branych pod uwagę do wyliczenia celu pośredniego w latach 2016-2018.

W przypadku wskaźnika produktu *Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej* w programie wartość docelowa wskaźnika wynosi: $1865 \text{ osób} / 7 \text{ lat} = 266 \text{ osób} \times 3 \text{ lata} = \mathbf{798 \text{ osób}}$.

W związku z powyższym do końca 2018 r. wskaźnik osiągnie wartości **798 osób**, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej, co stanowi 42,85% wartości docelowej wskaźnika.

Pierwotna metodologia wyliczenia przedmiotowego wskaźnika zakładała, iż wartość dotacji na założenie działalności gospodarczej będzie wynosić 50 tys. zł. Na tej podstawie oszacowany został łączny koszt jednostkowy dla dotacji w wysokości: 71 525 PLN.). Z uwagi na fakt, iż wielkość dotacji uregulowana jest w Wytocznych na znacznie niższym poziomie, urealniono wielkość dotacji do założonego poziomu dotacji PUP, który wynosi 23 259 PLN.

Biorąc pod uwagę pozostałe przyjęte założenia, uwzględniając mniejszą kwotę dotacji (23 259 PLN+ wsparcie pomostowe 20 160 PLN+ szkolenie doradztwo 1028 PLN+ doradztwo po założeniu działalności gospodarczej 338 PLN) wartość uśrednionego wsparcia na osobę i przeliczona na ceny stałe 2014 r. wg wskaźnika CPI wynosi = 44 784 PLN

Zatem po urealnieniu kosztu jednostkowego dla dotacji aktualna wartość wskaźnika *Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej* w programie wynosi **2 979 osoby**.

Wskaźnik produktu - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (C)

Podstawą do wyliczenia wskaźnika było określenie kosztu jednostkowego. Przy jego wyliczeniu wzięto pod uwagę konieczność zapewnienia kompleksowych działań w szczególności połączonych z nabyciem praktyki i doświadczenia zawodowego oraz zapewnienia wsparcia towarzyszącego związanego z opieką nad dzieckiem lub osobą zależną bezpośrednio, co wynika bezpośrednio z doświadczeń PO KL 2007-13 oraz z rekomendacji płynących z badania ewaluacyjnego *Badanie skuteczności i efektywności wsparcia oferowanego w ramach Priorytetu VI PO KL w kontekście barier i potrzeb rozwojowych pracodawców województwa podkarpackiego* przeprowadzonego w okresie październik – grudzień 2013 przez Centrum Doradztwa Strategicznego.

Biorąc pod uwagę powyższe przyjmuje się, iż każda osoba otrzyma kompleksowe wsparcie w postaci, co najmniej dwóch/trzech form wsparcia (bezpośrednio uzależnionych od potrzeb) w tym obligatoryjnie staż/praktyka zawodowa i/lub subsydiowane zatrudnienie. Ponadto przyjmuje się, iż staż/praktyka zawodowa będzie trwała 12 miesięcy, aby osoby oddalone od rynku pracy (osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy są główną grupą docelową w PI 8.5) były w stanie nabyć umiejętności wymagane/pożądane przez pracodawców.

Ponadto, przy określeniu kosztu jednostkowego wzięto pod uwagę:

- średni koszt zwrotu dojazdu i szkolenia określony wspólnie dla projektów systemowych PUP i konkursowych w oparciu o próbę 20 projektów z Poddziałania 6.1.1 które zostały wyłonione do dofinansowania w okresie 2013/14;
- średnią wartość projektu w Poddziałaniu 6.1.1 PO KL na podstawie, której została przyjęta wartość kosztów zarządzania i kosztów pośrednich (limity zgodne z *Zasadami finansowania PO KL*) – projekty konkursowe;
- w odniesieniu do projektów systemowych PUP, założono koszty zarządzania zgodnie z znowelizowaną Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- zróżnicowanie w wysokości stypendium stażowego w projektach systemowych PUP i konkursowych;
- w przypadku projektu systemowego EURES do wyliczenia kosztów usług aktywizacyjnych obejmujących usługi informacyjne, doradcze oraz pośrednictwa pracy przyjęto koszty związane ze zlecaniem usług aktywizacyjnych agencjom zatrudnienia określone w art. 66 d. projektu ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw.

Do obliczeń przyjęto, więc że średni koszt wsparcia na osobę w przypadku projektów PUP będzie wynosił: 15 517 zł w przypadku wsparcia bezpośredniego oraz 23 259 zł w przypadku dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, 24 328 PLN w przypadku projektów realizowanych w trybie konkursowym oraz 9 884 zł w przypadku projektów EURES.

Obliczono dla poszczególnych rodzajów działań wysokość alokacji, która wynosi odpowiednio (kwoty w euro):

System PUP	39 000 000
System PUP dotacja	21 000 000
Suma system PUP	60 000 000
Konkurs	77 109 301
Razem	137 109 301

Następnie alokację pomniejszono o rezerwę oraz o koszty administracyjne. Tak obliczoną alokację podzielono przez uzyskane dla poszczególnych działań koszty jednostkowe uzyskując wartości dla poszczególnych działań, które po zsumowaniu dają wartość docelową wskaźnika produktu wynoszącą **17 206 osób** bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie.

Wartości docelowe w podziale na płeć obliczono w oparciu o dane historyczne opierając się o Sprawozdanie z realizacji Priorytetu/Priorytetów komponentu regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Cel pośredni wskaźnika oszacowano przy uwzględnieniu następujących założeń:

Wartość wskaźników na potrzeby celu pośredniego oszacowano zakładając, że pierwsze konkursy zostaną ogłoszone w drugiej połowie 2015 roku. Biorąc pod uwagę fakt, że proces wyboru projektów i podpisywania umów o dofinansowanie w perspektywie 2007-2013 trwał średnio 4 – 6 miesięcy, roku 2015 nie uwzględnia się w wyliczaniu wartości wskaźników dla

potrzeby celu pośredniego. Założono także, że w roku 2023 nie będzie już osób rozpoczynających udziału w projektach, będzie to już, bowiem okres zamykania programu. W związku z powyższym przyrost wskaźników następował będzie w latach 2016 – 2022. Wartość wskaźników na potrzeby celów pośrednich wyliczono dzieląc wartość docelową wskaźnika przez liczbę lat (7 lat), w których nastąpi przyrost wskaźników. Otrzymałą w ten sposób wartość pomnożono przez liczbę lat (3 lata) branych pod uwagę do wyliczenia celu pośredniego w latach 2016-2018.

W przypadku wskaźnika produktu *Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie*: wartość docelowa wskaźnika $17206 \text{ osób} / 7 \text{ lat} = 2458 \text{ osób} \times 3 \text{ lata} = 7\,374 \text{ osób}$; wartość docelowa wskaźnika dla kobiet $9721 / 7 \text{ lat} = 1389 \times 3 \text{ lata} = 4167 \text{ kobiet}$; wartość docelowa wskaźnika dla mężczyzn $7485 / 7 \text{ lat} = 1069 \times 3 \text{ lata} = 3\,207 \text{ mężczyzn}$.

W związku z powyższym do końca 2018 r. wskaźnik osiągnie wartości **7 374 osób** bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie, co stanowi 42,85% wartości docelowej wskaźnika.

W pierwotnej metodologii szacowania koszt jednostkowy w przypadku projektów realizowanych w trybie konkursowym został oszacowany m.in. przy uwzględnieniu kosztu stypendium stażowego w wysokości 20 160 PLN (osoba/12 miesięcy). Należy zaznaczyć, iż rzeczywiste koszty stypendium stażowego są znacznie niższe i oscylowały w granicach 11 032 PLN (osoba/6 miesięcy). Ponadto koszt stypendium stażowego wyliczony został w ujęciu rocznym, co nie miało bezpośredniego przełożenia na aktualnie realizowane projekty, gdyż czas trwania stażu ustalony jest indywidualnie (biorąc pod uwagę specyfikę stanowiska pracy) i oscyluje w granicach do 6 miesięcy. Powyższe czynniki miały bezpośrednie przełożenie na możliwość objęcia wsparciem znacznie większej liczby uczestników niż pierwotnie zakładano.

Należy również zauważyć, iż pierwotna metodologia szacowania opierała się na założeniach projektów realizowanych w Priorytecie VI PO KL, gdzie grupą docelową nie były wyłącznie osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy (osoby o niskich kwalifikacjach, osoby w wieku 50 lat i więcej, osoby z niepełnosprawnościami), zatem ich udział w liczbie osób objętych wsparciem był na znacznie niższym poziomie. W obecnej perspektywie został nałożony obowiązek, który wymuszał obejmowanie wsparciem wyłącznie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Znacząco wpłynęło to na zmianę przyjętych założeń metodologicznych, określających wysokość odsetka osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w odniesieniu do ogółu osób objętych wsparciem.

Ponadto na wielkość wskaźnika ma również wpływ planowana realokacja w kwocie 9 000 000 euro z działania 7.1 (PI 8i) na poddziałania 10.1 Pomoc techniczna.

W związku z powyższym urealniono wartość docelową wskaźnika w oparciu o następujące dane.

Do nowych obliczeń przyjęto, że średni koszt wsparcia na osobę w przypadku projektów PUP będzie wynosił: 8 891 zł w przypadku wsparcia bezpośredniego oraz 23 259 zł w przypadku dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, oraz 13 296 PLN w przypadku projektów realizowanych w trybie konkursowym.

Obliczono dla poszczególnych rodzajów działań wysokość alokacji (z uwzględnieniem realokacji), która wynosi odpowiednio (kwoty w euro):

System PUP	39 000 000
System PUP dotacja	21 000 000
Suma system PUP	60 000 000
Konkurs	68 109 301
Razem	128 109 301

Urealniona wartość wskaźnika *Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (C)* wynosi: O= 25 322, M= 11 015, K= 14 307.

b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Alokacje na poszczególne formy wsparcia objęte zakresem interwencji OP7 (w tym również uwzględnione w ramach wykonania) obliczone zostały głównie w oparciu o doświadczenia płynące z wdrażania komponentu regionalnego PO KL 2007-2020, jak również przy uwzględnieniu sytuacji społeczno – gospodarczej i specyficznych potrzeb województwa podkarpackiego.

Wskaźnik produktu nr 1 *Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej*, obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 104 *Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw*.

Wskaźnik nr 2 *Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie* w programie obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 102 *Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych i oddalonych od rynku pracy, m.in. poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników*.

Założono na etapie formułowania wskaźników produktu, że do ustanowienia ram wykonania będą brane pod uwagę wskaźniki produktu PI 8i oraz PI 8iii. W przypadku PI 8i zaplanowano wykorzystanie 97,50% alokacji. Natomiast w odniesieniu do PI 8iii zaplanowano 90% alokacji, która przeznaczona będzie na udzielanie wsparcia w postaci bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Łącznie niemal cała kwota alokacji na PI 8i oraz część alokacji na PI 8iii dotycząca wsparcia bezzwrotnego stanowi 81,47% alokacji na oś priorytetową VII.

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi priorytetowej:

Ww. wskaźniki produktu zostały wybrane do ram wykonania z uwagi na fakt, iż w najbardziej adekwatny sposób odnoszą się do logiki interwencji przyjętej dla danego PI. W diagnozie do Programu przedstawione zostały problemy w obszarze rynku pracy województwa podkarpackiego, które w znacznej mierze dotyczą deficytów osób pozostających bez pracy w zakresie kompetencji, umiejętności, doświadczenia niepozwalających im na podjęcie aktywności na tym rynku. Wskazano także na problemy w zakresie niskiego stopnia rozwoju

przedsiębiorczości w regionie. Mając na uwadze powyższe, przyjęte wskaźniki są adekwatne w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w ramach OP7. Osiągnięcie tych wskaźników w sposób bezpośredni przyczyni się do osiągnięcia założonych celów szczegółowych w OP7, biorąc także pod uwagę fakt, iż alokacja dotycząca tych wskaźników stanowi ponad 81% całej alokacji na OP7. W związku z powyższym można stwierdzić, iż osiągnięcie tych wskaźników ma kluczowe znaczenie dla zrealizowania założonych celów szczegółowych w Programie.

d. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

W ramach OP7 zaplanowano narzędzia, które umożliwią realizację projektów przyczyniających się w jak największym stopniu do osiągnięcia określonych celów pośrednich i końcowych. W tym celu założono m.in. wdrożenie projektów systemowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy, które bezpośrednio wpłyną na wykonanie wskaźników założonych do ram wykonania. Ponadto w celu zminimalizowania różnicowań wewnątrzregionalnych przewiduje się skierowanie strumienia środków na te obszary, w których problemy określone w diagnozie występują w największym stopniu. Narzędzia umożliwiające osiągnięcie powyższego będą stosowane na etapie wyłaniania projektów do dofinansowania, a są to m.in.: wyodrębnienie alokacji, kryteria dostępu, kryteria strategiczne. W ramach OP7 założono realizację działań w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, które pozwolą na dostosowanie interwencji do specyficznych potencjałów i deficytów danych obszarów funkcjonalnych. W ramach mechanizmów wdrożeniowych OP7 zakłada się stosowanie narzędzi, które pozwolą na planowanie interwencji w czasie, tak, aby tempo realizacji działań nie wpływało negatywnie na osiąganie wskaźników w założonym czasie. Będą to narzędzia takie jak harmonogramy naborów projektów, listy rezerwowe projektów, a także dodatkowe warunki stawiane beneficjentom mające zoptymalizować proces realizacji projektów i osiągnięcie zakładanego rezultatu. Zastosowanie będą mogły mieć także kryteria wyborów projektów, które będą powiązane ze wskaźnikami produktu przyjętymi do ram wykonania.

Szczegółowy opis czynników znajduje się w pkt. 14 części I ogólnej niniejszego Załącznika.

e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnia się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należycie uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

Czynniki horyzontalne zostały opisane w części I ogólnej dotyczącej całego Programu, w pkt. 15.

Oś priorytetowa VIII. INTEGRACJA SPOŁECZNA

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny.	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)			Cel końcowy (2023)			Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
							M	K	O	M	K	O		
OP8	wskaźnik produktu	1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	os.	EFS	Słabiej rozwinięty	2 247			5 242			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 21,24% alokacji OP 8
OP8	wskaźnik produktu	2	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	os.	EFS	Słabiej rozwinięty	3 384			12 655			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 22,21% alokacji OP 8
OP8	wskaźnik produktu	3	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie	os	EFS	Słabiej rozwinięty	1 161			18 255			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 9,52% alokacji OP 8
OP8	wskaźnik finansowy	4	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych	EUR	EFS	Słabiej rozwinięty	22 190 000			198 927 976			SL2014	Obowiązkowy

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykłe lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

Założenia i dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych

Źródło danych historycznych stanowi Priorytet VII Promocja integracji społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 (komponent regionalny).

W ramach analizy przyjęto szereg założeń, które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz – w konsekwencji – na poziom wartości pośrednich i docelowych wskaźników. Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen - z uwagi na charakter projektów zastosowano indeks zmian cen CPI (projekty miękkie); do wyliczenia kosztu jednostkowego wskaźnika w cenach stałych zastosowano CPI 2007-2013 (94,24%)
- scenariusz kursu PLN/EUR - zastosowano kurs 1 EUR = 3,55 zł
- wewnętrzna struktura priorytetu inwestycyjnego – podział PI oraz alokacji na typy projektów
- przeliczenie cen bieżących na ceny stałe (do przeliczenia alokacji na ceny stałe zastosowano CPI 2014-2023 (113,79%)
- intensywność wsparcia - założono intensywność wsparcia na poziomie: 85%

Wskaźnik produktu - *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie* – PI 9i

Celem wyliczenia wartości wskaźników pośrednich i końcowych wykorzystano dane z projektów realizowanych w ramach RPO WP, w których kwota na jednego uczestnika znacznie przewyższa kwotę zakładaną na podstawie danych historycznych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Wspomniana różnica wynika z bardziej kompleksowego oraz specjalistycznego wsparcia, które jest z kolei konsekwencją wymogu dostosowania działań projektowych dla Uczestnika Projektu na podstawie indywidulanych planów (specyficzne kryterium dostępu) oraz demarkacji grup docelowych pomiędzy CT9 a CT8.

Biorąc pod uwagę doświadczenia płynące z wdrażania POKL 2007-2013 (komponent regionalny) oraz uwarunkowania społeczno-gospodarcze woj. podkarpackiego, w tym również specyficzne potrzeby regionu w obszarze włączenia społecznego – wartość alokacji dla PI 9i oszacowano na poziomie 35 916 002,00 euro.

Koszt jednostkowy oszacowano na podstawie danych aktualnych na dzień 31.10.2017 r. dotyczących podpisanych umów o dofinansowanie i realizowanych projektów w ramach aktywnej integracji PI 9i tj.:

Działanie	Wartości wkładu UE w podpisanych umowach [PLN]	Wartość wskaźnika „liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie” wynikających z	koszt na jednego UP [PLN]
-----------	--	--	---------------------------

		podpisanych umów	
8.1	57 818 687,85	2398	24 111,21 zł
8.2	5 930 430,46	390	15 206,23 zł
razem	63 749 118,31	2788	22 865,54 zł

W związku z powyższym do oszacowania wartości wskaźnika została uwzględniona średni koszt jednostkowy wynikający z realizowanych projektów w ramach PI 9i tj. 22 865,54 PLN wkładu UE/osobę.

Założenia przyjęte do obliczeń:

- 1. Do przeliczenia wartości alokacji z EUR na PLN wykorzystano kurs 3,55 PLN/EUR, jako zgodny z prognozami MF. W nadchodzących latach należy spodziewać się aprecjacji złotego. Kurs został wyznaczony jako średnia ważona prognoz w zakresie wydatkowania środków w Regionalnych Programach Operacyjnych oraz wytycznych MF w zakresie kształtowania się kursu w okresie 2014-2023
- 2. Zrezygnowano z wcześniej stosowanej średniej ważonej indeksu cen CPI w latach 2014 – 2023 do przeliczania alokacji określonej w programie operacyjnym na ceny stałe z 2014 r. ponieważ aktualizacja metodologii wyliczenia kosztu jednostkowego opracowana została w oparciu o ceny bieżące.

Alokacja ogółem- (z ZIT i MOF) (€)	Rezerwa finansowa 6% (€)	Alokacja ogółem (€) pomniejszona o rezerwę	Alokacja ogółem w zł (kurs 3,55)
35 916 002,00	2 154 960,12	33 761 041,88	119 851 698,67

W oparciu o zastosowaną w ekspertyzie metodologię wyliczania wartości wskaźników, wartość docelowa wskaźnika wynosi zgodnie z poniższym wyliczeniem **5 242 osoby**:

119 851 698,67 PLN / 22 865,54 PLN = 5 242 osoby.

Cel pośredni wskaźnika oszacowano przy uwzględnieniu następujących założeń:

- aktualny poziom zaawansowania prac nad RPO oraz planowane harmonogramy ogłaszania konkursów - ogłoszenie pierwszych konkursów planuje się na II połowę 2015 r.,
- uwzględniając czas potrzebny na ocenę projektów (średnio 4-6 miesięcy), wdrażanie ww. form wsparcia rozpocznie się w roku 2016 i zakończy w 2022 (okres 7 lat).

W związku z tym za punkt wyjścia do obliczenia wartości pośredniej wskaźnika przyjęto wartość docelową (zgodnie z ww. metodologią) tj. **5 242 osób**. Przy założeniu, że wartości wskaźników będą osiągane w perspektywie siedmioletniej (2016-2022), bez wahań okresowych (jednakowa wartość wskaźnika każdego roku) wówczas wartość pośrednia zaplanowana na koniec 2018 r. wyniesie zgodnie z obliczeniami poniżej:

Wartość docelowa wskaźnika 5 242 osób / 7 lat = 749 osób x 3 lata = 2 247 osób.

W związku z powyższym do końca 2018 r. wskaźnik osiągnie wartość 2 247 osób, co stanowi **42,86 %** wartości docelowej wskaźnika.

Wskaźnik produktu – *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie - PI 9iv*

Niektóre typy wsparcia mają charakter kompleksowy i są planowane do realizacji w formie grupowej np. usługi specjalistyczne dla rodzin, rozwój placówek wsparcia, tym samym w ramach jednej usługi świadczone jest wsparcie dotyczące szerszej grupy odbiorców.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wyliczono średni koszt objęcia usługą 1 osoby w granicy 15000 zł.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania społeczno – gospodarcze woj. podkarpackiego, wartość alokacji na zwiększenie dostępu do usług społecznych oszacowano na poziomie 53 843 905,20 euro (**tj. 60 % alokacji dla PI 9iv**).

Cel pośredni wskaźników oszacowano przy uwzględnieniu następujących założeń:

- z uwagi na opóźnienia wynikające z przyjęcia programów, ogłoszenie pierwszych konkursów planuje się na II połowę 2015 r.,
- uwzględniając czas potrzebny na ocenę projektów (średnio 4-5 miesięcy), wdrażanie ww. formy wsparcia rozpocznie się w roku 2016 i zakończy w 2022 (okres 7 lat).

Liczba osób objętych usługami społecznymi zaplanowanymi do osiągnięcia w 2023 r. wynikająca z podziału alokacji ogółem zaplanowanej dla PI 9iv (kwota pomniejszona o rezerwę finansową 6% wyrażona w zł, przyjęto kurs euro 3,55 zł) tj. 197 360 623,52 zł, co przy koszcie jednostkowym usługi w granicach 15 000,00 PLN (koszt) $\approx$ 7894 osób.

W związku z tym za punkt wyjścia do obliczenia wartości pośredniej wskaźnika przyjęto wartość docelową (zgodnie z ww. metodologią) tj. 7894 osób. Przy założeniu, że wartości wskaźników będą osiągane w perspektywie siedmioletniej (2016-2022), bez wahań okresowych (jednakowa wartość wskaźnika każdego roku) wówczas wartość pośrednia zaplanowana na koniec 2018 r. wyniesie zgodnie z obliczeniami poniżej: 3 384 osób.

Wartość docelowa wskaźnika 7894 osób / 7 lat $\approx$ 1128 osób x 3 lata = 3 384 osób.

W związku z powyższym do końca 2018 r. wskaźnik osiągnie wartość 3 384 (osób), co stanowi **42,87%** wartości docelowej wskaźnika.

Zmiana metodologii jest wynikiem zwiększonej alokacji (kwota 2 739 163 euro przeniesiona z PI 9v na PI 9iv (wkład UE)) ponadto metodologia została skorygowana z powodu błędnych założeń metodologicznych podczas opracowywania pierwotnej wartości wskaźnika.

W pierwotnej metodologii założono, że alokacja na usługi społeczne będzie stanowiła 60 % całości alokacji przewidzianej na PI 9iv, natomiast w trakcie poprzednich negocjacji przeniesiono z PI 9I na PI 9iv środki, które w większości miały zostać przeznaczone na usługi społeczne. Przez omyłkę nie zostało to uwzględnione w dotychczas zatwierdzonej metodologii i proporcja ta pozostała bez zmian. W skorygowanej metodologii został przedstawiony prawidłowy podział tj. 70% alokacji PI 9iv na usługi społeczne natomiast pozostała część tj. 30% na usługi zdrowotne.

Wskaźnik produktu - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie - PI 9iv

Biorąc pod uwagę uwarunkowania społeczno – gospodarcze woj. podkarpackiego, wartość alokacji na zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych oszacowano na poziomie **35 895 936,80 euro (tj. 40 % alokacji dla PI 9iv)**.

Z uwagi na charakter usług możliwych do realizacji w programie niezbędny jest podział na usługi długoterminowe i o charakterze doraźnym. Podział ten determinuje przyjęte koszty jednostkowe. Na podstawie przeprowadzonej analizy wyliczono średni koszt objęcia 1 osoby usługą długoterminową w granicy 100 000 zł. Dla usług o charakterze doraźnym przyjęto na podstawie analiz koszt jednostkowy 11 000 zł. Z uwagi na zdefiniowane w programie typy operacji przyjęto, iż usługi długoterminowe zaabsorbują 70% alokacji przeznaczonej dla usług zdrowotnych, zaś usługi doraźne – 30%.

Cel pośredni wskaźników oszacowano przy uwzględnieniu następujących założeń:

- z uwagi na opóźnienia wynikające z przyjęcia programów, ogłoszenie pierwszych konkursów planuje się na II połowę 2015 r.,
- uwzględniając czas potrzebny na ocenę projektów (średnio 4-5 miesięcy), wdrażanie ww. formy wsparcia rozpocznie się w roku 2016 i zakończy w 2022 (okres 7 lat).

Liczba osób objętych usługami zdrowotnymi zaplanowanych do osiągnięcia w 2023 r. wynikająca z podziału alokacji ogółem zaplanowanej dla PI 9iv (kwota pomniejszona o rezerwę finansową 6% wyrażona w zł, przyjęto kurs euro 3,55 zł) tj. 197 360 623,52 zł, wynosi 2706 osób. Wartość ta została wyliczona w odniesieniu do założeń w zakresie podziału alokacji:

$55\,260\,974,59\text{ zł} / 100\,000\text{ zł} = 553\text{ osób}$

$23\,683\,274,82\text{ zł} / 11\,000\text{ zł} = 2153\text{ osób}$

Przyjęte wartości pośrednie zostały obliczone na podstawie dotychczasowych doświadczeń w realizacji projektów w ramach PO KL, pod uwagę wzięto aktualny poziom zaawansowania prac nad RPO oraz planowane harmonogramy ogłaszania konkursów. W związku z tym, że proces wylaniania projektu do dofinansowania trwa przeciętnie od 4 do 6 miesięcy (jak wynika z dotychczasowych doświadczeń) oraz mając na uwadze tempo prac nad RPO, nie zakłada się, aby w 2015 r. zostały osiągnięte jakiejkolwiek wartości produktów wykazanych w ramach wykonania osi priorytetowej VIII Integracja Społeczna.

W związku z tym za punkt wyjścia do obliczenia wartości pośredniej wskaźnika przyjęto wartość docelową (zgodnie z ww. metodologią) tj. 2 706 osób. Przy założeniu, że wartości wskaźników będą osiągane w perspektywie siedmioletniej (2016-2022), bez wahań okresowych (jednakowa wartość wskaźnika każdego roku) wówczas wartość pośrednia zaplanowana na koniec 2018 r. wyniesie zgodnie z obliczeniami poniżej: 1 161 osób.

Wartość docelowa wskaźnika 2 706 osób / 7 lat $\approx$ 387 osób x 3 lata = 1 161 osób.

W związku z powyższym do końca 2018 r. wskaźnik osiągnie wartość 1 161 (osób), co stanowi **42,90%** wartości docelowej wskaźnika.

W wyniku zwiększenia alokacji o wartość 2 739 163 euro z PI 9v na PI 9iv (wkład UE) oraz urealnienia wartości docelowej wskaźnika (zaktualizowano koszt jednostkowy, zmianę metodologii wyliczenia wartości docelowej wskaźnika).

Koszt jednostkowy został oszacowany na podstawie:

- umów realizowanych w ramach Działania 8.3 dotyczących dofinansowania wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego w ramach rozstrzygniętego naboru nr RPPK.08.03.00-IP.01-18-013/16;

- umów realizowanych w ramach Działania 8.3 dotyczących dofinansowania Dziennych Domów Opieki Medycznej w ramach rozstrzygniętego naboru nr RPPK.08.03.00-IP.01-18-027/18.

Wkład UE w umowach podpisanych w ramach rozstrzygniętego naboru nr RPPK.08.03.00-IP.01-18-013/16 wynosi 12 327 904,54, a łączna możliwa wartość docelowa wskaźnika Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie w podpisanych umowach wynosi 5826 osób (dane SL2014). W związku z powyższym koszt jednostkowy w przypadku danego wskaźnika wynosi $12\,327\,904,54 \text{ PLN} / 5\,826 \text{ osób} = 2\,116,02 \text{ PLN}$. Natomiast wkład UE w umowach podpisanych w ramach rozstrzygniętego naboru nr RPPK.08.03.00-IP.01-18-027/18 w ramach Działania 8.3 dotyczącym dofinansowania DDOM-ów wynosi 7 626 207,02 PLN, a łączna możliwa wartość docelowa wskaźnika Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie w podpisanych umowach wynosi 900 osób (dane SL2014). W związku z powyższym koszt jednostkowy w przypadku danego wskaźnika wynosi $7\,626\,207,02 \text{ PLN} / 900 \text{ osób} = 8\,473,56 \text{ PLN}$.

W związku z powyższym zakłada się, że średni koszt jednostkowy dla wskaźnika Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie wynosi w przypadku wypożyczalni sprzętu 2 116,02 PLN natomiast w przypadku pozostałych usług zdrowotnych możliwych do sfinansowania w ramach programu koszt jednostkowy dla ww. wskaźnika wyniesie 8 473,56 PLN.

Założenia przyjęte do obliczeń:

1. Do przeliczenia wartości alokacji z EUR na PLN wykorzystano kurs 3,55 PLN/EUR, jako zgodny z prognozami MF. W nadchodzących latach należy spodziewać się aprecjacji złotego. Kurs został wyznaczony jako średnia ważona prognoz w zakresie wydatkowania środków w Regionalnych Programach Operacyjnych oraz wytycznych MF w zakresie kształtowania się kursu w okresie 2014-2023.

2. Średnią ważoną indeksu cen CPI w latach 2014 – 2023 do przeliczania alokacji określonej w programie operacyjnym na ceny stałe z 2014 r. Wagi określono na podstawie udziału wydatków w poszczególnych latach w alokacji środków w perspektywie 2014 – 2020 ($W_{2023,2014} = 113,8\%$).

Alokacja ogółem w zł (kurs 3,55 PLN) i przeliczona na ceny stałe 2014 r. wg wskaźnika CPI wynosi 203 384 736,17 PLN, tj. alokacja ogółem (z ZIT i MOF) (€) pomniejszona o rezerwę i koszty administracyjne * 3,55 PLN / wskaźnik CPI (tj. 113,80%).

Alokacja na usługi zdrowotne będzie stanowiła 40% całości kwoty, tj.: $203\,384\,736,17 \times 0,4 = 81\,353\,894,47 \text{ PLN}$

Z uwagi na zdefiniowane w programie typy operacji przyjęto, że usługi zdrowotne związane z wypożyczalniami sprzętu zaabsorbują 30% alokacji przeznaczonej dla usług zdrowotnych, zaś pozostałe usługi 70%.

Uwzględniając przyjęte koszty jednostkowe dla różnego typu operacji obliczono liczby osób objętych poszczególnymi rodzajami usług:

- usługi zdrowotne związane z wypożyczalniami sprzętu: $81\,353\,894,47 \times 0,3 / 2\,116,02 = 11\,534 \text{ osób}$

- pozostałe usługi: $81\,353\,894,47 \times 0,7 / 8\,473,56 = 6\,721$ osób

Łącznie liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie wyniesie: $11\,534 + 6\,721 = 18\,255$ osób.

Zmiana metodologii jest wynikiem zwiększonej alokacji (kwota 2 739 163 euro przeniesiona z PI 9v na PI 9iv (wkład UE)) ponadto metodologia została skorygowana z powodu błędnych założeń metodologicznych podczas opracowywania pierwotnej wielkości wskaźnika.

Skorygowano pierwotną metodologię w której założono, że alokacja na usługi zdrowotne będzie stanowiła 40 % całości alokacji przewidzianej na PI 9iv. W trakcie poprzednich renegocjacji przeniesiono z PI 9I na PI 9iv środki, które w większości miały zostać przeznaczone na usługi społeczne. Przez omyłkę nie zostało to uwzględnione w dotychczas zatwierdzonej metodologii i proporcja ta pozostała bez zmian. W skorygowanej metodologii został przedstawiony prawidłowy podział tj. 70% alokacji PI 9iv na usługi społeczne natomiast pozostała część tj. 30% na usługi zdrowotne.

- b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Alokacje na poszczególne formy wsparcia objęte zakresem interwencji OP 8 (w tym również uwzględnione w ramach wykonania) obliczone zostały w oparciu o doświadczenia płynące z wdrażania komponentu regionalnego PO KL 2007-2020, jak również przy uwzględnieniu sytuacji społeczno – gospodarczej i specyficznych potrzeb województwa podkarpackiego.

Wskaźnik produktu nr 1 *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie*, realizowane w ramach kategorii interwencji nr 109 *Aktywne włączenie, w tym w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie*.

Wskaźnik nr 2 *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie* realizowane w ramach kategorii interwencji nr 112 *Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym*.

Wskaźnik nr 3 *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie* realizowane w ramach kategorii interwencji nr 112 *Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym*.

W sumie na te kategorie interwencji przewiduje się przeznaczenie alokacji stanowiącej **74,31%** całości alokacji przeznaczonej na tę oś priorytetową.

Założono na etapie formułowania wskaźników produktu, że do ustanowienia ram wykonania będą brane pod uwagę wskaźniki produktu Priorytetów Inwestycyjnych 9i oraz 9iv. W przypadku PI 9i zaplanowano wykorzystanie całej alokacji. W przypadku PI 9iv, w związku z tym, że wskaźniki produktu dotyczą liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi oraz zdrowotnymi, a w projektach w ramach PI uczestniczyć mogą również inne osoby, niż wymienione w art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., kwotę alokowaną obliczono na podstawie danych zastanych (Źródło: Sprawozdanie z realizacji Priorytetu/Priorytetów komponentu regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013). Odsetek osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Działaniu 7.2 PO KL wyniósł w przybliżeniu 58% liczby osób, które zakończyły udział w projektach ogółem. 6056 osób (osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projektach w ramach Działania 7.2 PO

KL) / 10436 osób (osoby, które zakończyły udział w projektach w ramach Działania 7.2 PO KL) $\approx 0,58$. Na tej podstawie obliczono kwotę alokowaną w ramach PI 9iv. Wykorzystane wskaźniki produktu dotyczą projektów realizowanych w ramach osi priorytetowej VIII, na który wstępnie przeznaczono 52,02% alokacji (więcej niż 50%) tej osi priorytetowej. 78 988 377,86 zł (alokacja PI 9i) + 114 469 161,64 zł (58% alokacji PI 9iv) / 371 869 017,26 zł (całkowita alokacja Oś VIII) = 52,02%.

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi priorytetowej:

Biorąc pod uwagę zdiagnozowane problemy w obszarze włączenia społecznego w województwie podkarpackim, stwierdzoną konieczność podjęcia całościowych oraz dostosowanych do specyficznych potrzeb działań na rzecz aktywizacji społeczno – zawodowej mieszkańców regionu, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a także stwierdzone deficyty w zakresie dostępu do wysokiej, jakości usług społecznych i zdrowotnych odpowiadających na aktualne potrzeby mieszkańców województwa podkarpackiego przyjęte wskaźniki są adekwatne z logiką interwencji zastosowaną w ramach danej osi priorytetowej. Osiągnięcie planowanych założeń (wskaźników produktów) realizujących ponad 50% całkowitej alokacji przewidzianej dla OP8 *Integracja społeczna* odegra kluczową rolę w osiąganiu celów szczegółowych danej osi i przyczyni się do osiągnięcia planowanych rezultatów.

Jednocześnie mając na uwadze informacje przedstawione w pkt. b oraz podział alokacji w ramach poszczególnych PI na działania/ formy wsparcia, wskaźniki produktu wybrane do ram wykonania są najbardziej reprezentatywne dla OP8.

d. wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Ww. wskaźniki produktu zostały wybrane do ram wykonania z uwagi na fakt, iż w najbardziej adekwatny sposób odnoszą się do logiki interwencji przyjętej dla danego PI i najlepiej korespondują z określonymi w ramach poszczególnych PI celami szczegółowymi, tj.:

- aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem lub ubóstwem społecznym poprzez poprawę ich zdolności do zatrudnienia (PI 9i)
- zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (PI 9iv)
- zwiększenie dostępności usług zdrowotnych (PI 9iv)

Wybrane wskaźniki odgrywają kluczową rolę w osiągnięciu celów szczegółowych i zakładanych rezultatów określony dla OP8.

Jednocześnie mając na uwadze informacje przedstawione w pkt. b oraz podział alokacji w ramach poszczególnych PI na działania/ formy wsparcia, wskaźniki produktu wybrane do ram wykonania są najbardziej reprezentatywne dla OP8.

W kontekście zróżnicowań wewnątrz regionalnych i potrzeby osiągnięcia większej spójności społeczno-gospodarczej w województwie, zakłada się silniejszą koncentrację środków, która obejmować będzie obszary, na których opisane w diagnozie problemy społeczne występują w największym nasileniu. Realizacja powyższego odbywać się będzie poprzez narzędzie stosowane na etapie wyboru projektów, takie jak np.: kryteria dostępu, kryteria strategiczne oraz wyodrębnienie alokacji.

Ponadto IZ planuje zastosowanie mechanizmów/działań umożliwiających weryfikację osiągnięcia planowanych wartości w czasie tj. harmonogramy naborów projektów, tworzenie rezerwowych list projektów, dodatkowe wymagania stawiane beneficjentom, które mają

zoptymalizować proces osiągnięcia zakładanego rezultatu (np. za pośrednictwem konkretnych kryteriów naboru projektów) – powiązanie kryteriów wyborów projektu ze wskaźnikami produktu ujętymi w ramach wykonania.

Szczegółowy opis czynników znajduje się w pkt. 14 części I ogólnej niniejszego Załącznika.

- e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowanie wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należycie uzasadniony przypadek w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedura zmiany programu operacyjnego:

Czynniki horyzontalne zostały opisane w części I ogólnej dotyczącej całego Programu, w pkt. 15.

Oś priorytetowa IX. JAKOŚĆ EDUKACJI I KOMPETENCJI W REGIONIE

Tabela 6: Ramy wykonania (w podziale na fundusze i kategorie regionów w stosownych przypadkach)

Oś priorytetowa	Typ wskaźnika (KEW, wskaźnik finansowy, produktu, lub jeśli właściwe – wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny.	Wskaźnik lub KEW	Jednostka pomiaru (w stosownych przypadkach)	Fundusz	Kategoria regionu	Cel pośredni (2018)			Cel końcowy (2023)			Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika (w stosownych przypadkach)
							M	K	O	M	K	O		
OP9	wskaźnik produktu	1	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie	szt.	EFS	Stabiej rozwinięty	2 313			5 400			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 20,12 % alokacji OP9
OP9	wskaźnik produktu	2	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie	os.	EFS	Stabiej rozwinięty	6 300			55 188			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 10,45 % alokacji OP9
OP9	wskaźnik produktu	3	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	os.	EFS	Stabiej rozwinięty	6711			30 000			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 12,54 % alokacji OP9
OP9	wskaźnik produktu	4	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	os.	EFS	Stabiej rozwinięty	6378			14885			SL2014	Powiązane z nim typy projektów odpowiadają za 9,33 % alokacji OP9
OP9	wskaźnik finansowy	5	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	EUR	EFS	Stabiej rozwinięty	23 097 368			151 234 350			SL2014	Obowiązkowy

Informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania:

- a. dane historyczne lub innego rodzaju dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metody ich obliczania, takie jak na przykład dane dotyczące kosztów jednostkowych, kryteria referencyjne (benchmarki), zwykle lub obserwowane w przeszłości tempo wdrażania, opinie ekspertów i wnioski z ewaluacji *ex ante*:

Założenia i dowody wykorzystywane do szacowania wartości celów pośrednich i końcowych

Źródło danych historycznych stanowi oś priorytetowa IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 (komponent regionalny).

W ramach analizy przyjęto szereg założeń, które mają decydujące znaczenie dla określenia puli środków dostępnej na poszczególne typy przedsięwzięć, wielkość kosztów jednostkowych oraz – w konsekwencji – na poziom wartości pośrednich i docelowych wskaźników. Na zestaw założeń składają się następujące elementy:

- wybór indeksów cen - z uwagi na charakter projektów zastosowano indeks zmian cen CPI (projekty miękkie); do wyliczenia kosztu jednostkowego wskaźnika w cenach stałych zastosowano CPI 2007-2013 (94,24%)
- scenariusz kursu PLN/EUR - zastosowano kurs 1 EUR = 3,55 zł
- wewnętrzna struktura priorytetu inwestycyjnego – podział PI oraz alokacji na typy projektów
- przeliczenie cen bieżących na ceny stałe (do przeliczenia alokacji na ceny stałe zastosowano CPI 2014-2023 (113,79%)
- intensywność wsparcia - założono intensywność wsparcia na poziomie: 85%

Wskaźnik produktu - *Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie – PI 10i*

Przy sporządzaniu metodologii oparto się na cenach bieżących z 2017 roku i wykorzystano przy tym dokument „Katalog regionalnych stawek rynkowych dla osi priorytetowej IX – Działania 9.1 RPO WP na lata 2014-2020” oraz pomocniczo na danych z wniosków złożonych w ramach konkursów nr RPPK.09.01.00-IP.01-18-001/15 oraz RPPK.09.01.00-IP.01-18-011/16.

Średnia liczba dzieci przypadająca na jeden oddział przedszkolny w projektach pozytywnie ocenionych z dwóch ww. konkursów wyniosła 20 dzieci dlatego do obliczeń przyjęto wartość 20 dzieci na 1 oddział.

Rodzaje uwzględnionych kosztów wynikają ze złożonych wniosków o dofinansowanie i obejmują absolutne minimum kosztów niezbędnych do utworzenia i funkcjonowania OWP przez 12 miesięcy, w tym: koszty osobowe, koszty żywienia i wyprawki dla dzieci, koszty najmu/utrzymania powierzchni, koszty wyposażenia oddziału w tym minimalny zestaw mebli, zabawki edukacyjne i podstawowy sprzęt techniczny zapewniający wysoką jakość edukacji równocześnie osławiający dzieci z technologiami TIK (nie uwzględniono przy tym sprzętu potrzebnego nauczycielom do przygotowania do prowadzenia zajęć np. urządzenie wielofunkcyjne), koszty przygotowania placu zabaw (koszt minimalny uwzględniający jedynie 5 urządzeń po 1 sztuce każde), koszty adaptacji pomieszczeń na potrzeby funkcjonowania OWP.

Do kalkulacji kosztów przyjęto ceny z „Katalogu regionalnych stawek rynkowych...” a w przypadkach gdy katalog nie obejmował danego kosztu bazowano na cenach wynikających z

budżetów wniosków przyjętych do dofinansowania (po negocjacjach) oraz ewentualnie ze stron internetowych zawierających odpowiednie cenniki.

Koszty personelu: przyjęto, że na potrzeby jednego oddziału funkcjonującego 10-11 godzin niezbędne jest zatrudnienie dwóch nauczycieli oraz jednej pomocy nauczyciela. W obliczeniach kosztów nauczycieli przyjęto wynagrodzenie jak dla nauczyciela kontraktowego czyli w zasadzie minimalne ponieważ nauczyciel stażysta to osoba, która dopiero rozpoczyna pracę w zawodzie, bez doświadczenia, w zasadzie wyłącznie w pierwszym roku pracy.

Koszt najmu/dzierżawy pomieszczeń oszacowano za stroną wynajem.pl, zgodnie z nią średnia cena za wynajem lokalu o powierzchni od 60 do 100 m² wynosi 2700 zł. Powierzchnia ta jest w zasadzie minimalna biorąc pod uwagę obostrzenia wynikające z krajowych regulacji prawnych oraz zapewnienie dzieciom minimum bezpieczeństwa i komfortu. Koszt ten jest niezbędny ponieważ większość projektów realizowana jest przez podmioty prywatne które nie dysponują wolnymi lokalami (w ostatnim konkursie 63% projektów, które otrzymały pozytywną ocenę złożyły podmioty niepubliczne).

Koszt adaptacji oszacowano w oparciu o analizę wydatków przedstawionych w 65 wnioskach o dofinansowanie przyjętych do realizacji w ramach konkursu nr RPPK.09.01.00-IP.01-18-011/16. Średni koszt adaptacji na 1 oddział wyniósł 25 585 zł. Koszt ten obejmuje zazwyczaj dostosowanie łazienki do potrzeb dzieci, przygotowanie kuchni do wydawania posiłków oraz malowanie pomieszczeń i przygotowanie podłóg. Są to zatem minimalne koszty niezbędne do poniesienia w zasadzie w każdym projekcie przewidującym tworzenie nowego przedszkola. Koszt ten pojawił się w 50 na 65 dofinansowanych projektów.

W związku z powyższym szacowany koszt utworzenia jednego miejsca przedszkolnego wynosi: 300 005 / 20 dzieci (miejsc) = **15 000,25 PLN**

Biorąc pod uwagę doświadczenia płynące z wdrażania POKL 2007-2013 (komponent regionalny Działanie 9.1.1) oraz uwarunkowania społeczno – gospodarcze woj. podkarpackiego, w tym również specyficzne potrzeby regionu w zakresie edukacji przedszkolnej, wartość alokacji na wsparcie edukacji przedszkolnej oszacowano na poziomie 30 000 000 EUR.

Z uwagi na fakt, iż tworzenie miejsc opieki przedszkolnej będzie najbardziej kosztochłonnym działaniem, na tę formę wsparcia przeznaczona zostanie 86,21% alokacji przeznaczonej na wsparcie opieki przedszkolnej tj.: 25 863 000,00 EURO.

Wartość dostępnej alokacji na tworzenie miejsc przedszkolnych obliczono w następujący sposób:

Alokacja EFS na dany typ projektu/operacji [ceny bieżące euro]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) [ceny bieżące euro]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) [ceny bieżące - kurs 3,55 zł]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) w cenach stałych z 2014 r. [Wskaźnik CPI - 113,8%] ¹	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) w cenach stałych z 2014 r. po potrąceniu kosztów administracyjnych – 25% ² [zł]
25 863 000	30 427 058,82	108 016 058,82	-	81 012 044,12

¹ W przypadku tego wskaźnika zrezygnowano z zastosowania średniej ważonej indeksu cen CPI w latach 2014-2023 do przeliczania alokacji na ceny stałe ponieważ koszt jednostkowy określony był w cenach bieżących.

W oparciu o zastosowaną w ekspertyzie metodologię wyliczania wartości wskaźników (**wartość dostępnej alokacji / średni koszt jednostkowy utworzenia miejsca przedszkolnego na 12 m-cy**), wartość docelowa wskaźnika wynosi 5 400 (**miejsc**).

Cel pośredni wskaźnika oszacowano przy uwzględnieniu następujących założeń:

- z uwagi na opóźnienia wynikające z przyjęcia programów, ogłoszenie pierwszych konkursów planuje się na II połowę 2015 r.,
- uwzględniając czas potrzebny na ocenę projektów (średnio 4-5 miesięcy), wdrażanie ww. formy wsparcia rozpocznie się w roku 2016 i zakończy w 2022 (okres 7 lat), co oznacza 771 miejsc rocznie.

W związku z powyższym do końca **2018 r.** wskaźnik osiągnie wartość 2 313 (miejsc), co stanowi 42,83% wartości docelowej wskaźnika.

Wskaźnik produktu - Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie – PI 10i oraz PI 10iv

Celem wyliczenia wartości celów pośrednich i końcowych wykorzystano dane ze wszystkich projektów konkursowych, realizowanych w ramach Poddziałania 9.1.2 POKL 2007-2013, które otrzymały dofinansowanie, ze względu na analogiczne formy wsparcia jak planowane w RPO WP 2014-2020.

Do analizy posłużono się danymi z 342 projektów, z których otrzymano poniższe informacje:

1. wartość projektów konkursowych: 121 509 992,59 zł
2. liczba uczniów objętych wsparciem w ramach projektów konkursowych: 66 647

Powyższe dane posłużyły do obliczenia **wartości kosztu jednostkowego wsparcia ucznia w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych:**

a) Średni koszt wsparcia na ucznia: $121\,509\,992,59 / 66\,647 = 1\,823,19$ zł

b) Średni koszt wsparcia na ucznia przeliczony na ceny stałe 2014 r.: 1 935,44 zł

Należy pamiętać, że wsparcie przewidziane w programie zakłada indywidualizację pracy z uczniem, w tym z uczeniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, działania wyrównujących szanse edukacyjne uczniów dlatego koszt jednostkowy został podniesiony, realizowane będą bowiem bardziej złożone formy wsparcia wymagające zaangażowania w proces dydaktyczny nie tylko nauczyciela ale także specjalistów z wyspecjalizowanych firm szkoleniowych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wyliczono średni koszt wsparcia ucznia, który po uwzględnieniu indeksu cen wyniósł **2 516,08 zł**.

Biorąc pod uwagę doświadczenia płynące z wdrażania POKL 2007-2013 (komponent regionalny) oraz uwarunkowania społeczno – gospodarcze woj. podkarpackiego, wartość alokacji na wsparcie edukacji ogólnej (bez opieki przedszkolnej – 30 000 000 euro) oszacowano na poziomie **25 426 891 euro**, z czego **11 434 083,21 euro** przeznaczono na działania ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych uczniów (wartość alokacji wyrażona jako wkład EFS).

Wartość dostępnej alokacji na rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów obliczono w następujący sposób:

Alokacja EFS na dany typ projektu/operacji [ceny bieżące euro]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) [ceny bieżące euro]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) [ceny bieżące - kurs 3,55 zł]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) w cenach stałych z 2014 r. [Wskaźnik CPI - 113,8%]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) w cenach stałych z 2014 r. po potrąceniu kosztów administracyjnych – 25% ³ [zł]
[PI 10i] 11 434 083,21	13 451 862,6	47 754 112,23	41 963 191,77	31 472 393,83
[PI 10iv] 2 000 000,00	2 352 941,18	8 352 941,18	7 340 018,61	5 505 013,96
[PI 10i + PI 10iv] 13 434 083,21	15 804 803,78	56 107 053,41	49 303 210,38	36 977 407,79

W oparciu o zastosowaną w ekspertyzie metodologię wyliczania wartości wskaźników (**wartość dostępnej alokacji / średni koszt jednostkowy wsparcia ucznia**), wartość docelowa wskaźnika wynosi **14 697 (uczniów)**.

Cel pośredni wskaźnika oszacowano przy uwzględnieniu następujących założeń:

- z uwagi na opóźnienia wynikające z przyjęcia programów, ogłoszenie pierwszych konkursów planuje się na II połowę 2015 r.,
- uwzględniając czas potrzebny na ocenę projektów (średnio 4-5 miesięcy), wdrażanie ww. formy wsparcia rozpocznie się w roku 2016 i zakończy w 2022 (okres 7 lat), co oznacza 2100 osób rocznie.

W związku z powyższym do końca **2018 r.** wskaźnik osiągnie wartości **6300 (uczniów)**, co stanowi 42,86% wartości docelowej wskaźnika.

Z uwagi na błędnie pierwotnie przyjęte założenia, które bazowały na założeniach POKL 2007-2013 i odmiennych metodach podejścia do uczestnika projektu, w obecnym programie zastosowano obligatoryjnych kryteriach dostępu, które uzależniało możliwość przystąpienia do projektu szkół, od ilości uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie i dodatkowo kwoty projektu, która nie mogła być niższa niż 500 tys. zł. Kluczowym celem w obrzebie kryteriów, było skuteczniejsze osiągnięcie założeń wskaźnikowych. Wynikiem było większe niż oczekiwano zainteresowanie beneficjentów wsparciem, ponadto wnioskodawcy, w celu uzyskania wyższego dofinansowania (na daną szkołę) obejmowali wsparciem większą liczbę uczniów, niż wynikało z obowiązkowego minimum. Średnia liczba uczniów objętych wsparciem w projektach wynosiła ok. 516 uczniów i ok.100-130uczników/szkołę. Iloczyn średniej liczby szkół w projektach 9.2 i średniej liczby uczniów na szkołę wynosi 482*(100 do 130) tj. mieści się w zakresie od 48200 do 62660, czyli średnio 55430 osób. Uwzględniając możliwe ryzyka: nieosiągnięcia w projektach zakładanej wartości wskaźnika oraz rozwiązania umów, zaproponowano urealnienie z wartość wskaźnika do poziomu 53 000 uczniów.

³ Koszty administracyjne zgodnie z projektem *Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS w okresie programowania 2014-2020*

Wskaźnik produktu - Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie – PI 10iii

Celem wyliczenia wartości pośrednich i końcowych przeanalizowano projekty z Poddziałania 9.6.2 POKL, w szczególności pod kątem oszacowania kosztu jednostkowego szkolenia danej osoby. Jednocześnie przy użyciu Bazy PEFS przeanalizowano strukturę wiekową oraz strukturę wykształcenia uczestników projektów realizowanych w ramach Działania 9.3 i 9.6 PO KL skierowanych do osób dorosłych z własnej inicjatywy podnoszących swoje kwalifikacje. Uzyskane dane dotyczące struktury grupy docelowej posłużyły do oszacowania wartości docelowej wskaźnika.

Do analizy posłużono się danymi z 35 projektów, z których otrzymano poniższe informacje:

1. wartość projektów konkursowych: 18 298 479,94 zł
2. wartość projektów pomniejszona o koszty pośrednie i koszty zarządzania (**koszty bezpośrednie merytoryczne**): 14 102 653,44 zł
3. ilość osób planowanych do objęcia wsparciem (osoby, które rozpoczęły/ rozpoczną udział w projektach): 6 022

Powyższe dane posłużyły do obliczenia **wartości kosztu jednostkowego wsparcia osoby biorącej udział w projekcie**:

a) Średni koszt wsparcia osoby biorącej udział w projekcie: $14\,102\,653,44 / 6\,022 = 2\,341,86$ zł

Na podstawie przeprowadzonej analizy wyliczono średni koszt wsparcia osoby biorącej udział w projekcie, który po uwzględnieniu indeksu cen wyniósł **2 486,05 zł**.

Województwo podkarpackie od lat charakteryzuje się najniższym odsetkiem osób uczestniczących w kształceniu ustawicznym. Wśród populacji osób w wieku 25-64 lata kształcenie ustawiczne mieszkańców Podkarpackiego jest bardzo mało powszechne. W 2012 r. zaledwie 3% osób w tym wieku uczyło się lub doksztalało co daje ostatnie miejsce wśród innych województw. Ten najgorszy wynik w kraju (na równi z woj. warmińsko-mazurskim) negatywnie wpływa zarówno na rynek pracy, zwiększając niedopasowanie strukturalne podaży pracy do popytu na pracę, jak i pogarsza możliwości tworzenia innowacji.

Mając na uwadze powyższe, jak również doświadczenia płynące wdrażania POKL 2007-2013, na działania związane wyrównywaniem dostępu do uczenia się przez całe życie przeznaczono alokację w wysokości **16 122 306 euro** (wartość alokacji wyrażona jako wkład EFS).

Wartość dostępnej alokacji na podnoszenie kompetencji osób dorosłych obliczono w następujący sposób:

Alokacja EFS na dany typ projektu/operacji [ceny bieżące euro]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) [ceny bieżące euro]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) [ceny bieżące - kurs 3,55 zł]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) w cenach stałych z 2014 r. [Wskaźnik CPI - 113,8%]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) w cenach stałych z 2014 r. po potrąceniu kosztów administracyjnych – 25% ⁴ [zł]
16 122 306,00	18 967 418,82	67 334 336,82	59 169 013,03	44 376 759,77

⁴ Koszty administracyjne zgodnie z projektem *Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS w okresie programowania 2014-2020*

Mając na uwadze powyższe, obliczona została liczba osób objętych wsparciem w programie (dostępna alokacji / średni koszt wsparcia osób które rozpoczęły/ rozpoczną udział w projektach), która wynosi 17 850 (osób).

Do wyliczenia wartości docelowej wskaźnika produktu użyto danych z Działań 9.3 i 9.6 PO KL 2007-2013 gdzie oferowane wsparcie dotyczyło osób dorosłych samodzielnie zgłaszających chęć podniesienia swoich kwalifikacji. Osoby w wieku 25 lat i więcej stanowiły 87,75% wszystkich osób, które rozpoczęły udział w projektach (Raport z Bazy PEFS stan na wrzesień 2014).

Liczba osób, które rozpoczęły udział w projektach – 5 508 (100%), w tym:

- liczba osób, o niskich kwalifikacjach – 3 376 (61,29%)
- liczba osób, w wieku 25 lat i więcej – 4 833 (87,75%)
- liczba osób, w wieku 50 lat i więcej – 1 150 (20,88%)

W oparciu o powyższą metodologię, wyliczona została wartość wskaźnika (**liczba osób objętych wsparciem w programie x współczynnik udziału w projektach osób w wieku 25 lat i więcej**), wartość docelowa wskaźnika wynosi **15 663 (osoby)**.

Cel pośredni wskaźnika oszacowano przy uwzględnieniu następujących założeń:

- z uwagi na opóźnienia wynikające z przyjęcia programów, ogłoszenie pierwszych konkursów planuje się na II połowę 2015 r.,
- uwzględniając czas potrzebny na ocenę projektów (średnio 4-5 miesięcy), wdrażanie ww. formy wsparcia rozpocznie się w roku 2016 i zakończy w 2022 (okres 7 lat), co oznacza 2237 osób rocznie.

W związku z powyższym do **końca 2018 r.** wskaźnik osiągnie wartość **6711 (osób)**, co stanowi 42,85% wartości docelowej wskaźnika.

Pierwotna metodologia wskaźnika została oparta w ramach Działań 9.3 i 9.6 PO KL 2007-2013 skierowanych do osób dorosłych z własnej inicjatywy podnoszących swoje kwalifikacje. Na podstawie uzyskanych danych dotyczących struktury grupy docelowej ustalono wartości docelowe wskaźników produktu. Należy również zaznaczyć, iż na etapie tworzenia metodologii bazowano na danych z których wynikało, iż województwo podkarpackie charakteryzowało się najniższym odsetkiem osób uczestniczących w kształceniu ustawicznym (tylko 3% osób w wieku 50 + doksztalało się). Biorąc pod uwagę powyższe oraz mając na uwadze spełnienia przyjętych założeń w Programie zastosowano kryteria specyficzne dostępu które wymuszały konieczność obejmowania w 100% tylko i wyłącznie osób o niskich kwalifikacjach lub w wieku 50 lat i więcej, stąd też faktyczny udział osób w wieku 50 lat i więcej w ogólnej liczbie osób objętych wsparciem wyniósł dotychczas ok 60%. W związku z powyższym przyjęcie powyższych założeń miał bezpośredni wpływ na wzrost wskaźnika Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych. W związku z powyższym urealniono wartość docelową wskaźnika w oparciu o następujące dane.

Poziom zaangażowania środków (kontraktacji) w ramach niniejszego działania wynosi obecnie 52,16%. Wartość wskaźnika „Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie” osiągnięta dotychczas (do 30.06.19 r.) w wyniku realizacji projektów w ramach Działania 9.3 wyniosła 16 256 osób. Stąd też wartość docelowa wskaźnika „Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie” wyniesie: 16 256 (osoby które dotychczas objęte wsparciem) + $(16\,256 / 52,16\% - 16\,256) = 10\,055 + 14\,910 = 31\,166$ osób. Niemniej jednak ze względu na spodziewany wzrost kosztu jednostkowego (ze względu na otwarcie naboru na grupy uczestniczące w kursach na wyższym poziomie), założono wartość wskaźnika na poziomie **30 000** osób.

Wskaźnik produktu - Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy – PI 10iv

Celem wyliczenia wartości celów pośrednich i końcowych wykorzystano dane z projektu systemowego „Podkarpacie stawia na zawodowców” Poddziałanie 9.2 PO KL, który wdrażany był przez WUP Rzeszów (organizacja staży i praktyk dla uczniów szkół zawodowych obejmujących praktyczną naukę zawodu oraz pokrycie kosztów opiekuna stażu).

Za podstawę do wyliczenia kosztu jednostkowego przyjęto realizację staży i praktyk w latach 2012 – 2013 (przed 2012 r. nie można było realizować wsparcia uwzględniającego wszystkie docelowe elementy wsparcia – przede wszystkim stypendium stażowe, stąd brak możliwości porównania z danymi z lat wcześniejszych).

Na podstawie przeprowadzonej analizy otrzymano poniższe informacje:

1. koszty organizacji staży i praktyk: 3 409 462 zł
2. Ilość osób objętych wsparciem (udział w stażach/ praktykach): 7 752

Powyższe dane posłużyły do obliczenia **wartości kosztu jednostkowego organizacji stażu/ praktyki dla ucznia** $3\,409\,462 / 7\,752 = 439,82$ zł. Po uwzględnieniu indeksu cen koszt ten wyniósł 466,90 zł.

Doświadczenia z realizacji projektu systemowego pokazują, że staże cieszą się dużo większym zainteresowaniem uczniów, a także przynoszą dużo lepsze efekty niż praktyki, wobec czego w nowej perspektywie finansowej położony będzie szczególny nacisk na tę formę wsparcia. Wobec powyższego do ww. kosztu jednostkowego należy doliczyć stypendium stażowe. W RPO WP 2014 -2020 przyjęto założenia dot. organizacji staży i praktyk analogiczne jak w Szczegółowym Opisie Priorytetów dla Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, gdzie stypendium stażowe ustalono „w wysokości nie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie ustawy z 10 października 2002 o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.” Na początku roku 2014 minimalne wynagrodzenie wynosiło 1 680,00 zł.

Mając na uwadze powyższe, średni koszt stażu (organizacja stażu wraz ze stypendium stażowym) po uwzględnieniu indeksu cen wyniósł **2 146,90 zł**.

Z uwagi na fakt, iż w ramach PI 10iv cel 1 – *Wzrost zatrudnienia absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe poprzez poprawę jakości szkolnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy oraz wzbogacenie oferty edukacyjnej szkół*, odnosi się nie tylko do grupy aktualnie uczęszczających do nich i biorących udział w projektach uczniów i uczennic, ale też do wsparcia szkół i placówek oświatowych, dzięki czemu z trwałych efektów projektów korzystać będą kolejne roczniki uczniów przygotowujących się do wyjścia na rynek pracy, na jego realizację przeznaczono 32 000 000 euro. Z tej kwoty na organizację staży i praktyk dla uczniów przeznaczone zostanie **12 000 000 euro** (wartość alokacji wyrażona jako wkład EFS).

Należy zaznaczyć iż niniejsza kwota będzie obejmować organizację staży i praktyk zarówno u pracodawcy (forma wsparcia wliczana do wskaźnika „Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy”), jak też staże i praktyki u przedsiębiorcy nie będącego pracodawcą (alokacja i wartości docelowe nie są wliczane do wskaźnika).

Wartość dostępnej alokacji na organizację staży i praktyk dla uczniów (zarówno u pracodawcy, jak i u przedsiębiorcy nie będącego pracodawcą) obliczono w następujący sposób:

Alokacja EFS na dany typ projektu/operacji [ceny bieżące euro]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) [ceny bieżące euro]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) [ceny bieżące - kurs 3,55 zł]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) w cenach stałych z 2014 r. [Wskaźnik CPI - 113,8%]	Alokacja ogółem (EFS wraz z wkładem krajowy) w cenach stałych z 2014 r. po potrąceniu kosztów administracyjnych – 25% ⁵ [zł]
12 000 000,00	14 117 647,06	50 117 647,06	44 040 111,65	33 030 083,74

Przy uwzględnieniu powyższego, liczba osób biorących udział w stażach i praktykach wynosi 15 385 osób (dostępna alokacja / koszt jednostkowy organizacji stażu).

Realizacja staży w środowisku pracy nie powinna być ograniczana wyłącznie do instytucji zatrudniających pracowników – możliwa jest również pod opieką osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (nie spełniających definicji pracodawcy). Wartością dla uczestnika stażu/praktyki jest w takim przypadku również obserwacja możliwości samozatrudnienia w branży, prowadzenia działalności na własny rachunek (np. w formie kontraktu), jak również praktykowania w ramach wykonywanego zawodu całokształtu umiejętności: od otrzymania zlecenia, poprzez wykonanie, po jego rozliczenie z kontrahentem - szczególnie preferowany w zawodach usługowych itp.

Mając na względzie powyższe przyjęto, że z liczby 15 385 uczniów/uczennic nieco ponad 3% (około 500 osób) zdecyduje się na staż u przedsiębiorcy nie będącego pracodawcą.

Wobec tego wartość docelowa wskaźnika wyniesie **14 885** (uczniów).

Mając na uwadze powyższe, alokacja na **realizację staży i praktyk u pracodawcy (wskaźnik liczony na jej podstawie) wynosi 11 610 000 euro (96,75% ogólnej alokacji na staże i praktyki). 390 000 euro (3,25%) to alokacja na staże i praktyki u przedsiębiorcy nie będącego pracodawcą (nie liczona do wskaźnika).**

Cel pośredni wskaźnika oszacowano przy uwzględnieniu następujących założeń:

- z uwagi na opóźnienia wynikające z przyjęcia programów, ogłoszenie pierwszych konkursów planuje się na II połowę 2015 r.,
- założeniem jest realizacja staży/praktyk w kolejnych latach szkolnych w sposób równomierny co do intensywności, a tym samym liczby stażystów/praktykantów (dzięki doświadczeniom w realizacji tej formy wsparcia w okresie 2007-2013 i jej naturalnej kontynuacji)
- uwzględniając czas potrzebny na ocenę projektów (średnio 4-5 miesięcy), wdrażanie ww. formy wsparcia rozpocznie się w roku 2016 i zakończy w 2022 (okres 7 lat), co oznacza 2126 osób rocznie

W związku z powyższym do końca 2018 r. wskaźnik osiągnie wartość **6 378** (uczniów), co stanowi 42,85% wartości docelowej wskaźnika.

⁵ Koszty administracyjne zgodnie z projektem *Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS w okresie programowania 2014-2020*

b. informacje o tym, jaka część alokacji finansowej dotyczy projektów, którym odpowiadają wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania, oraz wyjaśnienie sposobu obliczenia tej części:

Alokacje na poszczególne formy wsparcia objęte zakresem interwencji OP 9 (w tym również uwzględnione w ramach wykonania) obliczone zostały głównie w oparciu o doświadczenia płynące z wdrażania komponentu regionalnego PO KL 2007-2020, jak również przy uwzględnieniu sytuacji społeczno – gospodarczej i specyficznych potrzeb województwa podkarpackiego.

W sumie na typy operacji objęte wskaźnikami produktu uwzględnionymi w ramach wykonania przeznaczono **50,58 % całkowitej alokacji OP9**.

Wskaźniki produktu nr 1 i 2 obrazują projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 115 - Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia

Alokacja przeznaczona na kat. interwencji 115 wynosi 55 426 891 euro, z czego:

- alokacja na typy operacji objęte wskaźnikiem produktu nr 1 wynosi: 25 863 000 euro
- alokacja na typy operacji objęte wskaźnikiem produktu nr 2 wynosi: 11 434 083,21 euro

Na formy wsparcia objęte ww. wskaźnikami produktu przeznaczono w sumie **37 297 083,21 euro**, co stanowi **29,01 % alokacji OP9** (67,29 % alokacji na kat. interwencji 115).

Wskaźnik produktu nr 3 obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 117 - Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji

Alokacja przeznaczona na kat. interwencji 117 wynosi 16 122 306 euro podobnie jak alokacja przeznaczona na typy operacji objęte wskaźnikiem nr 3.

Powyższe oznacza, że na formy wsparcia objęte ww. wskaźnikiem przeznaczono **16 122 306 euro**, co stanowi **12,54 % alokacji OP9** (100% alokacji na kat. interwencji 117).

Wskaźnik produktu nr 4 obrazuje projekty realizowane w ramach kategorii interwencji nr 118 - Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.

Alokacja przeznaczona na kat. interwencji 118 wynosi 57 000 000 euro, z czego alokacja na typy operacji objęte wskaźnikiem produktu nr 4 wynosi **11 610 000 euro**, co stanowi **9,03 % alokacji OP9** (20,37 % alokacji kat. interwencji 118).

c. wyjaśnienie powodów wyboru danych wskaźników/KEW w odniesieniu do logiki interwencji zastosowanej w danej osi priorytetowej:

Ww. wskaźniki produktu zostały wybrane do ram wykonania z uwagi na fakt, iż w najbardziej adekwatny sposób odnoszą się do logiki interwencji przyjętej dla danego PI i najlepiej korespondują z określonymi w ramach poszczególnych PI celami szczegółowymi, tj.:

- zwiększeniem liczby miejsc wychowania przedszkolnego (PI 10i)
- wzrostem kompetencji kluczowych uczniów w zakresie TIK, nauk matematyczno – przyrodniczych, języków obcych, kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej (PI 10i)
- wzrostem kompetencji w obszarze TIK i języków obcych osób dorosłych będących w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (10iii)
- wzrostem zatrudnienia absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe poprzez poprawę jakości szkolnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy oraz wzbogacenie oferty edukacyjnej szkół (PI 10iv)

Wybrane wskaźniki odgrywają kluczową rolę w osiągnięciu celów szczegółowych i zakładanych rezultatów określony dla OP9.

Jednocześnie mając na uwadze informacje przedstawione w pkt. b oraz podział alokacji w ramach poszczególnych PI na działania/ formy wsparcia, wskaźniki produktu wybrane do ram wykonania są najbardziej reprezentatywne dla OP9.

Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie – PI 10i

Wybrany wskaźnik jest kluczowy z perspektywy zwiększenia uczestnictwa dzieci w edukacji przedszkolnej, jak również wsparcia na rzecz kobiet powracających na rynek pracy. Jednocześnie jest on ściśle związany z pozostałymi formami wsparcia, dotyczącymi zapewnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej (organizacja dodatkowych zajęć zwiększających szanse edukacyjne dzieci, podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli nauczania przedszkolnego)

Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie – PI 10i, PI 10iv

Wskaźnik obejmuje swoim zakresem szerokie działania na rzecz uczniów jakie zostały przewidziane w ramach PI 10i, takie jak: działania służące indywidualizacji podejścia do ucznia ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów oraz pracę z uczniem młodszym, podnoszenie kompetencji uczniów w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych oraz kompetencji cyfrowych, działania rozwijające przekrojowe kompetencje kluczowe uczniów oraz umiejętności uniwersalne, wsparcie stypendialne uczniów szczególnie uzdolnionych.

Jednocześnie forma wsparcia odpowiadająca ww. wskaźnikowi jest bezpośrednio związana z realizacją wsparcia przewidzianego dla szkół i placówek oraz ich kadry merytorycznej (programy wsparcia nauczycieli w ich pracy zawodowej, wyposażenie szkół w TIK oraz wyposażenie szkolnych pracowni).

Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie – PI 10iii

Kształcenie ustawiczne to jeden z obszarów, które wymagają znaczącej poprawy dla zwiększenia innowacyjności w województwie podkarpackim, natomiast wskaźnik uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym jest w województwie podkarpackim od lata na bardzo niskim poziomie. Wskaźnik obejmuje swoim zakresem najszerszą grupę docelową tzn. osoby w wieku 25 lat i więcej, do której wliczanie będą zarówno osoby w wieku 50 lat i więcej, jak i osoby o niskich kwalifikacjach. Jednocześnie w ramach wskaźnika realizowane będą działania ukierunkowane na rozwijanie umiejętności cyfrowych i językowych, które jako kompetencje kluczowe mają fundamentalne znaczenie na rynku pracy i wpisują się w cel szczegółowy określony dla PI 10iii.

Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy – PI 10iv

Poprawa jakości szkolnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy oraz wzrost możliwości zatrudnienia absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe możliwe są do realizacji wyłącznie dzięki nawiązaniu trwałej i efektywnej współpracy pomiędzy szkołami, a przedsiębiorcami oraz poprzez rozszerzanie zakresu kształcenia

praktycznego. Zaangażowanie pracodawców w proces kształcenia zawodowego pozwoli nie tylko na kształtowanie oferty edukacyjnej zbieżnej z uwarunkowaniami regionalnego rynku pracy, ale również umożliwi uczniom podjęcie praktyk i staży w realnym środowisku pracy oraz przyczyni się do wyposażenia ich w kompetencje poszukiwane przez pracodawców. Powyższe będzie podstawą do zwiększenia szans uczniów szkół zawodowych na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy, co bezpośrednio przełoży się na osiągnięcie celów szczegółowych i rezultatów określonych dla PI 10iv.

d. Wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniono praktyczne przełożenie ram wykonania na mechanizmy wdrożeniowe danej osi:

Przy konstruowaniu kryteriów wyboru projektów zastosowane zostaną preferencje dla projektów, które w największym stopniu będą przyczyniać się do realizacji celów pośrednich i końcowych.

Jednocześnie beneficjenci zobowiązani zostaną do wyboru, jak również raportowania wszystkich adekwatnych wskaźników powiązanych z zaplanowanym zakresem interwencji, które odzwierciedlać będą efekty realizacji projektu. Powyższe pozwoli na rzetelne monitorowanie osiąganych wartości wskaźników, w tym również danych niezbędnych do osiągnięcia ram wykonania.

Jednocześnie harmonogram planowanych do ogłoszenia konkursów będzie ustalony w taki sposób, aby w pierwszej kolejności realizowane były nabory projektów przyczyniających się do wykonania założonych celów pośrednich.

Doświadczenie instytucji z wdrażania PO KL wskazuje, że w przypadku problemów z osiągnięciem wskaźników, optymalnym rozwiązaniem jest zastosowanie ciągłego trybu naboru projektów (tzw. konkursy otwarte). IZ bierze pod uwagę zastosowanie niniejszego mechanizmu w momencie pojawienia się problemów w zakresie osiągnięcia ustalonych wartości pośrednich i docelowych wskaźników.

Ponadto w ramach PI 10i kluczowe znaczenie ma rytm pracy instytucji, jakie będą objęte wsparciem. W związku z powyższym planuje się ogłaszać tak nabory projektów, aby proces przygotowania projektów, ich oceny i podpisania umowy pozwolił na rozpoczęcie projektów wraz z początkiem roku szkolnego. Niniejsze będzie miało szczególny wpływ na osiągnięcie wartości ustalonych dla wskaźnika nr 2.

Jednocześnie celem przyspieszenia procesu wdrażania IZ będzie opracowywała listy rezerwowe projektów.

Szczegółowy opis czynników znajduje się w pkt. 14 części I ogólnej niniejszego Załącznika.

e. na podstawie doświadczeń z poprzednich okresów programowania należy wskazać, jakie czynniki mogą mieć wpływ na metodykę szacowania wartości pośrednich i końcowych. Zgodnie z art. 5 ust 6 rozporządzenia wykonawczego KE nr 215/2014, jeżeli w trakcie wdrażania te czynniki ujawnią się i ich oddziaływanie będzie na tyle istotne, że konieczne stanie się odpowiednie dostosowanie metod szacowania oraz wartości celów pośrednich i końcowych, wówczas instytucja zarządzająca może uznać to za należyte uzasadnione przypadki w rozumieniu pkt 5 załącznika II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i przedstawić wniosek o zmianę programu operacyjnego zgodnie ze zwykłą procedurą zmiany programu operacyjnego:

Czynniki horyzontalne zostały opisane w części I ogólnej dotyczącej całego Programu, w pkt. 15.